

CERMIS / ŠE OSTRE REAKCIJE V ITALIJI, V SREDO RAZPRAVA V PARLAMENTU

Oprostitev pilota v ospredju srečanja D'Aleme s Clintonom

WASHINGTON - Srečanje med Clintonom in D'Alema ni moglo mimo vprašanja, ki že dva dni razburja italijansko javno mnenje: oprostitev pilota, ki je z letalom zadel ob žičnico Cermis in povzročil smrt 20 ljudi. Na skupni tiskovni konferenci je Clinton priznal ameriško odgovornost, zagotovil, da bodo odkrili vse odgovornosti in napovedal izplačilo odškodnine prizadetim družinam, za D'Alema pa se bo spet vzpostavilo zaupanje, ko bodo sodniki kaznovali odgovorne.

Na srečanju sta obravnavala tudi druga vprašanja, med katerimi nujnost uveljavitve miru na Kosovu, kjer je za Clintona neobhodno potrebna vojska prisotnost Nata. Glede ekonomskega razvoja D'Alema meni, da mora Evropa ohraniti svoj model socialne solidarnosti. Vsekakor sta predsednika potrdila perspektivo čezatlantskega sodelovanja in zavezništva med Zda in Italijo.

Medtem pa v Italiji še vedno beležijo zelo ogorčene reakcije na razsodbo, po kateri pravzaprav ni krivca za tragedijo v Alpah: v sredo bo D'Alema poročal o zadevi v poslanski zbornici.

Na 2. strani

GM: ob prikazu krize tudi predlogi

OPCINE - V letu, v katerem obhaja 90-letnico delovanja, Glasbena matica ne prezivlja lahkih trenutkov. Na sinočnjem izrednem (na njem so sprejeli nekaj nujnih statutarnih sprememb) in rednem običnem zboru je predsednik Drago Stoka podal prikaz sedanega stanja, ki ga med drugim opredeljuje primanjkljaj za približno 600 milijonov lir (f. KROMA). Dolg si je ustanova nakopala v pričakovanju uresnitve načrta, da bi sola postala slovenska avtonomna sekcija konservatorija Tartinija, kar je v zaključni fazi zavrta predstavitev zakonskega osnutka Maselli. Glede tega vprašanja se nakazuje možnost, da bi člen o GM izvezli iz osnutka, trenutni primanjkljaj pa vsaj delno zapolnili tudi ob pomoči dezele. Potrebni pa bodo tudi nekateri sancijski ukrepi.

Podobnik sprejel predstavnike SSk

LJUBLJANA - Predsednik državnega zbora Janez Podobnik je včeraj sprejel predstavnike Slovenske skupnosti iz Italije, ki so izrazili zaskrbljenost, ker je proces sprejemanja globalnega zashitnega zakona za slovensko manjšino v Italiji spet zastal. Sogovorniki so predlagali možne aktivnosti, ki jih maticna država lahko v tem času uporabi v podporo slovenske manjšine v Italiji. Podobnik je obljubil, da se bo pisno obrnil na obe pristojni delovni telesi v DZ s predlogom, naj čimprej v skupni razpravi obravnavata omenjeni problem in oblikujeta skupno stališče DZ do tega vprašanja.

Minister Školč potuje v Rim

LJUBLJANA - Minister za kulturo Jozef Školč se bo v četrtek, 11. marca, v Rimu popoldne srečal z italijansko kolegico ministrico za kulturo Giovanno Melandri.

Tema rimskih pogovorov bo sodelovanje obeh držav v kulturi, se posebej pa pogoji za kulturno udejstvovanje slovenske manjšine v Italiji. Ministra se bosta udeležila tudi odprta razstava grafik doma in na tujem uveljavljenih slovenskih avtorjev - Janeza Bernika, Jozeta Ciuhe, Andreja Jemca, Lojzeta Logarja, Vladimirja Makuca, Bogdana Borčiča in Lojzeta Spacala.

Občina Sovodnje ima svoj grb

GORICA - Občina Sovodnje končno ima svoj grb in prapor. Na grbu je stilizirano sotočje dveh rek, Soče in Vipave, v spodnjem delu je grad, ki spominja na rubijskega, ob straneh pa mlinsko kolo, ki spominja na nekdanji mlin ob Vipavi in hrastovi listi, ki označujejo krasko področje.

Na 12. strani

Svarilo Banke Italije zaradi šibke gospodarske rasti

RIM - Novo opozorilo Banke Italije na šibko gospodarsko rast in nje negativno učinkovanje na javne račune in na zaposlenost. V najnovejšem biltenu centralne banke njejni ekonomisti predvidevajo, da bo bruto domači proizvod (BDP) brez ukrepanja letos zrasel le za 1, 5%, potem ko se je že lani ustavil pri zgolj 1, 4%. Če se bodo stvari nadaljevale kot doslej, bodo potrebni dodatni proračunski manevri, sicer

ne bo mogoče doseči načrtovanega znižanja javnega primanjkljaja na 2% BDP. Banka Italije ponuja tudi recept za pozivitev rasti: pospešiti notranje povprasevanje in vlaganja, vključno z javnimi naložbami v infrastrukturo. Odločneje pa bo treba ukrepati tudi v javni upravi in na trgu dela, da bi omejili narascajoče preseljevanje italijanskih podjetij in kapitalov v tujino.

Na 14. strani

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNIH DRUŠTEV
Trst - Gorica - Videm
ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - Trst
ZVEZA SLOVENSKE KATOLISKE PROSVETE - Gorica
ZVEZA PEVSKIH ZBOROV PRIMORSKE

30. mednarodna zborovska revija

PRIMORSKA POJE '99

slavnostni uvodni koncert

danes, 6. marca 1999, ob 20.30

na Pomorski postaji v Trstu

ob 19.30 bomo javnosti predstavili novo zbirko skladb

IGNACIJA OTE

pod pokroviteljstvom

AVTONOMNE DEZELE

FURLANIJE-JULIJSKE KRAJINE

Slovenske kulturno-gospodarske zveze in Sveta slovenskih organizacij

Vstop prost
odprto ob nedeljah

florgiulia

8. Do
marca

razstava
orhidej
in bogata
izbira mimoz

STARANCAN - Ulica Acacie 5 - Tel. 0481-481715

SKGZ in SSO pri Franzuttiju o stanju v Glasbeni matici in drugih ustanovah

TRST - Zastopstvo SKGZ in SSO, ki sta ga vodila predsednika Rudi Pavsic in Sergij Pahor, se je danes dopoldne srečalo z deželnim odborikom za kulturo Francom Franzuttijem. Predstavniki osrednjih organizacij so deželniemu vladnemu predstavniku orisali nekatere problematike manjšinske organiziranosti in v prvi vrsti zaskrbljujoci položaj Glasbene matice.

S tem v zvezi (pred dnevi je odborik sprejel vodstvo GM) je Franco Franzutti obljubil finančno pomoč Dezele ter predlagal solidarnostno gesto ostalih organizacij in ustanov, ki se financirajo iz deželnega sklada za manjšinsko dejavnost.

S tem v zvezi so se dogovorili tudi o potrebnem finančnem olajševanjem postopku tistim organizacijam, ki so se odločile za obnovo sedeža ali gradnjo novega.

Odbornik Franzutti je tudi glede tega obljubil, da se bo pozanimal pri pristojnih deželnih uradih, da bi se interesentom zagotovila večletna nizkoobrestna posojila.

Predstavniki SKGZ in SSO so odborika za kulturo poučili z odprtim vprašanjem zakasnelosti izplačevanja 10-odstotnega salda tistim ustanovam (gre za najpomembnejše), ki so na posebnem seznamu (a capitolu). O tem naj bi tekla beseda na prvi seji deželne komisije, ki jo bo Franzutti sklical konec meseca. V daljšem in konstruktivnem srečanju so predstavniki obeh krovnih organizacij izpostavili obenem prostorsko stisko Narodne in študijske knjižnice ter Slovenskega raziskovalnega instituta in zaprosili deželno upravo, da bi jima priskocila na pomoč z evidentiranjem primernega sedeža, v katerem bi NSK in SLORI nastavila skupno delo.

Slovenska kulturno-gospodarska zveza
Svet slovenskih organizacij

»Rad ostani, kjer pojo...«

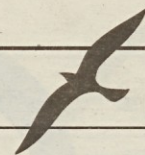
DUSAN KALC

Zborovska revija Primorska poje bo na svoji letosnji praznični torti prizgala trideseto svečo in spet prekosila vse dosedanje rekorde: na 28 koncertih bo nastopilo 167 zborov s tisoč in tisoč in več pevkami in pevci in se nekajkrat tolikimi poslušalci. Zavidljive številke, a kljub temu bo prirediteljem morala, kot običajno, slati mimo pozornosti velikih ustvarjalcev javnega mnjenja in se zapisala kot ena izmed tolikih množicnih ljudskih megaveselic brez kakovostnejšega umetniškega naboja. Kajti današnji svet meri kakovost in zato uspešnost in pomembnost slehernega dogodka izključno iz vidika sredstev, ki so bila vanj naložena, in sredstev, ki jih bodo iz njega iztržili. Vse, kar ne sloni na bogu-dolarju, je ljubiteljsvo (z malo zacetničco), ki nima vstopa v visje kroge sodobnega Olimpa.

Po tridesetih letih preverjanja plodne in čiste ljubezni do primorskega zborovskega petja, ki ne pozna meja in niti ideoloških razprtij, se nekateri resno sprašujejo, ali je takšna manifestacija na pragu tretjega tisočletja še aktualna in potrebna. In njihov odgovor pogojuje tista magična besedica: kakovost!

Kdo bi si ji upal oporekati. Kultura mora težiti h kakovosti, saj množičnost nikogar več ne briga. Uresničevanje te težnje je humus, na katerem je zrastle in se raste clovestvo. Toda tu se nekaj zatakne. Če naj za kakovost veljajo zgoraj omenjena merila, potem je Sanremo najvišja oblika kulturne izraznosti in Pavarotti je kvaliteten samo kadar prepeva z Zuccherom popevke.

V tridesetih letih se sicer marsikaj izrabi in morda tudi Primorska poje ni več tako sveža kot je bila. Toda nihče ne more mimo podatka, da na Primorskem (in v zamejstvu) vedno znova nastajajo zbori, da se vanje brez prestanka vključujejo mladi, da se lotevajo vse zahtevnejših pesmi in se ne zadovoljujejo samo s petjem za rojstva, poroke, smrti in podobne priložnosti. Kako jim lahko odrečemo množično preverjanje njihovega truda? Pa četudi je samo ljubiteljsko...

BELA HIŠA / PREDSEDNIK ITALIJANSKE VLADE PRVIČ PRI PREDSEDNIKU ZDA

D'Alema v Beli hiši pod mučnim vtisom oprostilne razsodbe pilota

Clinton zagotavlja, da bo poskrbel za odškodnino svojcem žrtev nesreče pri Cavaleseju

WASHINGTON - Včerajšnji obisk v Beli hiši italijanskega predsednika vlade je bil zaznamovan s sporno razsodbo vojaške porote, ki je dan prej oprostila pilota Richarda Ashbyja zaradi tragičnega trčenja v žičnico, pri katerem je umrlo 20 ljudi. V razgovoru z Billom Clintonom ni Massimo D'Alema mogel mimo »osuplosti«, kot v jeziku diplomacije označujejo nesprejemljivost nekega dogodka.

Clinton in D'Alema sta se po razgovoru, ki je trajal več od predvidenega, predstavila novinarjem na tiskovni konferenci. Clinton je brez ovinkarjenja spregovoril o najbolj perečem problemu, o tragediji žičnice Cermis, za katero Zda prevzemajo vso krivdo, je

dejal, in izrazil prepricanje, da bodo odkrili odgovornosti, prizadetim družinam pa je izrazil svoje obžalovanje. D'Alema je spregovoril o soku, ki ga je povzročila razsodba, na podlagi katere ni odgovornega za tragedijo, ki jo je povzročil nizki in hitri polet: Italija pričakuje, da bodo krivce kaznovali, pa tudi da bodo prenovili pravila vojaškega sodelovanja.

Tako Clinton kot D'Alema sta spregovorila tudi o akutnem problemu uveljavljanja mirovnega procesa na Kosovu. D'Alema je izrazil občudovanje za dinamično ameriško gospodarstvo, vendar je naglasil, da Evropa ne sme opustiti svojega modela socialne solidarnosti.

Kaze, da je med razgovorom Clinton zagotovil D'Alema, ki ga je spremljal zunanji minister Dini, da se bo osebno zavzel za hitro izplačilo odškodnine družinam žrtev nesreče: po pravilih zavezništva Nato naj bi Zda placale 75 odstotkov odškodnine, ostalo pa samo zavezništvo. Oglasili so se nekateri svojci žrtev in povedali, da so jim iz Zda že ponudili »smesno nizko odškodnino.«

Tudi v Pentagonu so se obvezali, da bodo pospešili postopek za izplačilo odškodnine, zagotovili pa so tudi, da so se ze odpovedali nizkim preletom Alp. Sekretar za obrambo, Zda William Cohen je izrazil prepricanje, da je sodni razplet povzročil »razumljivo emotivno reakcijo«, ne bo pa omajal tesnega zavezništva z Italijo.

Ogorčenje tudi zaradi nadutega zadržanja pilota do svojcev žrtev

CAMP LEJEUNE - V osrednji bazi marincev, kjer se je odvil proces proti pilotu Richardu Ashbyju, so se včeraj pohvalili, da je vojaški zbor izdal oprostilno razsodbo na koncu javnega procesa, na katerem se je lahko vsakdo seznanil z vsemi podrobnostmi postopka. Verjetno pa je prav dejstvo, da se je med razpravo neizpodbitno izkazalo, da je Ashby namesto na predpisani višini 2.000 čevljev letel le 370 čevljev visoko in se to dosti hitreje od dovoljene hitrosti, izzvalo tako ostre reakcije in proteste po vsej Evropi: v nesreči je umrlo sedem Nemcev, pet Belgijcev, trije Italijani, dva Poljaki ter dva Avstrijci in en Nizozemec.

Belgijsko zunanje ministrstvo pa je zahtevalo pojasnila od ameriškega

veleposlanika, v poljskih vladnih krogih so bili skrajno zaprepaščeni zaradi »neverjetne« razsodbe.

Zastopnik prizadetih nemških družin je naglasil dejstvo, da med procesom ni pilot niti enkrat izrazil obžalovanja svojcem žrtev, Sindy Renkowitz, ki je v nesreči izgubila očeta in sestro, pa je ogorčena, ker se ji je po razsodbi pilotova mati porogljivo zasmejala v obraz.

Ugledni Washington Post piše, da so morda skušali zvaliti krivdo na pilota, da bi tako prikrilo odgovornosti njegovih nadrejenih. Sam Ashby je dejal, da se počuti kot gresni kozel vojaškega vodstva. Poveljstvu ameriških marincev je očital, da je izdalo nepopolne zemljevide: italijanske oblasti so namreč ameriskemu po-

veljstvu v Avianu dale na voljo natančne zemljevide regije, na katerih je bila vrisana žičnica pri Cavaleseju, je na televizijski postaji CNN dejal Ashby. Ameriško poveljstvo teh zemljevidov ni uporabilo, ampak je naredilo svoje, pri čemer žičnice ni vrisalo. Razlike med obema zemljevidoma so po Ashbyjevem mnenju očitne. Ashby je izrazil prepričanje, da je v procesu prisla na dan resnica. To je tudi v interesu svojcev žrtev, je dejal, za katere mu je žal in ki morajo biti primerno odškodovani.

Medtem ko je Ashby oprostjen, pa proces še čaka njegovega navigatorja Josepha Schweitzerja, katerega obramba je že zahtevala, da se tožba opusti glede na oprostilno sodbo v primeru pilota.

RIM / SLABE NAPOVEDI

Do ponedeljka v znamenju dežja in snega

RIM - Slabo vreme ne prizanaša Italiji, tudi ta konec tedna napovedujejo obilo padavin, v višjih legah kot sneg. Nekateri prelazi na Južnem Tirolskem so že včeraj morali zapreti (kot na primer Tonale), drugod so imeli precejšnje preglavice. O obilnem sneženju so poročali tudi iz goratih področij Veneta, kjer je nad 2 tisoč metri zapadlo od 50 do 75 cm snega, mraz je precej pritisnil. Se zlasti pa opozarjajo pred plazovi, kot na primer v dolini Passiria (Bocen), a tudi v Abrucih in Markah. Prejšnjo noč marsikdo v Sondriu ni zatislil ocesa, potem ko sta jih usada na pokrajinski in državni cesti odrezala od sveta.

Sneg pa je razveselil

otroke pri Nuoru, kjer so zabeležili velik padec temperature (tudi 7 stopinj manj od letnega povprečja). Zaradi razburkanega morja na zahodni italijanski obali se je nekaj ladij zasnalo v težavah in so do pristanišč priplule s precejšnjo zamudo.

Vse do ponedeljka, ko napovedujejo izboljšanje in ko naj bi spet posijalo sonce, pa si ne bodo oddahnili prebivalci Kampanije, ki so jih svojcas prizadele poplave. Stanje pripravljenosti so po navdilih civilne zaščite iz Rima odredili v Sarnu in drugih starih prizadetih občinah. Včeraj zjutraj je v Sarnu padlo 12 milimetrov dežja, malenkost več v Quindiciju, a danes se bo deževje nadaljevalo.

PADOVA / MAŠČEVANJE LABORATORIJSKEGA TEHNIKA

Streljanje na univerzi: eden mrtev dva ranjena

Morilec se je predal pri svojem odvetniku

PADOVA - Spet strelji in smrt na univerzi. Tokrat se je zgodilo v Padovi, v univerzitetnem naselju, kjer je 45-letni laboratorijski tehnik Mariano Molon ubil svojega kolega in težko ranil druga dva. Po prvih izvidih gre za tragedijo norosti, kajti Molon, velik, močan moški zaprtega značaja in srčni bolnik, je streljal z ubijalskim namenom in na svoje kolege spraznil ves šaržer pištole kalibra 7, 65. Njegovo morilsko ihto je sprožilo dejstvo, da so kolegi, na katere je streljal, sklicali sestanek, na katerem bi ga bili postavili na zatožno klop zaradi njegovega neodgovornega odnosa do dela in malomarnosti, ki je niso bili več pripravljeni tolerirati.

Do tragedije je prislo na oddelku za tehnično fiziko na inženirski fakulteti, v drugem nadstropju stavbe v novem delu univerzitetnega naselja. Predstojnik oddelka prof. Francesco De Ponte je bil sklican sestanek koordinacije laboratorijev, na dnevnem redu pa je bila nova razdelitev nalog. Poleg De Ponteja (57 let) so se sestanka udeležili njegov namestnik Cesare Bonacina (59), tehnika Walter Mac-

cato (51), ki je tudi sindikalist, in Enzo Bezze (48), ter Molon, ki dela na oddelku komaj tri leta. Molon je na sestanek prišel s pištolo, skrito za pasom, in ko je razumel, da je pravi problem na dnevnem redu prav on, je potegnil orožje na dan in šestkrat ustrelil. Smrtni strelji so pokosili Maccata, zelo cenjenega tehnika, prof. De Ponte je oblezel s hudo poškodovano glavo, Bezze pa s poškodbami trebušne votline in desne roke. Ubijalski ihti se je izognil le Bonacina, ki se je zaklonil pod mizo. Eden od nabojev ga je oplazil in mu preluknjaj suknjico.

Oddelek medtem je zajela panika, medtem ko Molon mirno zapustil zavod skozi glavni vhod in se nemoteno odpeljal s svojim fiatom 500. Se prej je na stopnicah srečal enega od docentov in ga pozdravil, kot da se ne bilo nič zgodilo. Na oddelku za fiziko so medtem prisli karabinjerji in policija, ki so začeli lov na morilca, ta pa je bil medtem že pri svojem odvetniku Gianmariu Balduinu. »Nekaj nujnega ti moram povedati,« mu je dejal, potem ko je pocakal, da je prišel na vrsto.

Val ogorčenja v Italiji: so mar umrli od mraza, če ni krivcev?

RIM - V sredo bo predsednik vlade Massimo D'Alema na seji poslanske zbornice orisal stališče italijanske vlade do razsodbe, s katero so v Zda oprostili pilota, ki je zakrivil nesrečo pri Cavaleseju. Vsekakor včerajšnja kronika beleži ogorčenje vseh političnih komponent.

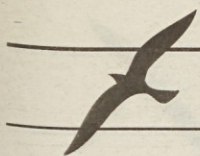
Za obrambnega ministra Scognamiglio je nastopil čas za revizijo londonskega sporazuma, ki pripisuje matici državi pravico do sojenja svojih vojakov tudi za dogodke v tujini, podtajnik na zunanjem ministrstvu Ranieri pa predlaga prenovitev dolocil, ki urejajo prisotnost ameriških oporišč v Italiji. Tajnik levih demokratov Veltroni bo komentiral razsodbo sele po povratku D'Aleme z obiska v Zda, kar bi dalo misliti, da bo reakcija LD ostra; stranka je vsekakor predlagala ustanovitev parlamentarne preiskovalne komisije o tragediji pri Cavaleseju. Zeleni zahtevajo prenovitev zavezništva Nato, Cossutta predlaga za italijanske komuniste, naj Italija razveljavi vse javne in tajne sporazume o ameriških oporiščih, na desnici pa Fini opozarja, da bi moral D'Alema zelo ostro zahtevati pojasnila od ameriških zaveznikov.

Na Tridentinskem se je na izredni seji sestel pokrajinski svet, za predsednika bocenske pokrajine Durnwalderja pa predstavlja oprostitev pravo klobfot svojcem žrtev. Reakcije beležijo tudi v Furlaniji - Julijski krajini: zupan Aviana, od koder je odletelo letalo, ki je povzročilo nesrečo, je predlagal prepoved vseh poletov nad obljudenimi kraji, pordenonski pastoralni svet nasprotuje, da bi oporišče v Avianu rabili za morebitne akcije na Kosovu, SKP pa kritizira D'Alema, ker se v takem trenutku rokuje s Clintonom, zahteva preiskovalno komisijo in revizijo dolocil o odgovornosti v okviru NATOvega zavezništva.

Kot so marinci so oprostili Ashbyja, je tudi italijansko sodstvo oprostilo svoja pilota, ugotavlja zupan kraja Casalecchio di Reno pri Bologni, kjer je 6. decembra 1990 padlo na solo vojaško letalo, s katerega sta pilota zaradi okvare previdno odskočila s padalom: umrlo je 12 dijakov, 90 pa je bilo ranjenih. Pilota nista bila kriva, so odredili sodniki, več kot osem let po nesreči družine se vedno čakajo na odškodnino, je dejal zupan, ki je pikro pripomnil, da ce v obeh primerih ni krivcev, so očitno solo in žičnico postavili na zgrešeno mesto...

Ves italijanski tisk je včeraj posvetil največjo pozornost razsodbi iz Campa Lejeune. Verjetno je najbolj tragično posrečeno naslovno stran objavil Il Manifesto (spodaj), ki je na sliki razbitin kabine žičnice pripisal: »Umrli so od mraza...«

AVSTRIJA / JUTRI BODO DEŽEČNE VOLITVE NA KOROŠKEM, V SALZBURGU IN NA TIROLSKEM

Koroški grozi premik v desno

Ankete napovedujejo zmago Jörga Haiderja - Slabe prognoze za socialdemokrate in ljudsko stranko - Volilno združenje majhnih strank »Demokracija '99« upa na vstop v deželni zbor

Svobodnjak
Jörg HaiderSocialdemokrat
Michael AusserwinklerSedanjo glavar
Christoph Zernatto (ÖVP)

CELOVEC - »Veliko volilno leto 1999« v Avstriji se to nedeljo, 7. marca, prične z deželnozborskimi volitvami v treh zvezni deželah: na Koroškem, v Salzburgu in na Tirolskem. Junija so na sporedu volitve v Evropski parlament, predvidoma oktobra, najkasneje novembra pa volitve v državni zbor. Jutri bo več kot poldrugi milijon volilcev in volilk določilo sestav deželnih parlamentov in dezelnih vlad v Celovcu, Salzburgu in Innsbrucku v prihodnjih petih letih, pri čemer bo najbolj napeto na Koroškem, kjer se za položaj deželnega glavarja poteguje desničarski populist in vodja avstrijske svobodnjanske stranke Jörg Haider.

Medtem ko na Tirolskem in tudi v Salzburgu ni pričakovati usodnih premikov na celu deželne politike (ljudska stranka bo v obeh deželah ohranila pozicijo najmočnejše stranke in tudi deželnega glavarja) se to

lahko zgodi na Koroškem. Po prognozah vseh javnomnenjskih institutov namreč ni izključeno, da bodo svobodnjaki (FPÖ) v nedeljo zvečer postali najmočnejša stranka in se uresnicila napoved po nadaljnjem dramatičnem premiku dežele v desno. Svobodnjaki po vseh prognozah lahko računajo z do 38 odstotkov glasov (1994: 33,4/13 sedežev) in s tem s prvo pozicijo v deželi. V tem slučaju bi Haider za se zahteval položaj deželnega glavarja.

Proti taksnemu razpletu so se do zadnjega dneva volilne kampanje borile vse ostale stranke - socialdemokrati, ljudska stranka in volilno združenje »Demokracija '99«. Neglede na izid nedeljskih volitev so prvaki omenjenih strank poudarjali, da ne bodo dopustili novončno izvolitev desničarskega populista na najvišji politični položaj v deželi. Haider da je v letih 1990/91 kot deželni glavar imel svojo sanso, toda jo je s povelicanjem »vzorne zaposlovalne politike v 3. raji« dokončno zapravljal, je bilo poudarjeno.

Nadalji argument proti Haiderju: Koroška potrebuje v trenutku, ko se gradi nova Evropa, odprto in tolerantno, ne pa mednarodno izolirano in konfliktno deželo Koroško.

Socialdemokratom (SPÖ) prvič v povojni zgodovini grozi izguba položaja najmočnejše stranke (32 odstotkov - 1994: 37,7/14 sedežev) in tudi ljudska stranka (ÖVP) deželnega glavarja Christofa Zernatta se - sodeč po zadnjih anketah - ne bo mogla znebiti položaja sele tretje politične sile na Koroškem (24 odstotkov - 1994: 23,8/9 sedežev).

Velika neznanka, hkrati pa veliko upanje vsega demokratičnega tabora pri tem merjenju političnih sil, je prvi nastop volilnega združenja zelenih, združenih zelenih, liberalcev in slovenske Enotne liste (EL) »Demokracija '99«: teden dni pred volitvami raziskovalci javnega mnenja menijo, da združenje lahko računa s približno šest odstotkov

Glavni kandidati volilnega združenja »Demokracija '99« (z leve): Tina Rabi (liberalci), Andrej Wakounig (slovenska Enotna lista), Andrea Wulz (združeni zeleni), Michael Johann (zeleni - glavni kandidat združenja). Slika: nt/Fera

glasov. Zaradi skrajno restriktivnega volilnega reda (10-odstotni volilni prag) pa bo vstop v deželni zbor mogoč samo tedaj, da »Demokracija '99« uspejo osvojiti osnovni mandat v enem izmed starih volilnih okrožjih. Najboljše možnosti ob tem obstajajo v volilnem okrožju Celovec-mesto in Celovec-dezela, čeprav bo tudi tu izredno tesno, so prepričani tudi v taboru volilnega združenja, ki računa z dvema do tremi sedeži v deželnem parlamentu. Glavni kandidat združenja je predstavnik zelenih Michael Johann.

»Demokracija '99« ima znotraj slovenske manjšine močno politično, organizacijsko in tudi logistično podporno. Združenje prizadevno

podpirajo vse strukture EL, ostale samostojne slovenske občinske liste, Narodni svet koroških Slovencev, itd., glavni volilni menedžer volilnega združenja pa je tudi Slovenec - tajnik EL Bernard Sadovnik.

Največ slovenskih glasov si »Demokracija '99« pričakuje v volilnem okrožju Velikovec, kjer kandidira kot glavni kandidat predsednik EL Andrej Wakounig. Ta bi prestopil prag deželnega zbora lahko v primeru osvojitve osnovnega mandata v volilnem okrožju Velikovec (kar pa je maloverjetno) ali če »Demokracija '99« osvoji dva ali več deželnozborskih sedežev. Pri dveh bi se mandat delil med liberalci in EL (najprej predstavnica liberalcev), pri treh mandatih bi EL dobila sedež za vsa zakonodajna doba.

Peta politična sila, ki nastopa na koroških deželnozborskih volitvah je - po desetletni odsotnosti - komunistična stranka (KPA). Njen cilj je zbrati približno tisoč glasov. V volilnem okrožju Celovec KPA nastopa na prvih dveh mestih s kandidatko oz. kandidatom iz vrst slovenske manjšine.

Druga osrednja narodno-politična organizacija koroških Slovencev, Zveza slovenskih organizacij (ZSO), ob nedeljskih deželnozborskih volitvah ni dala volilnega proglasa za to ali ono stranko oz. politično grupacijo. Njen predsednik Marjan Sturm pa je v glasilu Slovenski vestnik napovedal, da bo - kot navaden volilec - na teh volitvah podprl socialdemokratskega kandidata Michaela Ausserwinklerja. Slednji je za primer, da socialdemokrati v nedeljo zvečer ne bodo več prva politična sila v deželi, že napovedal svoj »takojšnji odhod«. Isto se lahko zgodi tudi pri Zernattu, ki je svojo slovo iz deželne vlade napovedal v slučaju, da ne bo dosegel svoj (itak zelo skromen) cilj: 25 odstotkov glasov (1994: 23,8 odstotkov).

Glavni kandidat volilnega združenja »Demokracija '99« Michael Johann je za čas po volitvah dejal, da bo združenje - neglede na izid volitev - ostalo skupaj. Izsilili bomo demokratizacijo dežele ali kot stranka v deželnem zboru ali pa kot močna izvenparlamentarna sila.

Ivan Lukan

V Salzburgu in na Tirolskem ostaja ljudska stranka številka 1

CELOVEC - Pri deželnozborskih volitvah v Salzburgu in na Tirolskem ni pričakovati bistvenih sprememb. Ljudska stranka bo v obeh dezelnih zborskih ostala najmočnejša politična sila, prav tako bosta po vsej verjetnosti ostala na položaju deželnega glavarja Franz Schausberger (Salzburg) in Weindelin Weingartner (Tirolska).

V zvezni deželi Salzburg je ljudska stranka leta 1994 dobila 38,6 odstotka glasov in 14 sedežev (prognoza 1999: 38 odstotkov), socialdemokrati 27 odstotkov/11 sedežev (prognoza: 29 odstotkov), svobodnjaki 19,5 odstotkov/8 sedežev (prognoza: 18 odstotkov) in zeleni 7,3 odstotka/3 sedeže. Kot peta lista nastopa Liberalni forum (1994: 5,8 odstotka/0 - Prognoza: 6 odstotkov).

Na Tirolskem gre pri teh volitvah za absolutno večino ljudske stranke, ki je leta 1994 z relativno večino glasov (47,3 odstotka) osvojila absolutno večino sedežev (19). Prognoza ji napoveduje 45 odstotkov glasov. Socialdemokrati (1994: 19,8 odstotkov/7 sedežev) po javnomnenjskih raziskavah tokrat lahko računajo z 21 do 22 odstotkov glasov, svobodnjaki s 17 odstotkov (1994: 16,1 odstotka/6 sedežev), zeleni pa z 12 odstotkov (1994: 10,4/4 sedeže). Liberalcem (prognoza: 3 odstotkov) tudi tokrat ne bo uspel podvig v deželni parlament. (I.L.)

»Demokraciji '99« prepovedali shod na dvorišču deželne hiše

CELOVEC - Tik pred začetkom zaključnega zborovanja volilnega združenja »Demokracija '99«, v katerem je poleg zelenih in liberalcev zastopana tudi slovenska Enotna lista (EL), so včeraj deželne oblasti organizatorjem prepovedali že pred tedni najavljeno prireditev na dvorišču deželne hiše, v katerem zaseda koroški deželni zbor. Kot se je izvedelo, je prepoved zahteval drugi predsednik deželnega zbora in vodilni politik svobodnjakov na Koroškem Jörg Freunschlag, zahtevi pa so klonili tudi socialdemokrati in predstavniki ljudske stranke.

Združenje »Demokracija '99« je zaključno zborovanje kratkoročno prestavilo v park na južni strani deželne hiše, kjer so glavni kandidati združenja ostro obsodili politiko izmejevanja s strani vseh treh deželnozborskih strank.

V zvezi z nedeljskimi deželnozborskimi volitvami na Koroškem je bilo poudarjeno, da je cilj volilnega združenja osvojitev vsaj enega sedeža v deželnem parlamentu in sodelovanje tudi po volitvah.

Zborovanja so se udeležili tudi vidni politiki zelenih in liberalnega foruma na zvezni ravni na celu s sefam avstrijskih zelenih Van der Bellen in državnim poslancom Liberalnega foruma Volkerjem Kierjem. (I.L.)

VIDEM / PREDSTAVITEV FOTOMONOGRAFIJE MILANA GREGA IN ŽIVE GRUDEN

«Očarljiva vizitka Beneške Slovenije»

VIDEM - Kdorkoli bo vzel v roke fotomonografijo »Beneška Slovenija«, se bo moral strinjati z definicijo, ki jo je o njej na predsinocni predstavili v videmski palači Belgrado ponudil Pavel Petričič: »To je očarljiva vizitka nase skupnosti, s fotografijami, ki so mestoma zgornje od vsakršnih besed«.

Predsedniku videmske Pokrajine Giovanniju Pelizzu ni bilo težko pritrčiti tej oceni. O knjigi je izrazil navdušenje, tudi zato, ker govori o

krajih njegovih osebnih in družinskih korenin. Avtor Milan Grego je po oceni predsednika videmske Pokrajine pristopil k temu delu ne le s fotografskim objektivom, pač pa tudi s srcem. Pelizzo je med drugim poudaril pomen etnično-jezikovne identitete Beneške Slovenije in izrazil željo, da bi knjiga prispevala k ovrednotenju kulturnega premoženja Beneške Slovenije. Njena zgodovinska istovetnost pa naj se ohrani tudi v prihodnosti.

Predstavniki založbe »Druzi-

na« Janez Gril je orisal dejavnost založbe in dejal, da želi biti ta knjiga prispevek k temeljitejšemu poznavanju Benecije.

V imenu dveh avtorjev je nato o knjigi spregovorila Živa Gruden, avtorica tekstov. Povedala je, da je knjiga zasnovana tako, da prehaja od naravnega okolja do beneškega človeka in njegovih kulturnih ter bivanjskih značilnosti. Fotografije je Grego ustvaril in razporedil tako, da iz njih veje pripoved o srečanju med mediteranskim ter alpskim prostorom. To je zlasti videti iz arhitekturnih detajlov in gradbenih elementov, pri katerih se prepletata trda oglatost kamna in mehka toplota lesa.

»Ko sem hodil v solo v Videm, so me spraševali, od kod da prihajam. To mora biti zelo daleč, so rekli sosolci. In vendar so Nadiške doline picilih dvajst kilometrov od Vidma«, je nato dejal predsednik nadiške gorske skupnosti Firmino Marinč in se zavzel za kulturno zblizanje med Slovenci in Furlani ter ustrezno manjšinsko zaščito.

Predstavitve knjige je bila priložnost tudi za Michelo Domenis,

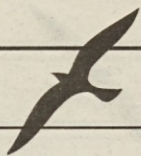

predsednico združenja »Invito«, da oriše pomladanski mesec beneške domače kuhinje, ki prijazno vabi na kosilo. Prijazno in kulturno, kajti ponovno vrednotenje domače kulinarike je vsekakor tudi kultura, je poudarila Michela Domenis. O tem so se obiskovalci predstavitev lahko prepričali že nekaj trenutkov kasneje, ob fitalji s pomladanskimi travami, fanclji s prekajenim prsutom, kuhanimi in ovčimi struki ter domačo salamo, vse ob spremljavi domačega orehovega kruha in dobro kapljico. Za to

je gostoljubno poskrbela gospa Karmela, v sodelovanju s hčerko Simono in sinom Andrejem, iz gostilne Bellavista v Dolenjem Tabiju.

Pavel Petričič je ob sklenitvi ciklusa treh videmskih srečanj z Nadiškimi dolinami izrekel tudi zahvalo spretni organizatorici Marini Cernetič. Poleg videmskih srečanj je namreč odločilno prispevala k reziiji cele vrste kulturnih pobud, ki bodo ves mesec marec spremljale pomladansko gastronomsko ponudbo Nadiških dolin. (D.U.)

Ž A R I Š Č E

Proti
smrtni
kazni

NADJA MAGANJA

Clovek, ki stopa v celico smrti, ni več človek. Oropan je vsakega človeškega dostojanstva. Njegov dom postane prostor, ki ni večji od 4, 5 kvadratnih metrov. Odet je v papirnata oblacila. Nima možnosti, da bi sam razpolagal ne z zobno pasto ne s šamponom. Pazniki ga ne smejo ogovarjati. Ko umre, mu na križ pribijejo tablico, kjer sta napisana le datuma prihoda v zapor in rojstva. Nikjer ni za beleženo njegovo ime. Kot da bi nikoli ne obstajal. V potrditev, da tam ni zakopan človek, ampak le izrodek. Vse se odvija tako, da je javnost potešena v prepričanju o pravilnosti smrtnih kazni - saj se je družba le resila bitja, ki nima nič človeškega na sebi.

«Mladi v Ameriki so zelo podvrženi nasilju. V ameriški kulturi je mascevanje nekaj dobrega, nekaj mascevanja dobro dene. Do njega ima žrtev pravico. Družina Harvey, kateri so umorili hčerko, je prisostvovala usmrtitvi hčerkinega morilca. Država Louisiana to dovoljuje. Tudi sama sem bila prisotna, spremljala sem obsojenca. Po usmrtitvi so sorodniki izjavili: "Umrl je prehitro!" Tako je v nekem intervjuju med svojim obiskom v Rimu povedala znana ameriška redovnica Helen Prejean, ki je znana kot »alive nun walking« (živa sestra, ki hodi), saj spremlja žive mrtvece na njihovi zadnji poti do kraja usmrtitve.

Med svojim zadnjim potovanjem po Mehiki in ZDA je papež Janez Pavel II. spet odločno povzdignil svoj glas proti smrtni kazni, ki je »nesmiselna in kruta«. Ameriko je opozoril, da se mora odpovedati vsem oblikam nasilja in se popolnoma od-

preti življenju, če hoče biti branik svobode, demokracije, pravičnosti in človečnosti za ves svet. Vzkliknil je »Amerika, če si želiš miru, si prizadevaj za pravičnost. Če si želiš pravičnosti, brani življenje. Če pa si želiš življenja, se okleni resnice, ki jo je razodel Bog!« Zato se morajo ameriški kristjani odpovedati dvoličnosti - kulturi smrti, in se odločiti za kulturo življenja. Primat velesile ne sme temeljiti na premoči orožja, temveč na moralnih vrednotah. Pot do tega pa je dolga ne le za Ameriko, ampak tudi za Evropo, ki se prepogosto odpoveduje vlogi varuha človekovih pravic, kot se je očitno pokazalo pred kratkim s primerom Ocalan, ki tako dramatično odpira vprašanje smrtnih kazni.

Od leta 1988 do leta 1996 je bilo v svetu 21.673 ljudi obsojenih na smrt. Takih obsodb je bilo izvedenih 17.526. Te številke se z leti večajo, čeprav se večja tudi število držav, ki se odpovedujejo smrtni kazni. V 99 državah je smrtna kazen prepovedana, ali pa se je ne poslužujejo več. V 94 državah pa jo še ohranjajo.

Nasprotniki smrtnih kazni so prepričani, da imajo države dovolj takih sredstev za obrambo, ki bi kriminalcem ne odrekla na dokončen način možnosti, da se poboljšajo. Pri smrtni kazni se družba poslužuje metode proti kateri se sama bori. V tem boju gre se dlje, ker kaznjencu zanika vsako človečnost. Na tak način legitimira nasilje in mascevanje, ki zanikata človekovo dostojanstvo.

Odpraviti smrtno kazen je izredno zahtevna naloga. V tem boju je v prvi vrsti organizacija Amnesty International. V Italiji se že od leta

1993 zavzema za odpravo smrtnih kazni tudi združenje »Nessuno tocchi Caino«. Letos pa je organizacija »Comunità di Sant'Egidio«, ki ima svoj sedež v Rimu, in ki skrbi predvsem za odrinence in reveže, čeprav ima pomembno vlogo tudi kot mirovni posrednik na raznih vojnih območjih po svetu, dala pomembno pobudo, da bi se države, kjer je se v veljavi smrtna kazen, obvezale, da v letu 2000 odložijo vse usmrtitve. V ta namen organizacija zbira podpise po vsem svetu. K pobudi so pristopile najpomembnejše človekoljubne in verske organizacije ter vidne osebnosti. Tudi nekatere mednarodne ustanove se zavzemajo za to. Svet Evrope je določil, da je moratorij smrtnih kazni pogoj za vsako državo, ki hoče postati njegova članica. Tudi Komisija OZN za človekove pravice je aprila lanskega leta izglasovala resolucijo, ki vabi vse države, da odpravijo smrtno kazen, vsekakor pa čimprej uvedejo moratorij.

Vendar je vabilo namenjeno vsem nam. Vsakdo, ki zeli, lahko podpre pobudo s svojim podpisom. Pristop vidnih osebnosti in nekaj milijonov podpisnikov po vsem svetu bi prisilil glavno skupščino svetovne organizacije, ki bo zasedala v drugi polovici leta, da postavi na dnevni red vprašanje moratorija smrtnih kazni.

Zbiranje podpisov je v polnem teku. Kdor zeli, se lahko v Trstu podpiše tudi na sedežu Slovenske prosvete (Ul. Donizetti 3), na sedežu Zveze slovenskih kulturnih društev ali pa v Narodni in študijski knjižnici (obe v Ul. sv. Franciška 20). Prav bi bilo, da bi tudi naša skupnost prispevala svoj delež k uspehu človekoljubne pobude.

ZDRAVSTVO / RAZISKAVA UGLEDNE ANGLEŠKE REVIJE

Italija četrta v Evropi,
Slovenija pa sedma

Nekaj podrobnosti o ocenah, ki jih je prejela Slovenija

LJUBLJANA - Slovenija se je v raziskavi o zdravstvenem stanju v 35 evropskih državah, ki jo je pripravila raziskovalna revija The Economist Intelligence Unit iz Londona, uvrstila na sedmo mesto. Pred njo so Švedska, Finska, Norveška, Italija, Švica in Avstrija, prehitela pa je med drugim tudi Veliko Britanijo, Nemčijo, Irsko, Francijo in Belgijo. Kot je na včerajšnji novinarski konferenci poudaril minister za zdravstvo Marjan Jereb, je to velik upseh, saj so v Sloveniji stroški za zdravstvo za več kot polovico nižji kot v večini evropskih držav. Slovenija namreč v ta namen letno porabi 1.200 mark na prebivalca, Nemčija pa na primer kar 3.000 nemških mark.

Razskava je temeljila na podatkih Svetovne zdravstvene organizacije (WHO), Svetovne banke, Euromonitorja in Združenih narodov, in sicer za leto 1996. Med seboj so primerjali 13 kazalcev zdravstvenega stanja, končen razpored pa je bil izdelan na podlagi povprečne vrednosti vseh pokazateljev. Po objavljenih podatkih Slovenija v pozitivnem smislu izstopa predvsem po splošni stopnji umrljivosti, pa tudi posebej po umrljivosti dojenčkov. mater ob porodu ter

umrljivosti zaradi nalezljivih bolezni. Tu se po besedah ministra Jereba pozna dobra organizacija dela, slabše pa je na tistih področjih, ki so stvar stroke, torej pri stopnji umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja ter rakavih obolenj.

Tako je v Sloveniji najmanjša umrljivost mater na 100.000 živorojenih otrok, saj se je uvrstila na prvo mesto, po umrljivosti dojenčkov na 1.000 živorojenih otrok pa je na 4. mestu. To naj bi bila, kot domneva minister, predvsem posledica dobre pred, ob in poporodne nege, pa tudi dejstva, da večina mater rodi v bolnišnicah. Za Slovenijo so po ministri omeni razmeroma ugodni tudi podatki o pričakovani povprečni življenjski dobi za oba spola, ki je pri nas 75 let, s čimer je Slovenija uresnicila cilj WHO, ne pa tudi dosegla evropsko povprečje - 77 let. Padanje umrljivosti dojenčkov in starih prebivalcev se odraža tudi v stopnji splošne umrljivosti, ki se v zadnjem desetletju v Sloveniji ne prestando znižuje.

Po ministriovih besedah niso zaskrbljujoci niti podatki o stopnji precepljenosti v starosti 12 mesecev, ki je pri nas 98-odstotna. Nekatere bolezni, kot so para-

liza, davica in tetanus so namreč skoraj popolnoma izginile, število obolelih za oslovskim kašljem in ošpicami je vedno manjše, tetanus pa se pojavlja le se pri osebah, starejših od 50 let. Tudi stopnja umrljivosti zaradi nalezljivih bolezni v primerjavi s tisto v drugih evropskih državah ni visoka. Slovenija se je z 2, 2 smrtmi zaradi nalezljivih bolezni na 100.000 prebivalcev znašla na 4. mestu lestvice. Vendar pa, kot je opozoril minister, nalezljive bolezni postajajo problem, saj se zaradi nepravilne (prekomerne) uporabe antibiotikov povečuje odpornost nanje.

Manj ugodni pa so za Slovenijo podatki o stopnji umrljivosti zaradi raka ter bolezni srca in ožilja, kjer je Slovenija na 26. oziroma 18. mestu. Umrljivost zaradi raka do 65. leta starosti je v Sloveniji za moske v komaj zaznavnem upadanju, za ženske je celo v porastu, za oba spola pa precej nad evropskim povprečjem. Za Evropo zaostajamo tudi pri zmanjševanju števila smrti zaradi bolezni srca in ožilja. Na 100.000 prebivalcev v Sloveniji zaradi teh bolezni po podatkih za leto 1995 umre približno 12 oseb več od povprečja v državah EU. (STA)

od 6.
do 14. marca '99

Urniki: delavniki 14.30-19.30,
sobota in nedelja 9.30-19.30

20. Razstava cvetličarstva,
vrtnarstva, rastlinjakov
ter opreme za vrtove,
parke in kampe

FIERA PORDENONE

Orto Giardino

internet:
www.fierapordenone.it
e-mail:
fierapn@fierapordenone.it

CRUP
CASA DI RISPARMIO
DI UDINE E PORDENONE SPA

Utrinki iz preteklosti

Trst, 1947

Pod okriljem ZDTV-UCEF je delovala številčno zelo močna sekcija kolesarjev. 13.4.1947 so priredili kolesarsko tekmo za Škerlavajev pokal; na fotografiji so kolesarji pred startom. Dirko je zmagal Kuret iz Lonjerja. (Foto arhiv ZDTV-UCEF).

VČERAJ PREDSTAVITEV V NABREŽINI

Izšla publikacija Kamen v zelenju

Prikaz agrituristične ponudbe na Tržaškem

Kmečki turizem kot priložnost, da ponovno odkrijemo čar naravnega okolja, pristne rodovitnosti zemlje, prastare ruralne preprostosti. S tem geslom se v bistvu predstavlja najnovejši agrituristični vodnik, ki ga je izdalo trzasko agrituristično združenje Zeleni Kras s finančno podporo Kraske gorske skupnosti, Zadrugne kraske banke ter banke Cassamarca. Dvojezično brošuro, ki nosi naslov Kamen v zelenju je združenje uradno predstavilo včeraj dopoldne v prostorih Grudnove rojstne hiše v Nabrezini.

Knjižico izredno prijetnega videza bogatijo številne barvne fotografije ter opisna besedila, vsebinsko

gledano pa je v bistvu razdeljena v dva dela.

Na prvih straneh so shematsko navedeni vsi osnovni podatki o posebnostih, ponudbi in gostinskih zmogljivostih vseh enajstih včlanjenih turističnih kmetij na Tržaškem. Vsebinsko in grafično privlačnejši pa je predvsem drugi del, ki z besedo in fotografijo opisuje naravne znamenitosti tega prostora: botanični vrt Carsiana, Rilkejevo in Kugyjevo pespot, Krasko hiso in izvire Timave, Glinscico, morje, vino, krasko živalstvo in rastlinstvo ter seveda, dulcino in fundo, krasko kuhinjo.

Včerajšnje slavnostne predstavitve so se udeležili številni predstavniki krajevnih javnih ustanov, devinsko nabrezinski zu-

pan Marino Vocci, predstavnik pokrajinske uprave Giulio Marini, predsednik Trgovinske zbornice Donaggio, podpredsednica Kraske gorske skupnosti Silvana Moro, predstavnik Kmečke zveze Edi Bukavec in Zveze neposrednih obdelovalcev Dimitrij Zbogor ter predstavniki drugih organizacij, ki se kakorkoli ukvarjajo s promocijo Krasa in kmetijstva.

Brošuro je predstavil predsednik Zelenega Krasa Slavko Skerlj, ki je podobno kot ostali govorniki se posebej poudaril pomen usklajene in učinkovite promocije turistično-gospodarskega potenciala našega območja, kjer mora seveda kmetijstvo nujno odigrati ključno vlogo.

(igb)

ŠKEDENJ / NA SEJI RAJONSKEGA SVETA PREVLADALA ZAPRTA STALIŠČA

Obeležje krušarcam da, a ne v slovenščini

Končno glasovanje je odpadlo zaradi nesklepčnosti

Bodo skedenjske krušarce dobile dostojno in do njih spostljivo obeležje v domačem kraju? Po predsinočni seji rajonskega sveta za Skedenj, Sv. Ano, Sv. Sergij in Carbolo so se možnosti v tem smislu, žal, znatno zmanjšale. Rajonski svetovalci so namreč z večino glasov zavrnili predlog, da bi na osirku Ul. del Pan Bianco (belega kruha) pri hišni številki 52 postavili ploščo - poleg v italijanskem - tudi v slovenskem jeziku, se pravi v jeziku samih krušarcev. Toda čisto zadnja beseda ni še padla, saj rajonski svet naposled ni sprejel zadevnega sklepa zaradi pomanjkanja sklepčnosti. A pogledimo natančneje, kako so se stvari odvijale.

Seja rajonskega sveta se je pričela nekaj po 20. uri. Pobuda za postavitev spominskega obeležja skedenjskim krušarcam je vzbudila precejšnje zanimanje med krajevnim prebivalstvom, zaradi česar se je v sejni dvorani zbralo tudi precej občin-

stva. Slo je za predstavnike Skedenjskega etnografskega muzeja, SKD Ivan Grbec, Doma Jakoba Ukmarja in za druge Skedenjske, ki pač nekaj dajo na krajevni zgodovinski spomin. Prav zaradi tega zanimanja je predsednik Davide Fermo (NZ) ob pristanku prisotnih rajonskih svetovalcev postavil točko o krušarčah, točneje resolucijo Giovannija Castella (LpT) o poimenovanju osirka po njih, na prvo mesto dnevnega reda.

V razpravo je posegel predstavnik SKP Alessandro Radovini. Podrobneje je spregovoril o skedenjskih krušarčah z zgodovinskega vidika ter opozoril tudi na njihov socialni in kulturni pomen. Pri tem se je veliko skliceval na knjižico, ki jim jo je

posvetil g. Dušan Jakomin. Radovini je zaključil svoj poseg s predložitvijo dveh popravkov h Castellovi resoluciji. Prvi je predlagal, naj bi postavili dvojezično obeležje, v italijanskem in v slovenskem jeziku, drugi pa da bi obeležje postavili v sodelovanju s Skedenjskim etnografskim muzejem (na sliki).

Rajonski svet je prvi amandma zavrnil z 9 glasovi proti 7. Za njegovo sprejetje so glasovali predstavniki SKP, SIK, Oljke in Illyjeve liste, proti pa svetovalci NZ, LpT-FI in SL. Drugi amandma pa je bil soglasno sprejet.

Preden je predsednik Davide Fermo postavil na glasovanje celotno resolucijo, se je zvrstilo se nekaj poskusov, da bi na kak način »rešili« zavrnjeno

dvojezičnost. Sam Fermo je med drugim izrazil mnenje, da bi trzaska občinska uprava tako in tako ne mogla postaviti dvojezičnih napisov v Skednju. Tedaj se je oglašil svetovalec SIK Zaccai in predlagal, naj bi iz Castellove resolucije crtali ves uvodni del, kakor tudi, naj bi o zadevi zaslusili prisotne predstavnike organiziranega skedenjskega kulturnega življenja. Toda rajonski svetovalci so Zaccaiovo stališče zavrnili spet z 9 glasovi proti 7.

Ko se je to zgodilo, pa so svetovalci leve sredine sejo zapustili, tako da je zmanjkalo legalno stevilo. Glasovanje o resoluciji je odpadlo, rajonski svet pa se bo s to točko na dnevnem redu ponovno zbral 11. t.m.

PRIBEŽNIKI

Obmejni pas v FJK naj nadzoruje vojska

Avtonomni sindikat policije (SAP) se zavzema za to, da bi na področju vzdolž italijansko-slovenske meje bistveno okrepili prisotnost vojske za omejitev toka nezakonitih priseljencev na italijansko ozemlje. Za to se je zavzel vsedrjavni tajnik SAP Franco Maccari, ko je včeraj obiskal obmejne kraje na Tržaškem in Goriskem. Maccari je dejal, da prek italijansko-slovenske meje nezakonito prihaja v Italijo več ljudi kot v Apuliji in da so varnostne sile povsem nezadostne za nadziranje tega pojava, v katerem je močno razpasen kriminal. Zato je vsedrjavni tajnik SAP italijanski severo-vzhod označil kot »zemljo kriminalnega osvajanja«.

V podobno smer se giblje tudi parlamentarno vprašanje, ki ga je vložil poslanec SL Bagliani na notranjega in obrambnega ministra. Bagliani v njem opisuje, kako se je v noči med 27. in 28. februarjem udeležil nočnega pohoda Padanske nacionalne garde vzdolž italijansko-slovenske meje. Bagliani se pritožuje, da so ga med pohodom ustavili karabinjerji in niso ga prepoznali njegove parlamentarne izkaznice, predvsem pa zatrjuje, da se je lahko na lastne oči preprical, kako da ni nobene resne policijske kontrole teritorija, ki bi lahko omejila prihod pribežnikov.

Policija včeraj ustavila 11 pribežnikov v FJK

Zelezniška policija je včeraj ustavila 11 nezakonitih priseljencev v Furlaniji-Juljski krajini. Na trzaski postaji je zasacila 8 Kosovarov, na goriski postaji 1 Kosovara, na videmski postaji pa 2 Turka. Pribežnike bodo skušali vrniti Sloveniji, od koder naj bi prišli v Italijo.

TRG STARE MITNICE / VČERAJ SLOVESNO ODPRTJE

Novi sedež upokojenk CGIL

Včeraj so predali namenu sedež Zenskega koordinacijskega odbora SPI-ZUI-CGIL v okrožju Stare mitnice 15, kjer je na ogled tudi fotografska razstava na temo Zenske v stoletju. Včerajšnje odprtje sedeža je bil slovesen uvod v vrsto prireditev, ki so si jih zamislile upokojenke sindikata CGIL ob 8. marcu.

Sicer pa so upokojenke CGIL vsehokoli zelo aktivne. Pred nekaj dnevi je bilo na sedežu Forum tretjega sektorja v Ul. Valdirivo zborovanje v okviru kampanje za boj proti ženskim rakastim obolenjem. V sodelovanju s Trzasko

zdravstveno enoto št.1 je zelesa koordinacija zensk sindikata SPI na tak način spodbuditi čim več zensk k udeležbi na brezplačnem screeningu za vse tiste, ki najmanj dve leti niso opravile pap testa in mamografije.

Zborovanja so se udeležile koordinatorka družinskih posvetovalnic Daniela Gerin, odgovorni za zdravstveno okrožja št.1, 2 in 3 Paolo Da Col, Emanuela Fragiaco in Marco Reali, članica koordinacije zensk pri trzaskem SPI Edda Gorella in Annamaria Marini iz nacionalne koordinacije zensk SPI-CGIL.

NOVICE

Srečanje nekdanjih deportirancev v posebne bataljone

Pred 56 leti so fašistične oblasti odvedle več kot 600 slovenskih fantov letnikov 1924, 1925 in 1926 v Posebne bataljone. 8. marca 1943 so fašisti odpeljali fante s Krasa, iz Brkinov ter iz slovenske in hrvaske Istre, dan kasneje, 9. marca pa iz Brega in bližnje okolice Trsta.

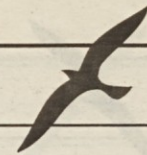
Tudi letos se bodo nekdanji fantje teh letnikov zbrali na vsakoletnem tradicionalnem srečanju, ki bo danes z zbornim mestom ob 12.30 na Proseku, kjer bodo najprej polagali venec k spomeniku padlim v NOB, sledilo bo skupno kosilo v proseški zadružni gostilni.

Posvet o pozicioniranju prek umetnih satelitov

Od 9. do 12. t.m. se bo v konferenčni dvorani trzasko ekonomske fakultete (Trg Europa 1) odvijal mednarodni simpozij na temo »Tehnike GPS in GLONASS ter njihova uporaba za povečanje varnosti v državah Sredneevropske pobude«. V bistvu gre za tehnike določanja geografske lege prek umetnih satelitov, ki jih je mogoče uporabljati na najrazličnejših področjih, od geodezije do varnosti prometa. Posvet se bo pričel 9. t.m. ob 9. uri z uvodnim poročilom prof. Güntherja Heina z univerze nemške vojske v Münchnu, ki velja za enega največjih strokovnjakov na tem področju. Sledili bodo posegi in poročila izvedencev držav članic Sredneevropske pobude.

Novi sedež socialne službe

Občina Devin - Nabrezina sporoča, da so sedež Socialne službe premestili v prostore Vzgojno-zaposlitvenega centra (CEO) v Sesljanu št. 124. Nova telefonska številka je 040/299145.

PREDSTAVITEV / VČERAJ NA OBČINI

Banka za etično finansiranje

Tudi v Trstu vlaganje v socialne namene

Etična banka - protislovni izraz, za katerem se skriva plemenita in nenačelna finančna pobuda - bo zazvela prihodnji ponedeljek. Zanimivo naključje je privedlo do tega, da bodo prvo okence banke odprli prav 8. marca, enega od pomembnejših praznikov socialnega pomena, kot namerava biti v službi socialnih načrtov nova banka, ki so jo včeraj predstavili na trzaski občini.

Odbornik za skrbstvo Pecol Cominotto je obrazložil zakaj je trzaska občinska uprava že pred dvema letoma pristopila k odboru za ustanovitev Etične banke s prispevkom 25 milijonov lir. Gre namreč za učinkovito in moderno sredstvo za uveljavljanje delovnih in gospodarskih pobud socialne narave, ki morajo vedno bolj nadomestiti nekdanjo podporniško logiko družbeno sibijskega slojem. V tem okviru, je naglasil odbornik, so lani na Trzaskem zaposlili 57 ljudi v socialnih zadrugah.

Koordinator trzaskega odbora za Etično banko Franco Delben pa je posredoval več podatkov o banki (sicer so na razpolago prek interneta na naslovu www.bancaetica.com). V ponedeljek bodo odprli prvo okence banke, ki že razpolaga s 17 milijardami lir kapitala, ki

ga je vložilo 13 tisoč družabnikov po vsej Italiji, na Trzaskem pa 230. Med pomembnejšimi ustanovami je poleg Občine tudi škofija, več zupnij, sindikalnih in humanitarnih organizacij, Dežela pa je sicer odobrila prispevek 100 milijonov lir, ki pa jih ni nikoli vložila.

Etična banka bo trikrat prozorna, je dejal Delben: vlagatelji bodo samo vsem znani posamezniki in družbe, tako da ne bo možnosti pranje denarja, vloge bodo investirali v namene, ki bodo znani varčevalcu in bodo etično neoporečni, sklepe banke bodo sprejeli na javnih skupščinah. Banka bo sicer poplaca varčevalca manj kot komercialne banke, vendar bo vsaka lira namenjena družbeno koristnim pobudam, kar prispeva k socialnemu in ekonomskemu napredku celotne družbe.

Banka bo sicer na začetku imela okence samo v Padovi, je se pojasnil Delben, vendar so vse operacije možne tudi v Trstu: kdor bi rad postal zadružnik Etične banke ali pa vlagal v to banko se do odprtja okenca v Trstu lahko obrne na omenjenega prof. Delbena na tel. št. 040 6763682 ali na Dina Andrianija na tel. št. 040 396012.

NOVICE

Razširjena seja trzaskega občinskega sveta

Trzaski občinski svet se bo spet sestal v ponedeljek, 8. marca, ob 18.30. Po običajni obravnavi raznih svetovalskih interpelacij bo skupščina zacela razpravo o smernicah za novi regulacijski načrt trzaskega pristanišča. Seja bo tokrat potekala nekoliko neobičajno, saj so bili nanjo povabljeni predsednika deželne in pokrajinske uprave, predsednik Trgovinske zbornice, predstavniki pristaniške oblasti, ustanove za industrijsko cono, Zveze industrijcev, sindikatov in drugih ustanov in organizacij, ki so zainteresirane za oblikovanje novega pristaniškega regulacijskega načrta, med katerimi tudi Slovensko deželno gospodarsko združenje.

Jutri TV Mozaik

Jutri bodo z Dezelnega sedeža RAI za Furlanijo-Juljsko krajino v okviru slovenskih televizijskih programov predvajali po televizijskem dnevniku TV Mozaik. Najprej bodo na vrsti kostumi in ustvarjalni svet Marije Vidau, nato bodo o Sarajevu, politiki in glasbi spregovorili režiser Emir Kusturica, igralec Miki Manojlović in glasbenik Goran Bregović. V tretji točki bo tekla beseda o slovenskem društvu iz Trzica. In ker se blizu osmi marec, bodo gledalci za to priloznost spoznali pet mladih zensk, ki so mogoče za današnji svet alternativne ali pa ne. Na koncu pa bodo Mozaik popestrili posnetki o radijski oddaji Mladi val. Ponovitev bo v četrtek, 11. marca, ob 20.50.

Igra v umetnosti

Jutri ob 9.45 bo v muzeju Revoltella srečanje za otroke z naslovom »Igra v umetnosti«. S tem želijo približati otrokom svet umetnosti preko igre. Nekoliko večji otroci si bodo ogledali tudi Cernigojevo razstavo.

SOCIALA / TISKOVNA KONFERENCA SIK

Priseljence je treba sprejeti

Deželna in krajevne uprave bi morale voditi odprtejšo politiko

Trzaski predstavniki SIK so včeraj dopoldne priredili tiskovno konferenco na svojem sedežu v Ul. Tarabocchia 3 v Trstu o pereči problematiki tujih priseljencev in pribežnikov ter o njihovem sprejemanju na krajevni in deželni ravni. Na srečanju s časniki so govorili deželna svetovalka Bruna Zorzini Spetic, pokrajinska svetovalka Giuliana Zagabria ter predstavnik Kulturnega združenja Italija-Somalija Fargit Ahmed.

Bruna Zorzini Spetic je orisala svojo dejavnost v deželnem svetu v zvezi s problematiko priseljencev. Spomnila je, da je deželni svet pred kratkim sklenil, da ukine Dezelno ustanovo za migrante (ERMI). Dejala je, da namerava natančno spremljati, kako bo deželna uprava neposredno prevzela dejavnosti ukinjene ustanove, in se posebej, kako bo uporabila sredstva, ki jih deželni proračun namenja temu sektorju. Obzalovala je, da se deželna vlada pusti preveč pogojevati od SL, ki glede te problematike zavzema izredno zaprta stališča. Speticova je izrazila prepričanje, da bi morali veliko več storiti za dostojno sprejemanje priseljencev ter za njihovo integracijo v tukajšnjo družbeno stvarnost. To tem bolj, spričo dejstva, da se naša dežela kot sploh vsa Evropa demografsko stara in da potrebuje svežih moči na vseh področjih, zlasti na gospodarskem. V tem smislu bi morala deželna uprava igrati aktivno

ZASEDANJE / ŽELEZNIŠKI PROMET

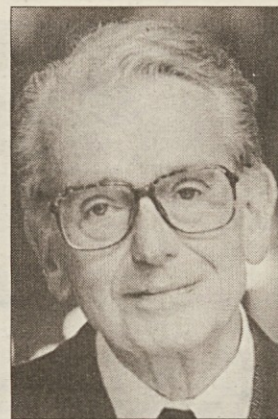
Senator Camerini opozarja na težave

Izvedenci predstavili svoje poglede na razmere

Pred vojno so se potniki v Budimpesto pripeljali v 8 urah in pol, danes se vozijo 11 ur, na Dunaj ne pridemo v manj kot 8 urah. Tako je med drugim uvodoma poudaril senator Oljke Fulvio Camerini, ki se je zavzel za včerajšnje srečanje, katerega je narekovala prav vse večja odrezanost našega mesta bodisi od mednarodnih železniskih tokov kot tudi od ostalega italijanskega teritorija. Srečanju na železniski postaji, ki so se ga udeležili politiki, gospodarstveniki, sindikalisti, so nadel naslov »Trst, Furlanija-Juljska krajina in železniski prevoz: kaksne so perspektive«. Senator Camerini je se naglasil, da je ob teh razmerah prislo do kolektivne reakcije, oglasili so se zupan, predsednik dežele, pokrajine, prefekt, sindikalne organizacije itd., se zlasti po zadnji

spremembi urnika vlakov v septembru, saj so sedaj se bolj penalizirani stiki z ostalo Italijo, medtem ko se po drugi strani govori, da je treba okrepiti sodelovanje z državami na Vzhodu, s srednjo Evropo, da smo vrata na Vzhod, da ne govorimo o vprašanjih, ki se nanašajo na varstvo narave, o privilegiranju prometa po železnici in podobno. Kljub vsemu temu, je naglasil senator, pa smo se glede komunikacij znašli v zelo pomanjkljivem položaju.

Camerini je zatem predstavil izvedence in vodje oddelkov raznih služb, ki so predstavili svoja poročila: prvi je posegel Mario Goliani, odgovorni za raziskave in razvoj pri direkciji za varnost sistema iz Rima, zaustavil se je pri načrtovanju tako imenovanega 5. koridorja; Enzo Fiorin, asistent za tehnično službo iz Benetk, je go-

voril o infrastrukturah v naši deželi; sledil je poseg Renza Barutta iz Benetk, ravnatelja za potniški sektor na severovzhodu; zadnji je posegel Tersilio Tomasetti iz Benetk, ravnatelj logističnega območja za severovzhod, ki je nadel probleme pri tovornem prometu.

Posegi so bili zanimivi, vsak s svojega zornega kota so predstavili zapleteno problematiko.

Tako je na primer Goliani govoril o italijansko-slovenski studiji v zvezi s 5. koridorjem (ki gre vse do Ukrajine), in sicer o tistem delu, ki gre od Benetk do Trsta in Ljubljane. V postev so vzeli kar 15 možnih tras, nakar so se usmerili na dve. Omenil je tudi zakon, ki ga je odobrila Italija in ki predvideva 300 milijard lir za financiranje slovenskega dela. Fiorin je podal pregled raznih del, ki so bila opravljena (npr. Pontebana, terminal v Cerinjanu itd.), Barutta je orisal ponudbo za potniški promet, omenil pomanjkljivosti in napovedal nekatere novosti, Tomasetti pa se je zaustavil pri krizi, ki jo preživlja tovorni promet. Sledila je razprava, v katero so med drugimi posegli sindikalisti Gurtner (Filt-CGIL), Fanigliuolo (Uilt), občinski svetovalec Dolenc (Levi demokrati).

FINCANTIERI IN KZE / PREISKAVA

Danes bo sodnik zaslišal trojico aretiranih

Eden od osumljencev je preiskovalcem podrobno orisal nepravilnosti pri zakupih

Sodnik Nunzio Sarpietro bo danes zaslišal trojico, ki so jo aretirali v okviru preiskave o domnevnih nepravilnostih pri zakupih Fincantierija (grupa Iri) ter krajevne zdravstvene enote Usl št. 1. Triestina. Dva od aretiranih, 63-letni Egone Belli iz Trta in 52-letni Piero Del Neri iz Fiumicella v videmski pokrajini, oba

uslužbenca Fincantierija (Belli je v pokoju od leta 1994), obtožujejo izsiljevanja, 48-letnega Raymonda Simmonsa iz Trsta, ki je bil svojas uslužbenec KZE, pa korupcije. Vsi trije so v hišnem priporu.

Nepravilnosti naj bi se nanašale na fakture, ki so jih izdajali za višje zneske od dejanskih, na nabavo

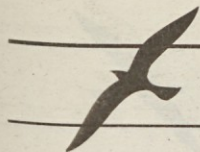
nepotrebnega materiala in na plačevanje dela, ki ni bilo nikoli opravljeno. Tako naj bi Del Neri in Belli od starih podjetij v raznih priložnostih izterjali okrog 150 milijonov lir, Simmons pa naj bi v zep vtaknil 15 milijonov lir.

V preiskavo je vpletenih se okrog 15 drugih oseb. Javni tožilec je preventivni zapor zahteval za sedem, vendar je sodnik za predhodne preiskave Sarpietro sprejel štiri zahteve (Belli, Del Neri, Simmons in V.A.L., ki pa je umrl, predno so mu dostavili odločitev), ostale tri je zavrnil. Slednje so se nasale na dva manjša podjetnika ter na bivšega uradnika KZE, ki je sedaj ze v pokoju, proti trojici pa se teče preiskava v zvezi z domnevnimi nepravilnostmi pri zakupih KZE. V to preiskavo je vpleten tudi eden od načelnikov tehničnega urada KZE, ki je pred javnim tožilcem Raffaelejem Titom priznal, da je prejel denar od podjetij, ki so opravila posamezna dela za zdravstveno enoto.

V drugem delu preiskave, torej glede Fincantierija, pa se je znašlo okrog osem-deset oseb, ki so delale ali še delajo v oddelkih za nakupe, v tehničnem oddelku in v oddelku za kolavdiranje v ladjedelnici v Trziču. Dolej pa se je preiskava omejila na zakupe tistih del, ki so povezana z vzdrževanjem obratov ladjedelnice, ne pa tudi zakupov pri gradnji ladij.

Eden od tistih, ki so najprej finančni straži in zatem javnemu tožilcu Titu razkrili domnevne nepravilnosti pri zakupih tako Fincantierija kot KZE, je

doma iz Trsta, živi pa na Dunaju. Tudi sam se je znal med osumljenci, dolžijo ga korupcije. Dobro je poznal sistem, podrobno je opisal, kako je deloval mehanizem, v katerem so funkcionarji in uslužbenci manjšim podjetnikom vsiljevali plačevanje podkupnin kot pogoj, da so lahko sploh zaceli delati ali da so lahko nadaljevali s sodelovanjem s KZE in Fincantierijem. Njegova pripoved je dejansko vez med obema deloma preiskave. Moški se je ukvarjal s posredništvom, bil je prokurator raznih poslov, očitno mu ni slo slabo, saj se je vozil v lepem sportnem avtomobilu znamke Lotus. Nakup avta se slučajno ujema s placilom neke »podkupnine«. Govoril je tudi o večerjah, ki jih je prirejal in na katerih so se srečevali podjetniki in javni funkcionarji, menili so se o načinu in terminih za sodelovanje pri raznih zakupih (na primer za dela v glavni bolnišnici). Opisal je tudi znailnosti posameznih funkcionarjev: eden se je na primer pri podkupninah strogo držal 2% zneska, drugi je denar zahteval takoj, tretji je podkupnino jemal le občasno. Nasel se je tudi podjetnik, ki je obiskal »primerne« urade, da si je zagotovil nove posle. Razkril je tudi primer bivšega uslužbenca KZE, ki je terjal 35 milijonov lir, češ da mora sina peljati na operacijo v Francijo, kar pa je bila gola laž, otroka niso nikoli operirali. Večini epizod sodi v obdobje 1992-1995, preiskovalci pa trdijo, da so nekateri primeri stari manj kot leto dni.

UVODNI KONCERT NA POMORSKI POSTAJI

Drevi bo krenila na pot Primorska poje 99

Nastopilo bo devet najbolj »zvestih« pevskih zborov

O njej so že rekli, da je sveža kot pomlad, s katero vsako leto prihaja med nas; da je radostna kot pesem, ki se oglasa iz grl tisočerih pevcev; da je dragocena kot prijateljstvo, ki ga s svojo prisotnostjo med nami spodbuja in pogloblja: Primorska poje je že trideset let vse to in še marsikaj zraven.

Mednarodna zborovska revija, ki se nocoj začena s slavnostnim koncertom na trzaski Pomorski postaji, je na svoji poti kulturno obogatila nas prostor, se izrazito zakoreninila v obmejno in sirse slovensko okolje, se ponosno predstavila tudi drugače govorečim sosedom.

Letos praznujemo njen jubilej: 30-letno prisotnost med primorskimi pevci, zborovodji, kulturnimi delavci, ki jih vsako pomlad združi v en sam glas, kot bi kljub zemlepisni oddaljenosti in časovni prisotnosti zapel en sam zbor. Ob spodbudi k čedalje kakovostnejšemu gojenju zborovske glasbe daje ta edinstvena kulturna prireditelja predvsem zagona tistim čustvom in človeškim dejanjem, brez katerih bi se naš kulturni izraz ne ohranil v tolikšni pokončnosti. Njena moč je v pesmi, a predvsem v najplemenitejših vsebinah, ki jih spleta in prepleta ob ustvarjanju in nato uresničevanju vsakoletne revije. Ob nastopu ponudi slehernemu zboru primorskega prostora tudi priložnost, da sreča in spozna sorodne skupine, da prisluhne pesmi slovenskih zborov iz drugih zamejstev, da naveže stik tudi s pevsko stvarnostjo večinskega naroda.

Nocoj bo torej na Pomorski postaji posebno prazničen dogodek: ob 19.30 bo kot nekakšen uvod v večerni koncert krstna predstavitev javnosti zbirke Priredb slovenskih ljubiteljskih pesmi Ignacija Ote, ki jo je ob tej priložnosti spodbudila Zveza slovenskih kulturnih društev. Zborovodji, skladatelju in ne nazadnje enemu izmed pobudnikov Primorske poje bosta zapela zbora, ki sta mu v več kot 40 letih zborovskega mentorstva najbližje, in sicer MoPZ Valentin Vodnik in pa MoPZ Vasilij Mirk. Ob 20.30 pa se bo začel slavnostni koncert, na katerem se bo predstavilo vseh devet zborov, ki so bili vsa ta leta reviji zvesto ob strani. Poleg Avtonomne dežele F-JK sta dogodku dali pokroviteljstvo tudi obe zamejski krovni organizaciji, SKGZ in SSO.

(dam)

BAZOVICA / KD LIPA

Razstava izdelkov pridnih ženskih rok

KD Lipa iz Bazovice pripravlja kulturni večer ob praznovanju mednarodnega dneva žensk. Ob tej priložnosti so bazovski kulturni delavci zeleli ovrednotiti delo domačih žensk. Podobna pobuda je bila predstavljena že pred letom dni in je zela veliko zanimanja, ko je domačinka razstavila svoje kvackane izdelke. Letos se bodo predstavile s svojimi ročnimi deli ženske družine Smolceve. Razstavile bodo nekatere sivane in kvackane izdelke, ki so del njihovega vsakdana, predvsem pa odraz spretnih rok in potrpežljivega dela. Večer bodo popestrila dekleta dekliskega zbora Devin pod vodstvom Hermana Antoniča. Zapele bodo nekaj pesmi iz svojega repertoarja.

KD Lipa toplo vabi vse vascane in simpatizerje jutri, 7. t.m., ob 18. uri v Bazovski dom, da si skupaj ogledamo razstavo, prisluhnemo ubranemu petju in se zadržimo v prijetni družbi ob prigrizku in kozarčku.

VČERAJ-DANES

Danes, SOBOTA,
6. marca 1999

STANA

Sonce vzide ob 6.35 in zatone ob 17.57 - Dolžina dneva 11.22 - Luna vzide ob 22.16 in zatone ob 8.43

Jutri, NEDELJA,
7. marca 1999

FELICKA

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka 10,4 stopinje, zračni tlak 995,6 mb narasča, veter jug 16,9 km na uro, s sunki do 48 km na uro, vlaga 63-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 7,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Umrli so: 73-letna Lidia Scropetta, 91-letni Narciso Comar, 88-letni Giuseppe Sinigoi, 91-letni Giulio Giamporcaro, 83-letni Antonio Paoletti, 77-letni Romano Berni, 63-letni Marco Corona, 84-letna Narcisa Foscatti, 54-letni Bruno Ongaro, 87-letna Rosalia Alessio, 87-letna Caterina Cencic, 83-letni Dino Gandini, 91-letna Amabile Bose, 85-letna Elvira Taucer, 83-letni Mario Zorzenon.

OKLIC: trgovski potnik Adriano Turco in uradnica Marija Bozinovic, uradnik Nunzio Lombardi in gospodinja Anna Rachele Iannone, finančni stražnik Luigi Fusco in prodajalka Tamara Romagnolo, uradnik Alessandro Meton in poklicna bolničarka Simonetta Cannella, sofer Marco Lucchesi in natakarka Lucia Rossi, vzgojitelj Pierpaolo Zanfagnin in uradnica Tiziana Corica, dirigent orkestra Valter Attanasi in lirčna pevka Marianna Kulikova, delavec Leonardo Lo Nigro in vzgojiteljica Rossella Crisman, tehnični agent Mauro Violin in gospodinja Fulvia Penzo, delavec Stefano Savini in gospodinja Chiara Barancelli, trgovec Paolo Cociancich in trgovka Anna Simunich, podjetnik Franco Barbarino in podjetnica Donatella Gellalia, agent javne varnosti Nicola Loser in uradnica Sabrina Poretti, solnik Giuliano Goruppi in poštni

agent Silvia Mosco, upokojenec Giorgio Borini in poklicna bolničarka Maria Umek, uradnik Andrea Galanti in studentka Rosanna Salerno, mehanik Paolo Tence in poklicna bolničarka Serena Sinovich, poklicni bolničar Paolo Padovan in poklicna bolničarka Raffaella Gasparini, delavec Fabio Moscovita in delavka Alessia Cermelj, modelar Mauro Pincin in uradnica Marina Pincin, uradnik Giorgio Spizzamiglio in solnica Gabriella Apollinari, geometer Roberto Gava in profesorica glasbe Chiara Bosco, mesar Walther Tujach in prodajalka Monica Olenik, železnik Cesarino Pavani in uradnica Nancy Lorena Maranzana, uradnik Stefano Temperoni in prodajalka Elisabetta Palci, delavec Roberto Gioppo in v pričakovanju zaposlitve Monica Visintin, spediter Gianluca Sala in uradnica Ester Colombo.

LEKARNE

Od ponedeljka, 1. marca, do sobote, 6. marca 1999

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Libertà 6 (tel. 040 421125), Skedenj - Ul. dei Soncini 179 (tel. 040 816296), Bazovica (tel. 040 226165).

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Trg Libertà 6, Skedenj - Ul. dei Soncini 179, Istrska ulica 18.

Bazovica (tel. 040 226210) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Istrska ulica 18 (tel. 040 7606477)

118: hitra pomoč in dezurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Urad za informacije Zdravstvenega podjetja: 040 3995053 in 040 3995111 od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure ter ob ponedeljkih in četrkih tudi od 14. di 17. ure.

Urad za informacije bolnišnic: 040 3992724 od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure.

KINO

ARISTON - 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Shakespeare in Love«, r. John Madden, i. Gwyneth Paltrow.

EXCELSIOR - 15.30, 18.30, 21.30 »La sottile linea rossa«, r. Terrence Malick, i. George Clooney, Sean Penn.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.20, 19.40, 22.00 »Happiness«, r. Todd Solondz. Prepovedan mladini pod 18. letom.

AMBASCIATORI - 15.45, 17.50, 20.00, 22.15, 24.15 »Il giocatore«, i. Matt Damon, John Malkovich in John Turturro.

GIOTTO MULTISALA 1 (Ulica Giotto 8) - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Lucignolo«, i. Massimo Ceccherini in Claudia Gerini.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.20, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Baba va in città«.

NAZIONALE 1 - 15.30, 17.05, 18.45, 20.30, 22.15, 24.00 »Il fuggitivo della missione impossibile« i. Leslie Nielsen.

NAZIONALE 2 - 15.15, 16.45, 18.20 »A bug's life« - Prod. Disney; Ob 20.00, 22.15, 24.15 »Nemiche amiche«, r. Chris Columbus, i. Julia Roberts, Susan Sarandon.

NAZIONALE 3 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15, 24.00 »Payback«, i. Mel Gibson.

NAZIONALE 4 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15, 24.00 »Analisi di un delitto«, i. T. Berenger, C. Gooding.

MIGNON - 16.00, 18.50, 21.50 »Vi presento Joe Black«, i. Brad Pitt in Anthony Hopkins.

CAPITOL - 16.15 »Z la formica«, risanka; Ob 18.00, 20.00, 22.10 »Atacco al potere«, i. Denzel Washington, Annette Bening.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 »Central do Brasil«, r. Walter Salles, i. Fernando Montenegro, Marilia Pera.

PRIREDITVE

KD SKALA IZ GROPADE priredi danes, 6. marca 1999 **PRAZNIK ZENA.** Zabaval vas bo Zamejski kvintet. Rezervacije na tel. st. 040-226631 ali 040-226802, v večernih urah. Vabljeni!

KD FRAN VENTURINI vabi jutri, v nedeljo, 7. marca, ob 17. uri, na **KONCERT MoPZ LOSKI GLAS** iz Zagorja ob Savi. Sodelujejo MoPZ F. Venturini in harmonikas Denis Novato s svojimi gojenci.

KD KRASKI DOM priredi ob priliki praznovanja 8. marca, ponovitev otroške igre **CAROVNICA, KI NI MOGLA BITI ZLOBNA.** V cast zenskam bo zapela tudi moška pevska skupina KD Kraski dom. Prireditel se bo odvijala jutri, v nedeljo, 7. marca, ob 17. uri, v kulturnem domu na Colu. Vabljeni!

SKD TABOR vabi na praznik dneva žena v Prosvetni dom na Opcinah, jutri, v nedeljo, 7. marca, ob 17. uri. Priložnostna beseda Drago in Toio. Program bodo oblikovali MoPZ Tabor, Jasna Kneipp ob spremljavi Egona Taučerja, plesna skupina Show Chance. Za ples in zabavo bo igral Aleksander Ipa-vec. Poskrbljeno bo za domač buffet.

GLASBENA MATICA TRST - Koncertna sezona 98/99 - **KOMORNI GODALNI ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE**, v torek, 9. marca 1999, ob 20.30 v Deutscher Hilfsverein, Ul. Coronio 15. Solist Zoran Markovic, kontrabas. Na sporedu: Mozart, Krek, Mendelssohn, Kogoj, Britten.

DRUSTVO SLOVENSKE UPOKOJENCEV prireja v sredo, 10. marca, ob 16. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. Sv. Franciska 20, **PROSLAVO DNEVA ZENSK - 8. MARCA.** Glasbeni zbor bo podal Denis Novato, profesorica Bogomila Kravos pa bo govorila o Mariji Miot in ženski pesmi. Po programu se bomo zadržali na kratki družabnosti. Vabljeni!

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE obvesča, da zapade v soboto, 13. marca 1999 rok za predstavitev prošenj za prejemitve učnega osebja osnovnih, nižjih in visjih srednjih sol ter v torek, 23. marca 1999 za prejemitve učnega osebja otroških vrtcev. V uradu Sindikata slovenske sole, ul. Carducci 8, tel./fax 040370301, nudimo obrazce in informacije ob torkih in četrkih, od 16. do 17.30.

Draga Alenka in Mauro, v tem težkem trenutku izrekava globoko sozalne vama in družini

Damiana in Claudio z Erikom

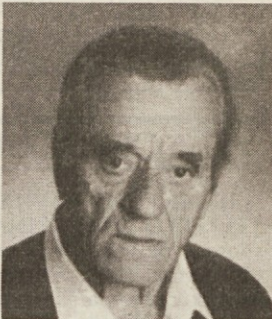
Ob nenadni izgubi drage Nadje Petelin se pridružuje zalovanju moza, hčerk, matere, brata in sorodnikov

SKD Cerovlje-Mavhinje

6. 3. 1998 6. 3. 1999

Minilo je leto dni odkar nas je zapustil nas dragi

Stanislao
Milkovič

Z ljubeznijo se ga spominjajo

žena in otroci
z družinami

Trebče, 6. marca 1999

6. 3. 1998 6. 3. 1999

Jolanda
Verginella
vd. Segato

Spomin nate je vedno živ.

Hcerki Elena in
Annamaria ter sin
Angelo z družinami

Križ, 6. marca 1999

Ob izgubi drage Nadje izrekajo iskreno sozalne možu in družini

letniki 1948 iz občin
Devin-Nabrezina in
Zgonik

Zapustila nas je nasa draga

Nadja

Možu, hčerkama, mami in ostalemu sorodstvu izreka iskreno sozalne

Krut

Draga Valentina, ob tako boleci izgubi sočustvujemo s teboj in družino

Alenka, Andrej,
Elizabeta, Karmen,
Miran in Natasa

Ob prerani izgubi drage žene in mame Nadje izrekamo iskreno sozalne Mirku, Valentini in Alenki

Sarah, David, Tanja, Ani in Stojan

V težkem trenutku stojimo ob strani Valentini in njeni družini,

nekdanji sosolci iz
Gropade in Padric

Ob izgubi drage mame Nadje izreka iskreno sozalne Valentini in družini

družina Savron

SLOVENSKI KLUB / TORKOV VEČER

Ženska in njena vloga v družbi

Ženske raznih poklicev in dejavnosti bodo govorile o svojih izkušnjah

Dan po prazniku žensk bo torkov klubski večer posvečen ženski, ki se v sodobni družbi vse bolj uveljavlja. Ženska se namreč dobro zaveda svojih sposobnosti in zeli dejavno vplivati na splošni razvoj, zato je brezkončno in večkrat nevhvaležno delo v družini ne zadovoljuje, pač pa išče priznanje izven nje. Po mnenju mnogih je to velika škoda za družino, vendar je, kljub pripombam o pomembnosti, domace organizacijsko in vzgojno delo vse manj cenjeno, ženska prisotnost na vseh poklicnih področjih pa vse bolj zaznavna. Toda, na papirju zgleda vse enostavno in samo po sebi umevno, v resnici pa morda ni prav tako.

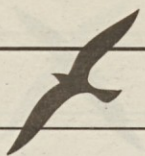
O lastnih izkušnjah bodo v torek 9. t.m. ob 20.30 govorile slikarka

Vesna Benedetič, solnica in sportna delavka Nadja Debenjak, solska ravnateljica Ksenija Dobrila, sportnica in sportna organizatorica Sonja Milic, tolmacica Fedra Paclich, zdravnica Tamara Pahor in podjetnica Aleksandra Pangerc. Vsaka bo iz svojega zornega kota skusala osvetliti svojo dozdajšnjo pot in težave, ki jo verjetno v bodočnosti se čakajo. Kratki posegi bodo uvedli razgovor o dejanskem položaju in pocutju ženske ne le v sodobni družbi, temveč tudi v naši skupnosti. **BK**

Fotografski natečaj miljskih žensk

Ob letošnjem praznovanju mednarodnega ženskega praznika se napovedujejo najrazličnejše

pobude vsepovsod. Med odmevnejšimi gre omeniti pobudo miljske Zveze žensk. Poleg tradicionalnega kosila v Camporah prireja jo miljske ženske prav tako že tradicionalni fotografski natečaj za ženske iz vse Furlanije-Juljske krajine. To je že deveta izvedba prireditve krožka »ottomarzo« Zveze žensk Italije (UDI) in članic miljskega SPI, nad katero je prevzela pokroviteljstvo Občina Milje. Tema letošnjega natečaja je Objektiv ljudje, podeljevanje nagrad pa bo 7. marca, ob 11. uri v Občinskem centru G. Millo na Trgu Repubblica v Miljah. Fotografska razstava bo v isti dvorani na ogled do 17. marca po naslednjem urniku: ob delavnikih od 10. do 12. in od 17. do 19. ure, v prazničnih dneh pa od 10. do 12. ure.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

ARTHUR MILLER

VSI MOJI SINOVI

Režija ZVONE SEDLBAUER

v ponedeljek,	8. t.m., ob 20.30 IZVEN ABONMAJA
v torek,	9. t.m., ob 20.30 RED E
v sredo,	10. t.m., ob 20.30 RED D
v četrtek,	11. t.m., ob 16.00 RED C
v petek,	12. t.m., ob 20.30 RED A in F
v soboto,	13. t.m., ob 20.30 RED B

v gledališču CRISTALLO

Brezplačno parkiršce v Ul. Padovan, odprto za večerne predstave

OBVESTILA

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NABREZINA sporoča, da se bo v soboto, 20. marca 1999 prišel v Zgoniku 3. kuharski tečaj tipičnih lokalnih jedi pod vodstvom gospe Vesne Gustin. Interesenti naj se telefonsko javijo na št. 040-200136 od 8. do 14. ure se danes, 6. marca 1999.

KUD MAGNET pricenja nov sklop tečajev, ki bodo potekali v prostori srednje sole Iga Grudna v Nabrezini. Tečaj keramike, ki ga bo vodila keramičarka Anica Pahor. Prostihi je se nekaj mest. Informacije po tel. 040-220202. Prijave sprejemamo tudi za tečaj strukture likovne govorice, ki ga bo vodil grafični oblikovalec Leonardo Calvo z možnostjo izbire ob petkih od 18.30 do 21. ure in ob torkih in petkih od 10. do 13. ure. Informacije po tel. 040-364211. Od danes, 6. marca do konca aprila bosta potekala tečaja o kreativni domisliji in doživljanju barvne govorice, ki ju bo vodila akademska slikarka Ani Tretjak z možnostjo izbire urnika ob sobotah dopoldne od 9. do 11. ure ali popoldne od 15. do 17. ure. Kogar zanima izvedeti kaj več, naj pokliče na tel. št. 040-220680.

SLOVENSKI KULTURNI KLUB (ul. Donizetti 3) vabi danes, 6. t.m., ob 18.30, na večer posvečen video igram, od Pac-Mana do Play Stationa. Nekaj zgodovine, praktični prikazi, možnost tekmovalnosti, veliko zabave za vse, ki so »zasvojenik« z video-igami in tudi za tiste, ki ne razumejo, v čem je njihov car. Večer bo vodil Stefan Pahor. Vabljeni v velikem številu!

ZVEZA ŽENSK BOLJUNEC vabi vse žene danes, 6. marca, ob 20. uri, v gledališče F. Preseren na praznovanje mednarodnega dneva žena.

SKD PRIMORSKO priredi družabnost ob dnevu žena danes, 6. marca, ob 19. uri v Srenjski hiši v Mackoljah. Ob 20.30 gostuje dramska skupina iz Borsta z veseloigro An ljejp spomin in tude... Vabljeni!

KRD DOM BRISCIKI vabi clane na družabnost ob dnevu žena danes, 6. marca. Rezervacije na tel. 040-2024022 od 18. do 21. ure.

KD ROVTE-KO-LONKOVEC priredi danes, 6. marca ob 18. uri v društvenih prostorih v Ul. Monte Sergio 27, Praznik demokratičnih žena. Vsem udeležencem zelim prijeten večer!

SREČANJE DEPORTIRANCEV - Letniki 1924/25/26 se bodo tudi letos zbrali na vsakoletnem tradicionalnem srečanju, danes, 6. marca. Zborna mesto bo ob 12.30 na Proseku, kjer bodo polagali venec k spomeniku padlim v NOB, sledilo bo skupno kosilo v proeski Zadružni gostilni.

SLOVENSKI KULTURNI KLUB vabi jdanes, 6. marca, ob 18.30 v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3, na predavanje Stefana Pahorja »Zgodovina videoigra«.

KRISKA SEKCIJA VZPI Evald Antonic-Stojan vabi ob priliki praznika žena, danes, 6. marca, ob 18. uri, v Dom Alberta Sirkna na projekcijo zanimivih diapozitivov svetovnih popotnic Erike Kosuta »Otok Reunion - prikaz« in Katje Kjuder »Od Teherana do Pekin-ga«. Uvodno besedo bo podala Kati Kosuta. Vsi vljudno vabljeni!

DOLINCANKE bomo praznovala mednarodni dan žena, jutri, v nedeljo, 7. marca, ob 17. uri, v prenovljeni dvorani KD Valentin Vodnik. Vabljenje vse Dolincanke!

KD LIPA vabi jutri, v nedeljo, 7. marca, ob 18. uri v Bazovski dom ob mednarodnem dnevu žena na razstavo ročnih del Smolceve pridne roke. Sodeluje dekliski zbor Devin pod vodstvom Hermana Antonica. Vabljeni!

SKD CEROVLE-MAVHNJE priredi jutri, v nedeljo, 7. marca praznovanje dneva žena v gostilni Al Carso v Mavhinja ob veselih zvokih ansambla Zamejski kvinet. Za informacije lahko kličete na tel. št. 040-291078 in 040-2916110, od 19.30 do 20.30, od ponedeljka do petka.

SV BOR in KD SLAVKO SKAMPERLE prireja ob DNEVU ŽENSKO družabnost z večerjo, plesom in zabavo, jutri, v nedeljo, 7. marca s pricetkom ob 19. uri na Stadionu 1. maj. Praznik bo razveselil priznani in priljubljeni ansambel Walter, Dorian in Gior-

gio. Za informacije in rezervacije lahko pokličete na tel. št. 040-566137 (od 12. ure dalje). Toplo vabljeni ženske, soprogi in prijatelji.

SVEČENISKO BRATSTVO SV. PIA X., ki ga je ustanovil msgr. Lefebvre, v Ul. S. Nicolò 27/A, obvesca, da bo jutri, v nedeljo, 7. marca, ob 18. uri, tradicionalna sv. masa v latinscini. Rozni venec in spoved, tudi v slovenskem jeziku, pol ure pred maso.

KMECKA ZVEZA obvesca, da bodo tečaji HACCP (nove določbe za higijensko zdravstveno samonadzorovanje nad hrano) od 18. do 21. ure ob sledečih datumih: 8.-10. 3. 1999 Opcine, dvorana Zadružne kraske banke - vinogradniki; 9.-12. 3. 1999 Boljunec, gledališče Preseren - osmice; 15.-17. 3. 1999 Opcine, dvorana Zadružne kraske banke - osmice; 16.-19. 3. 1999 Boljunec, gledališče Preseren - vinogradniki, zelenjava in ostali.

SLOVENSKI KLUB - Gregorciceva dvorana, Ul. sv. Franciska 20, Trst - USPEŠNOST ŽENSK V DANASNJI DRUŽBI. V torek, 9. marca ob 20.30 bodo o svojih izkušnjah govorile Vesna Benedetic, Nadja Debenjak, Ksenija Dobrila, Sonja Milic, Fedra Paclich, Tamara Pahor in Aleksandra Pangerc. Vljudno vabljeni!

SKD TABOR - OSNOVNA SOLA F. BEVK - Opcine - potujoča MACJA SOLA Eveline Umek v režiji Edite Franceskin bo gostovala v torek, 9. marca ob 15. uri v KD v Boljuncu za dolinsko ravnateljstvo in v petek, 12. marca ob 10. uri v Prosvetnem domu na Opcini za opensko ravnateljstvo.

V GOSTILNI PRI STUDENCU (Dolina) bo v torek, 9. marca ob 21. uri dalje zabavni koncertni večer s skupino BANDO-MAT. Vabljeni!

VABILO NA PEVSKO VAJO ZDRUŽENEGA ZBORA ZCPZ za nastop v Ricmanjih, ob praznovanju sv. Jozefa, v nedeljo 21. marca. Pevska vaja bo v ponedeljek, 8. t.m., ob 20.30 v Sentyakobskem kulturnem domu in v torek, 9. t.m., ob 20. uri v Finzgarjevem domu na Opcinah.

KD LONJER-KATINARA vabi na praznovanje dneva žena v ponedeljek, 8. marca, ob 20. uri v lonjerskih društvenih prostorih ob prijetni glasbi. Zabavala vas bo vaska mladina. Pridite, ne bo vam zal!

DRUSTVO SLOVENSKIH IZOBRAZENECV v Trstu vabi v ponedeljek, 8. marca, ob 20.30 v Peterlinovo dvorano v Trstu, Donizettijeva 3, na predstavitev knjige Renata Ferrarja »Murva Fabianjevih - Stoletje miru na Krasu«, ki jo je v prevodu Eveline Umek izdala Mladika. Knjigo bo predstavil prof. Jože A. Hocevar.

LJUDSKI DOM POD-LONJER (Ul. Masaccio 24) vabi v ponedeljek, 8. marca ob 20. uri na praznovanje ob dnevu žena.

SKD VIGRED vabi na proslavo ob dnevu žena v ponedeljek, 8. marca ob 20.30 v društvenih prostorih v Sempolaju. Sodelujejo Vanka in Tonca in Dekliski pevski zbor Vesna.

PROSVETNO DRUSTVO MACKOLJE vabi na večer z zgodovinarjem Gorazdom Bajcem. Srečanje z naslovom ZACETKI KULTURNOPOLITICNEGA RAZHAJANJA med Slovenci v povojnem Trstu bo v torek, 9. marca, ob 20.30 v Srenjski hiši v Mackoljah.

SK DEVIN sklicuje v četrtek, 11. t.m. redni občni zbor. Odvijal se bo v novih društvenih prostorih v Slivnem, v bivši osnovni soli, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Vabljeni!

ZENSKI KOORDINACIJSKI ODBOR SPI-ZUI CGIL vabi vse na ogled fotografske razstave Ženske skozi stoletje, v novem sedezu v Trgu Stare mitnice št. 15 (Largo Barriera Vecchia). Razstava bo na ogled vsak dan, razen nedelje, od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure, do vključno sobote, 13. marca.

KD ROVTE-KO-LONKOVEC prireja v soboto, 13. marca ob 20. uri v društvenih prostorih v Ul. Monte Sernio 27, DAN SLOVENSKE KULTURE. Nastopa MoPZ Vasilij Mirk s Proseka. Vljudno vabljeni clani in prijatelji!

KD LONJER-KATINARA obvesca, da poteka tečaj angleščine, vsak torek, od 20.30 do 22. ure v društvenih prostorih. Vabljeni novi clani. Informacije na tel. št. 040-910178 (Jana).

KRUT prireja 10-dnevno zdravljenje v Dolenjskih toplicah, od 11. do 21. aprila. Vpisovanje in informacije od petka, 5.3. dalje na sedezu krožka, tel. 040-360072.

SKD VIGRED ponovno prireja TECAJ VEZENJA (stikanja). Tečaj bo potekal ob torkih od 17. do 19. ure v društvenih prostorih v Sempolaju. Vabljeni dekleta in zene!

MOSP (Mladi v odkrivanju skupnih poti) vabijo na WEEK-END SEMINAR ANGLESCINE (Conversation skills) z angleškim predavateljem Mr. Paulom Morrisom. Seminar bo potekal od 26. do 28. marca v Klancu pri Kozini, v organizaciji Mavricnega mosta mladih. Pozor! Stevilo mest je omejeno, zato pohitite s prijavi - na uradu Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3, od pon. do pet. od 9. do 17. ure (tel. št. 040-370846).

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NABREZINA sporoča, da se bo v soboto, 20. marca prišel v Zgoniku tretji kuharski tečaj tipičnih lokalnih jedi pod vodstvom g. Vesne Gustin. Interesenti naj se telefonsko javijo na št. 040-200136 od 8. do 14. ure do vključno sobote, 6. marca 1999.

MOSP (Mladi v odkrivanju skupnih poti) vabijo na WEEK-END KUHARSKI TECAJ s kuharskim mojstrom Erikom Gomezlom. Seminar bo potekal od 26. do 28. marca v Klancu pri Kozini, v organizaciji Mavricnega mosta mladih. Pozor! Stevilo mest je omejeno, zato pohitite s prijavi - na uradu Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3, od pon. do pet. od 9. do 17. ure (tel. št. 040-370846).

KD FRAN VENTURINI vabi clane, da obnovijo

celoletno članarino pri odbornikih v društvu ob sobotah od 14.30 do 16.30.

Danes praznuje svoj 25. in v tem stoletju zadnji rojstni dan

Aljoša Čok jr.

Da bi jih lahko se mnogo dozivel v zdravju in veselju, saj ima na razpolago celo naslednje tisočletje, mu zelita

papa in nona Ana

ČESTITKE

Nasi **NADICI**, ob današnjem rojstnem dnevu voscim in zelimo, da bi na torto postavila se neseto svečk - njeni najdražji.

Danes je v Salezu velika festa. **DANILO** se je srečal z Abrahamom. Obilo sreče in zdravja mu zelijo vsi prijatelji. Voscilom se pridružuje NK Kras.

DANILO praznuje danes rojstni dan. Voscim mu vse najboljše in kar si njegovo srce zeli, prav tako danasnja slavljenka S. R. P.

Tam v Standrezu, ob robu vasi, ob cesti hiša v zelenju stoji. **Danes LOJSKO** na Peloscu osebnih praznik slavi. Vrticek ob hiši imas tudi ti, naj veselje ti bo, da pel med gredicami bos lahko, ko cas imel bos za to. Let je veliko, to vemo vsi, a obletnice ne pozabi proslavljati. Da bi zdravje, sreca in veselje spremljala te vse dni, tam, tam od dalec klicejo ti vsi.

Draga **STARA MOJA**, ob tvojem današnjem srečanju z Abrahamom ti cestita in maha v pozdrav Klara z goriskega vlaka.

Ob današnjem prazniku nasi **TETI** vse najboljše in najlepše, Jana in Matjaz.

IZLETI

SK BRDINA sporoča, da ob priliki Zimskih sportnih iger, odpelje avtobus za Trbiž, jutri, v nedeljo, 7. marca ob 6.30 z Opcin (Bar Centrale).

ZUPNIJA SV. JERNEJA NA OPCINAH prireja **JUBILEJNO ROMANJE V JORDANIJO**, NA SINAJ IN V EGIPT od 13. do 20. marca 1999. Poudarek bo na spoznavanju krajev 40-letne poti izvoljenega ljudstva iz Egipta v obljubljeni deželo. Informacije in prijave na tel. št. 040-211276 (pustite vaše sporočilo na tel. tajnici, poklicali vas bomo).

SKD CEROVLE-MAVHNJE priredi v nedeljo, 14. marca izlet na MONTE ELMO. Za informacije lahko kličete na tel. št. 040-291078 in 040-2916110, od 19.30 do 20.30.

KLUB UPOKOJENIH KMETOV prireja petdnevni avtobusni izlet v Berlin, od 5. do 10. aprila t.l. Za vse informacije kličete na tel. št. 040-631494 ali ob sredah popoldne na 040-251196.

KRD DOM BRISCIKI organizira stitidnevni izlet na Dunaj, od 15. do 18. julija 1999. Za informacije tel. št. 040-327062, od 19. do 21. ure.

MALI OGLASI

tel. 040 7786333

STRUGARJA IN REZKARJA takoj zaposlimo v obrtni delavnici. Tel. 0481-21762 med delovnim casom.

GOSPA srednjih let isce v najem ali pa tudi kupi po ugodni ceni, malo enosobno stanovanje na Krasu. Tel. 040-225396, ob urniku trgovin.

PRODAM klavirsko harmoniko znamke Scandalli v dobrem stanju z dvema registri, 60 basov. Tel. 040-228168, ob uri obedov.

LEKCIJE angleščine za visje in srednje sole. Tel. 040-213861.

NEGUJEM starejše osebe, 24 ur na 24, s 15-dnevno menjavo. Imam ze izkušnje. Tel. št. 0038667-31229, od 18. do 20. ure.

PRODAM stanovanje v Ul. Cologna v dobrem stanju, 70 kv.m., z balkonom in dvigalom, v 3. nadstropju. Tel. 040-412549, v večernih urah.

PRODAM mizo za tehnično risanje. Tel. 040-330320.

ISCEM delo kot hisna pomočnica, nudim pomoč starejšim osebah tudi 24 ur dnevno v Trstu ali okolici. Tel. 0038667-31484, od 19. do 20. ure.

PRODAM tri stare kamnite posode. Na ogled so v Doberdobu, Ulica Boneti 2.

PRODAM avto alfa 75 v zelo dobrem stanju, star 10 let, z novimi gumami in komaj opravljeno revizijo. Cena po domeni. Tel. 040-251039, v večernih urah.

PRODAM FIAT SCUDO 1.9 D EL v dobrem stanju, letnik '96, s tremi sedeži, cena 18 milijonov lir ali po dogovoru. Tel. 040-281257 ali 0330-462560.

PRODAM audi A4, letnik '96, sive metalizirane barve, full optional. Tel. 040-215381.

PRODAM ford fiesta 1300, letnik '94, 55.000 km, klima, avtoradio, zelene barve s katalizatorjem, za 11.000.000 lir. Tel. 040-425037.

OSMICO je odprl Dusan Gustin, Repen st. 22. Vabljeni vsi!

KMECKI TURIZEM Gruden-Zbogar v Samatorci je spet odprt ob četrkih in petkih zvečer ter ob sobotah in nedeljah ves dan. Tel. 040-229191.

PRI BIBCU v Krizu je odprto ob četrkih, petkih in sobotah. Tel. 040-220722.

OSMICO v Doberdobu bo jutri (v soboto) odprt Berto Tonkic. Ponuja vino in domac prigrizek.

OSMICO sta v Samatorci odprla Boris in Gigi. **OSMICO** sta odprla Cvetka in Mirko Briscak, Brisce st. 3.

OSMICO ima Ivan Antonic, Cerovlje 34. Toci crno in belo vino.

V MEDJE VASI imata odprto osmico Gianna in Bojana.

OSMICO ima v Lonjerju Fabio Ruzzier. Poskrbljeno za prigrizek.

OSMICO ima Igor Grgic, Padrice 193. Toci crno in belo vino. Vabljeni! **OSMICO** ima Srečko Stolf, Salez 46. Toci crno in belo vino.

OSMICO ima Josip Berdon, Pulje pri Domju 123.

OSMICO ima v Zgoniku Janko Kocman.

KMECKI TURIZEM Ostrouska, Zagradec, je odprt ob petkih, sobotah in nedeljah. Nudi tople jedi in domace vino. Alex in Antonella se priporocata za obisk.

KMECKI TURIZEM Skerlj, Salez 44, je odprt ob petkih, sobotah in nedeljah. Tel. št. 040-229253.

PRISPEVKI

Ob spominu na 34. obletnico tragične smrti Davida Pescatorija, darujeta zena Marica in sin Roberto 100.000 lir za casopis novo

Delo in 100.000 za krozek komunistične prenovne D. Pescatori Sv. Sergija.

Namesto cvetja na grob Paula Filipčica darujeta Duilia in Giusto 30.000 lir za gradnjo SKC v Lonjerju.

V spomin na Marijo Kosuta Cattonar daruje Julka Verginella 10.000 lir za vzdrževanje kriskega spomenika padlim v NOB.

V spomin na dragega strica Dusana Kosuto in njegovo zeno Bozeno daruje Ljuba z mozem Francom 50.000 lir za pokrajinski odbor VZPI-ANPI in 50.000 lir za TPK Sirena.

V spomin na Dusana in Bozeno Kosuta darujeta Pierina in Milena Sirk 50.000 lir za vzdrževanje kriskega spomenika padlim v NOB.

Namesto cvetja na grob Marije Kosuta darujeta Irma in Pepi Svab 30.000 lir za vzdrževanje kriskega spomenika padlim v NOB.

Popravek: V spomin na Marijo Marc in Milo Petaros darujeta Gizela in Liliana Fonda 30.000 lir za cerkev v Bazovici in 30.000 lir za MePZ Lipa.

V pocastitev spomina dragega prijatelja in tovarisa Dusana Kosuto daruje Neva Lukes 100.000 lir za vzdrževanje kriskega spomenika padlim v NOB. V isti namen daruje Ivanka Colja za vzdrževanje kriskega spomenika padlim v NOB.

V pocastitev spomina Cize Busetti darujejo Celi 15.000 lir, Luci 20.000 lir, Ardemia 15.000 lir, Adelina 15.000 lir, Liana 15.000 lir, Julka 10.000 lir, Ani 10.000 lir, Annamaria 10.000 lir, Giudita 10.000 lir, Hilde 10.000 lir ter Grozdana 10.000 lir za SD Vesna in vzdrževanje kriskega spomenika padlim v NOB.

V spomin na Cizo Busetti darujeta Adelina in Tojce 30.000 lir za SD Vesna.

V pocastitev spomina Marice Cattonar darujejo Hilde 10.000 lir, Grozdana 10.000 lir in Ani 10.000 lir za SD Vesna.

V spomin na drago mammo Ivano Petrovcič vd. Mihalj daruje hci Elda z družino 100.000 lir za SPD, 100.000 lir za TPPZ P. Tomazic, 10.000 lir za SD Bor, 100.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel in 100.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

V spomin na Eldino mammo Ivanko Petrovcič darujejo prijateljice Armani, Barbiero, Birsca, Civarci, Gerdol, Furlna, Gombac, Dolgan, Junc, Margon, Mavver, Pertot, Skerl, Semen, Tomsic in Vecchiet 120.000 lir za SD Bor in 120.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

V spomin na dragega prijatelja Dusana Kosuto daruje družina Civarci 50.000 popravilo sedeza SKD Barkovlje.

V spomin na gospoda Dusana Kosuto darujeta Sonja Grzinic in Anton Gaspercic 50.000 lir za Etnografski muzej v Skednju in 50.000 lir za zbor Fantje izpod Grmade.

V pocastitev spomina ljubljenke mame Emilije Rustja daruje sin Nino in družina Polduzzi 100.000 lir za spomenik padlim v NOB v Gabrovu.

V spomin na Srečka Repinca darujeta Marija in Marino Sardoc 50.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

V spomin na Srečka Repinca darujeta Sonja in Valentin Repinc 100.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

Namesto cvetja na grob Milke Zagar daruje sestrica Marija Cukova 30.000 lir za KD Lipa.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 040 7786300) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi krožek KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pritičje) tel. 040 360072, s sledečim urnikom: od 9. do 13. ure.

OBVESTILO BRALCEM IN NAROČNIKOM

Obveščamo Vas, da sprejemamo

OSMRNICE, UOKVIRJENE OGLASE, MALE OGLASE, ČESTITKE in na splošno vsa obvestila

na uredništvu Primorskega dnevnika, v Ul. Montecchi 6 ali po telefonu na št. 040-7786333

Z URNIKOM:

od ponedeljka do petka od 10. do 15. ure, ob sobotah od 10. do 13. ure

LJUDSKA PESEM SLOVENSKE ISTRE

Šavrinske pupe in ragaconi na cedeju

Gre za prvo zgoščenko skupine, na njej je 29 pesmi

Istrske ljudske pesmi nam vedno znova odkrivajo bogato samosvojo kulturno dediščino, nekoč razvejano v slehernem obljudenem kotičku istrskega polotoka. V tem smislu je zgovorno reklo: »vsaka vas ima svoj glas« (vsaka vas ima svoj glas). Pesmi, ki so jih nekoč veselo prepevali zlasti v šavrinskih vaseh na hribovitem svetu med rekama Ržano in Dragonjo, so bile po drugih krajih Slovenije skoraj nepoznane. Zbrane na kasetah in prvi zgoščenki pevske skupine »Šavrinske pupe en ragaconi« (29 ljudskih pesmi) pa povsem razbijajo apriorni predsodek o mrtvili v ljudskem pesništvu slovenske Istre.

Tu »srajamo en kantamo pu nase, pu istrjansko«, ob sobivanju mnogih, predvsem italijanskih in hrvaških izrazov, vendar zmeraj slovensko. Kot dedici te kulture posredujemo istrske ljudske pesmi s petjem, govorom in ljudskimi glasbami izvirno, saj sta nam narečje in pesem v krvi. Preprosto, iz srca pojemo po posluhu (na vuho) sebi in drugim v veselje z zavestjo, da smo obogatili slovensko kulturno

dediščino z multikulturnostjo mediteranskega prostora, pravi vsestranska kulturna animatorka in voditeljica pevske skupine Rozana Kostial. Po vaseh slovenske Istre se je nekoč veliko prepevalo. Peli so med daljšimi pocitki pri delu, v družbi, ob domačem ognjiscu, po vaskih krcmah, sejmihi oziroma ob številnih tradicionalnih praznikih ter veselih in žalostnih dogodkih. Številne ljudske pesmi pojejo ženske in moški skupaj (npr. Lubca Hudicava, Stire godce godejo, Ja Bepo kepo kozo, Ta stara gundarca, itd.) in so po vsebini zelo različne, najštevilnejše pa z motivom ljubezni. Za dekliske in otroške pesmi je značilno dvoglasno žensko prepevanje, za fantovske razposajene in zabavljive pesmi pa je običajno mosko dvo ali troglasno petje. V nekaterih pesmih preide petje v narečni govor, pri daljših pesmih pa pozna več napevov in jih med petjem izmenjujejo. Zelo priljubljene so tudi venčki pesmi - »restice«, ki nastanejo iz različnih napevov ali vsebinsko kratkih zabavljk. Pesmi so se danes ohranjene in jih

pojejo v narečjih vseh treh jezikov (slovenskega, hrvaškega, italijanskega) ali v kombinaciji le-teh. Clani pevske skupine pa občasno uporabijo tudi slikovita ljudska glasbila, npr. list majnice in ruja, piščalke iz trstike, kantabas (lesen sodček z vrvjo, napeto na palico), orglice in istrski bas, ki so včasih nepogrešljivi za spremljavo petja ali samostojno igranje plesne motive.

Od prve iskre do nedavne (pol) preteklosti je ogenj istrske ljudske pesmi živo plamenel. Ohranila ga je neizmerna ljubezen do domače besede in rodne grude. In vendar je ljudska pesem doživela svojevrsten paradoks, namreč, da je vzbudila pozornost precej pozneje kot mnoge arheološke izkopanine. Navsezadnje pa se tudi v današnjih casih, kljub velikemu entuziazmu in naporom posameznikov, ni veliko spremenilo. Kostialova, denimo, resignirano ugotavlja: »Preteklost je s svojimi segami in navadami v utečenem življenju nudila ljudski pesmi funkcionalni obstoj, sedanjí čas pa jo potiska v folklorne nastope«.

Slavko Gaberc

GORICA / SCGV EMIL KOMEL

Jericijeve skladbe za mlade pevce

Ponovno so zaživele na prireditvi prejšnjo soboto v pevski in instrumentalni izvedbi

Stanko Jericijo je kot zborovodja, pedagog in skladatelj nad trideset let prisoten v goriskem glasbenem življenju. Iz rodnih Avč pri Kanalu ob Soci je prišel na studij v Malo semenišče v Gorico, kjer je ob mentorju Mirku Fileju pridobil tudi prvo glasbeno znanje.

Tako se začena zgodba o Stanku Jericiju, zgodba, ki smo jo ob njegovem lanskem 70. življenjskem jubileju prebirali na različnih koncertnih listih in ji sledili tudi v lepem številu publikacij, ki so jih izdali ob tem visokem prazniku goriskega glasbenika. V tem prazničnem vzdušju je zapel koncert v Doberdolu, zapela je tudi Ceciljanka in Zveza slovenske katoliške prosvete, Cerkevni glasbenik in zbor S. Ignazio v Gorici so s svojimi izdajami samo se dodatno oplenitili poklon skladatelju. Slovenski center za glasbeno vzgojo Gorica pa se je odločil, da bo svoje mladostne kreativne moči namenil in usmeril v skladateljevo ustvarjalnost za otroški in mladinski zbor. Tako je tudi nastala zbirka pesmi z naslovom Mladi let glasnica, publikacija, ki naj bi postala odsev tistega obdobja, ko se je Stanko Jericijo zaposlil kot profesor glasbene vzgoje na slovenskem učiteljskem in na nižji srednji

solí Ivan Trínko v Gorici. V letih med 1971 in 1995 so v živem stiku z mladino nastajale njegove pesmi in priredbe za otroški in mladinski zbor. V zbirki je 51 skladb, ki so si po težavnostni stopnji zelo različne, od začetnih preprostih iz prvih osemdesetih let do zahtevnejših iz zadnjega obdobja. V prvem delu je 30 umetnih pesmi, v drugem pa 21 priredb slovenskih ljudskih pesmi ali, kot je v uvodnem tekstu v zbirki zapisal Hilarij Lavrencic: »Lep in bogat zbor mladih skladb, ki bo brez dvoma koristno prispeval k rasti in osvežitvi mladinske zborovske literature v našem in širšem prostoru.«

V duhu ustvarjalnosti za mladino Stanka Jericija je zazvenelo tudi Srečanje v veliki dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuz v Gorici v soboto, 27. februarja, srečanje, ki so ga prisrčno, sproščeno in predvsem mladostno radozivo oblikovali otroški zbor SCGV Emil Komel, skupina Orffovih instrumentov (Barbara Corbatto - zborovodja, Damijana Cevdek - klavir), mladinski zbor SCGV Emil Komel, instrumentalna skupina (Aleksander Sluga - dirigent) in klavirski trio.

Nastopajoči so v zavzetem in zlahtnem tonu poustvarili izbor pesmi iz

nove zbirke (Mladi let glasnica, Polzek in krojaci, Kaj ze Majdica zna, Se ze svita, bo den, Oj tam na ravnem polju, Sla bom na goro), predstavili zelo raznolik skladateljski navdih in opozorili tudi na skladbe, ki bi si za svojo popolnejšo izvedbo zazelele mnogo bolj zrelih, ze tudi profesionalno usmerjenih izvajalcev. Večer, dovolj živren in iskren, oblikovan tudi z velikim prispevkom Matjaža Scka, ki je zelo suvereno pripravil dekleta mladinskega zbora, je popestrila tudi projekcija videofilma z naslovom Od srca do srca, od človeka do človeka (Portret skladatelja Stanka Jericija), ki so ga za goriski praznik Jericiju izdelali Hijacint Jussa, Tatjana Gregoric in Dario Frandolic.

Nova glasbena zbirka, novi pevski in instrumentalni sestavi Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel, ki so za večer nastudirali nove skladbe in nova videofilmska produkcija označujejo zadnje Srečanje z glasbo v Gorici, srečanje, ki so ga ugledno in dopolnjuječe zaokrožili violinist Peter Gus, violončelist Aleksander Sluga in pianist David Bandeli s korektno izvedbo Tria za klavir, violino in violoncelo Stanka Jericija. TG

LJUBLJANA / ZRC SAZU

Ob 80-letnici zgodovinarja izdali Gestrinov dnevnik

Z dveipolletno zamudo je ob 80-letnici akademika zgodovinarja Ferda Gestrina Zgodovinski inštitut Milka Kosa pri Znanstveno-raziskovalnem centru Slovenske akademije znanosti in umetnosti izdal Gestrinov zbornik z 48 znanstvenimi prispevki domačih in tujih avtorjev s področja zgodovine in drugih znanosti, in sicer v petih tematskih sklopih ter z izčrpnim jubilarntov bio- in bibliografijo. Zbornik je uredila dr. Darja Mihelic in ga skupaj z jubilarntom ter direktorjem ZRC SAZU dr. Otom Lutharjem včeraj predstavila znanstveni in širši javnosti.

V uvodnem delu zbornika so v petih clankih združeni bio- in bibliografski podatki o akademiku Gestrinu, ki so ga v mednarodnem, mediteranskem krogu najbolj profilirale raziskave v arhivih v Markah in drugje v Italiji, s pomočjo katerih je odkril nekdaj tesne gospodarsko-migracijske vezi med zahodno in vzhodno obalo Jadrana. Ostali prispevki v zborniku so razvrščeni v sklope razprav, ki obravnavajo mediteransko območje, zgodovino vzhodnoalpskega območja v srednjem in novem veku, gospodarsko zgodovino, politično in populacijsko zgodovino od sredine 19. stoletja do II. svetovne vojne, zadnji sklop pa obravnava vprašanja s področja solstva in izobražbe, teorije, historiografije ter filozofije.

Ferdo Gestrin se je rodil oktobra leta 1916 v Ljubljani, kjer je leta 1940 diplomiral iz zgodovine in zemljepisa. Od konca 50-ih let do leta 1983 je poučeval zgodovino na filozofski fakulteti v Ljubljani. Vmes se je v 60-ih letih več mesecev izpopolnjeval v Parizu, kjer je proučeval zlasti francosko gospodarsko zgodovinsko solo. Leta 1987 je dobil naziv zaslužni profesor ljubljanske univerze, od istega leta je tudi redni član SAZU.

Gestrinove raziskave so časovno zajemale izredno široko obdobje od antike do II. svetovne vojne. V "njegovem" pisanju o zgodovini so prevladovali gospodarski in družbeni elementi in pogledi. Znanstvenik Gestrin se je posvečal tudi zgodovini posameznih krajev, denimo Ljubljane, Ptujja, Bleda, Radovljice in drugih. Za doktorsko disertacijo Trgovina slovenskega zaledja s primorskimi mesti od 13. do 16. stoletja je dobil raziskovalno Kidricevo nagrado. Takšno nagrado je dobil tudi za monografijo o mitninskih knjigah na Slovenskem. Velja tudi za vodilnega strokovnjaka za zgodovino prometa na Slovenskem. (STA)

TRŽIČ / GLASBENA SEZONA

Znane skladbe z Broadwaya

Ob klavirski spremljavi W. Marshalla je pela Kim Kriswell

Kako lahko izmerimo razdaljo, ki nas loči od severnoameriške kulture? Večkrat je govor o kolonizaciji, kateri smo bili priča v drugi polovici našega stoletja. Po drugi svetovni vojni so začeli iz ZDA prihajati novi ritmi, nove melodije, ki jih je Evropa postopoma sprejemala in delno osvojila. V glavnem je bil to jazz, blues in pa melodije, ki smo jih poslušali v ameriških filmih in glasbenih komedijah, nazadnje pa se rock in vse, kar se je iz tega razvilo. Skoraj vsi ameriški skladatelji so se gibali na meji med klasično in lahko glasbo, zato so njihova dela včasih težko opredeljiva.

V trziškem Občinskem gledališču sta 4. marca nastopila ameriška pevka Kim Kriswell in pianist Wayne Marshall s programom, ki je zastopal tri ameriške skladatelje, ki so zasloveli na Broadwayu.

George Gershwin (1898-1937) je tipičen primer glasbenika, ki je stalno nihal med klasično, jazz in lahko glasbo. Leonard Bernstein (1918-1990) pa je večji del svojega življenja posvetil klasični glasbi, kljub temu pa je z lahko pisal dela, ki so na Broadwayu (in pa drugod) doživela sijajen uspeh. Trojico je dopolnjeval Cole Porter (1892-1964), ki pa je pisal skoro izključno glasbo za filme in musical. Vsi trije skladatelji so zelo popularni in priljubljeni, zato so njihove skladbe doživljale nesteto interpretacij. Lotile so se jih jazz pevke kot Billie Holiday in Ella Fitzgerald, pa Barbara Streisand in tudi operne pevke, kot npr. Shirley Verrett in Kiri Te Kanawa. Njihovi pristopi so med seboj seveda zelo različni in mislim, da je izbira idealne pevke zgolj stvar osebnega okusa.

Ameriška sopranistka Kim Kriswell se

nam na koncertnem listu predstavi kot »Singing Actress (pojaka igralka)«, pod to oznako pa bi lahko uvrščali cisto vse pevce, ki znajo glasbo tudi interpretirati, ne pa samo peti - in to je nujno tako v samospetih kot v operah ali popevkah. Glavna razlika med pevko, ki je svojo kariero v glavnem posvetila ameriskemu musicalu, in operno pevko, je uporaba mikrofona. Mikrofon olajša mnoge težave in ojači glas, a je tudi neizprosno do glasu, ki se mu približa preveč direktno. Kim Kriswell se je mnogo bolje izkazala v pesmih bolj lirčne narave, kjer ji ni bilo treba forsirati, kot npr. v Bernsteinovi »Somewhere« in Porterjevi »Love for sale«; njen pristop je spominjal na slog Barbare Streisand ali mlajše Sarah Brightton, v ritmičnih skladbah pa je njen glas zvenel preveč agresivno, ponekod skoro neprijetno.

V duhu ameriškega »entertainment« je pevka skušala vsako posamezno pesem predstaviti in je s svojo skromno italijansko vseeno požela aplavz simpatije. Temnopolni pianist Wayne Marshall je pevko spremljal precej okusno, ceprav brez posebne fantazije; zaigral nam je tudi improvizacijo na Gershwinov song »Stairway to Heaven« in fantazijo iz Porterjevega »Can Can«. Drugi del nastopa, ki je bil v celoti posvečen Cole Porterju, je sicer spominjal prej na Las Vegas kot na Broadway, tudi zaradi ameriškega (ne-) okusa, ki je pevki svetoval drugo obleko, trziško občinstvo pa je neposrednost in živahnost pevke prepricala. Ploskanju se je Americanka odločila z dvema dodatkom: zapela je Bernsteinovo »Two little hours« in Porterjevo »Anything goes«.

Katja Kralj

NOVICE

Odpri razstavo Dekleta in šola

V Kulturnem in komunikacijskem centru Sentjanž v Rožu na avstrijskem Koroskem so sinoci odprli razstavo z naslovom Dekleta in šola. Razstava, ki bo na ogled do 31. marca, predstavlja težko pot do izobraževanja deklet v različnih zgodovinskih obdobjih.

Razstavo je pripravil Zgodovinski arhiv Ptuj, omogočili pa so jo vladni urad za žensko politiko, Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Zveza slovenskih žena Celovec ter Kulturni in komunikacijski center Sentjanž.

Avtorica razstave, ki je doslej gostovala na Ptujju in v Celju, je Tjasa Mrgole Jukić iz zgodovinskega arhiva Ptuj. Razstava predstavlja težko pot izobraževanja, ki so jo morale prehoditi dekleta skozi različna zgodovinska obdobja. Skupaj z dečki so se deklice lahko izobraževale le v antiki in casu protestantizma, o obveznem solanju za oba spola pa govorili sele zakon Marije Terezije iz leta 1774. V vseh drugih obdobjih, vse do začetka tega stoletja, pa so bila dekleta odrinjena na rob, vzgajali so jih za "življenje" in ne za poklic. (STA)

Božidar Jakac in Novo mesto

V Domu Božidarja Jakca v Novem mestu so včeraj odprli novo postavitev Jakčevih del iz zbirke Dolenjskega muzeja. Razstava, s katero se Novomesčani spominjajo stoletnice rojstva slikarja, grafika in pionirja slovenskega filma Božidarja Jakca (1899-1989), bo odprta do začetka prihodnjega leta. Visji kustos Dolenjskega muzeja Jozef Matijević je za novo postavitev izbral okrog 200 oljnih slik, grafik, risb in posvetov, ki tematsko zajemajo avtoportrete, slike Novega mesta, portrete Jakčevih sorodnikov in drugih osebnosti iz sveta umetnosti.

Božidar Jakac je slikarstvo in grafiko studiral v Pragi. Pridružil se je slovenskim ekspresionistom, kasneje pa se vrnil k realizmu. Posebej znan in cenjen je bil zaradi svojega kulturnega dela in umetniškega dokumentiranja dogodkov med II. svetovno vojno. Jakac je sodeloval tudi pri ustanovitvi ljubljanske Akademije za likovno umetnost in bil njen prvi rektor. Jakčev dom so v sklopu Dolenjskega muzeja odprli pred poldrugim desetletjem. Sam umetnik je Novemu mestu podaril več kot 800 del. (STA)

LJUBLJANA / SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ

Prikaz slovenskega morskega ribištva

Razstavo je v sodelovanju s SEM pripravil B. Volpi Lisjak

V spodnjih prostorih bodoce razstavne palače Slovenskega etnografskega muzeja v Ljusu v četrtek zvečer odprli razstavo Vojni po morju - Slovensko morskostvo med Trstom in Timavo skozi stoletja, ki jo je pripravil Bruno Volpi Lisjak v sodelovanju z muzejem. Na otvoritvi sta sodelovala tudi zbora iz Kriza, in sicer moski, ki je pod vodstvom Marijana Pavlice pel na začetku, in dekliski, ki je pod vodstvom Bogdana Kralja zaključil otvoritveno slovesnost.

V okviru te zgodovinsko-etnografske razstave sicer ne bo mogoče videti izvirnega "kronskega dokaza" - čupe, sedemmetrskega ribškega colna, dreva (iztesanega iz celega debla hoje), v kakršenem so stoletja iz Kriza, Nabrezine, Barkovelj in drugih vasi prav slovenski ribiči odhajali na morje. Tudi v evropskih razsežnostih izjemni eksponat je se v depozitu Slovenskega etnografskega muzeja in caka na ureditev primernih razstavnih prostorov. A dovolj nazoren vtis naredi že nekaj manjša rekonstrukcija, lani izdelana in "preverjena" tudi na morju. Lanskega avgusta je bila Lisjakova zbirka namreč že razstavljena v kulturnem društvu Tabor na Opčinah, ljubljanska postavitev razstave o zgodovini slovenskega ribištva pa se bo aprila preselila še v Tehniški muzej Slovenije v Bistro pri Vrhniki.

Zgodovinski del razstave, predstavljen z 20 fotografijami in 60 dokumenti na panojih - najstarejši datira iz leta 1584 - med drugim prica o edinstvenem slovenskem načinu lova na tuno pred in po letu 1835, ko so usahnili ribolovni privilegiji fevdalcev; da je bila čupa, sicer primitivno plovilo, v uporabi nepretrgoma od slovenske naselitve na obali do konca druge svetovne vojne. Etnološki del razstave sestavlja 50

eksponatov. Med njimi so poleg najstarejših znanih fotografij ribica v Cezdu (iz leta 1887), tunolova na začetku stoletja v Dragi pod Nabrezino ter posnetka prepolnega Kriškega pristana v letu 1929, se trije modeli značilnih plovil, restavrirana, zadnja ohranjena slovenska "scifa" (krajši in plitvejši coln, ki spominja na jezerskega), več različnih vrst mrež (malajda, guzevenca) in vrs (za jastoge, sipe), "grablje" za nabiranje manjših školjk, "klešče" za lov leščurjev itd.

Vzporedno z zbiranjem materialnih dokazov o slovenski ribiški tradiciji v trzaskem zaledju je Bruno Volpi Lisjak zbiral dokumente in gradivo za knjigo Slovensko pomorsko ribištvo skozi stoletja od Trsta do Timave. Doslej sta izšli dve izdaji zajetnega dela: prva oktobra leta 1995, druga februarja leto kasneje; tudi ta je že skoraj razprodana. Med ključnimi ugotovitvami, podprtimi z dokumenti in drugim gradivom navaja Lisjak tudi naslednje. Naši predniki so prišli do morja v sirsem Trzaskem zalivu približno v 8. stoletju in po porazu Avarov (leta 796) tu ostali glavni prebivalci. Frankovska država jim je dovolila naselitev na t.i. pustotah, obalni pas pa so naselili od Savudrije vse do ustja Soče. Na istrski strani jim prebivalci romanskega porekla, ki so ziveli v utrjenih mestecih Piran, Izola, Milje idr., niso dovolili do morja in s tem do ribištva.

Na kraski, manj rodovitni obali so naselbine ustanovili Slovenci. Zunaj obzidanega Trsta so tako nastala naselja Skedenj, Sv. Marija Magdalena, Cabrola, Greta, Barkovlje, na kraskem robu pa vasi Kontovel, Kriz, Nabrezina, Devin, Stivan. Dostop do obale je bil tu prost in tako so se Slovenci lahko ukvarjali in preživljali tudi z ribištvom. Velja omeniti značilnost obale med Trstom in De-

vinom, ki je vplivala na značilnosti njihovega ribištva; kraski rob se z visine okoli 300 metrov dokaj strmo spušta proti morju, obala pa nima večjih plaz in ne ponuja naravnih zaklonisc. Se danes je tako ohranjenih nekaj povezovalnih poti med vasi na kraskem robu in obalo - tisto od Nabrezine k morju so nedavno obnovili.

Domnevajo, da so se Slovenci začeli ukvarjati z ribištvom že pred začetkom drugega tisočletja, prvo omenbo o tem v pisnih virih pa je najti v urbarjih Devinske gosposke v 15. stoletju. Navajanje lova na tuno z imeni slovenskih ribicev se pojavi v letu 1552 v listinah o ribiških sporih z mestom Trst. Slovensko ribištvo je dobilo velik razmah po ustanovitvi osrednje pomorske vlade v Trstu leta 1850, kajti ena od njenih nalog je bila povečati ribolov na Avstroogrskem. Po izgradnji pristanov v Barkovljah, Cadezu in Krizu so preproste čupe začela izpodrivati modernejša ribiška plovila, primernejša za lov na odprtem morju z večjimi mrežami. O velikem številu slovenskih ribicev in družin ter o tem, da je bil to za Slovence v obdobju več kot pol stoletja pomemben način preživljanja in gospodarjenja, prica že podatek, da je bilo na tem območju med letoma 1885 in 1923 uradno vpisanih 456 slovenskih plovil.

V obdobju fasizma med obema svetovnima vojnama ter italijanske okupacije so slovenski ribiči uspešno kljubovali načrtnemu uničevanju ribištva, poudarja Bruno Volpi Lisjak. "Sele demokratični Italiji je uspelo onesposobiti slovensko tisočletno gospodarsko delovanje na morju in spremeniti neskajeno etnično stanje slovenske obale z načrtnim priseljivanjem istrskih optantov v dotlej slovenske obalne vasi".

ZGODOVINOPISJE / ISTRSKO BEGUNSTVO

Skromna analiza ustnih pričevanj

Prikaz Grožnjana Glorie Nemec

Da je problematika istrskega begunstva se vedno vnetljiva zgodovinska tema, ni nobena novost. Ne glede na desetletja, ki nas locijo od dogajanja, ki so jo porodila, se vedno razburja slovensko in italijansko diplomacijo, podziga krajevne politike in vse tiste, ki radi sproščajo vsakdanje napetosti z zgodovinskimi argumenti. Kljub osrednjemu mestu, ki ga je istrski eksodus pridobil v trzaskem imaginariju, pa se zdalec ni postal ena od središčnih tem trzaska zgodovinskega Vse do osemdesetih let je bilo znanstveno raziskovalno zanimanje za to temo skorajda zanemarljivo. Ne samo na slovenski in hrvaški strani torej, kjer so jugoslovanske oblasti odhod nekaj desetisoč Istranov obravnavale kot vprašanje optantstva ali pa kot beg političnih nasprotnikov, ki so si umazali roke s fasizmom, temveč tudi na italijanski, kjer je eksodus bil vseskozi hvaležna politična tema. Sele leta 1980 s knjigo Storia di un esodo se je italijansko zgodovinsko preiskovalo strokovno preučitvijo te tematike. Do takrat in v večji meri tudi po tem, je osvetlitev begunstva ostajala domena pričevalcev, politikov in novinarjev.

Pred kratkim je v Gorici izšel drugi renejši historiografski poizkus analize istrskega begunstva in njegovih vzgibov. Opravila ga je trzaska zgodovinarica Gloria Nemec, ki se je že pri preučevanju gorških delavcev poslužila metodološkega prijemata »oral history«. Z metodologijo t. i. ustne zgodovine je pistopila tudi k zgodovini in spominu prebegle grožnjanske skupnosti. Naslov njene dela se namreč glasi »Un paese perfetto. Storia e memoria di una comunità in esilio: Grignana d'Istria 1930-1960« (Libreria Editrice Goriziana, Gorizia, 1998, str. 354, L. 36.000).

Predmet raziskave so spominska pričevanja šestindvajsetih Grožnjancev, ki so zapustili svoj rojstni kraj in so se preselili v Trst, kjer se danes živijo. Njihova pripoved, ki jo avtorica objavlja v fragmentih, nas popelje v čas med obema vojnama, ko je bil Grožnjani italijansko naselje in stel 4000 prebivalcev, ki so se pretežno preživljali s kmetijstvom. Iz pripovedi Grožnjancev je razvidno, kako je druga svetovna vojna porušila ravnovesje, ki jih je starorezimski svet postavil in ki so se ohranjala vse do prihoda partizanov. Vojna se je namreč, kot trdi tudi avtorica, začela ob razpadu Italije, ne toliko zaradi prihoda nemških čet, temveč zaradi razvratnega delovanja istrskih partizanskih odredov.

Gloria Nemec v tej zvezi ugotavlja, da je bil »italijanski antifasizem starega porekla - iz delavskih in rudniških centrov - pospremljen z nacionalpatriotskimi hrvaškimi težnjami; volja po protitalijanski revansi kmetov - se posebej bivših lastnikov, ki so postali koloni - je stopala v bok z najbolj brutalnimi praksami vojnega komunizma (str. 143).« Partizanstvo je bilo v Istri in ne samo v Grožnjani po mnenju avtorice, ki se pri svojem ugotavljanju opira bodisi na pričevanja bodisi na italijansko objavljeno literaturo, sinonim protitalijanske anarhije, s katero se je začelo obračunavanje s tisočimi civilisti in vojaki. Polnjenje fojb potrjuje po Gloriji Nemec politiko preventiv-

nega etničnega čiščenja pred angloameriškim izkrcanju v Istri. Nasilna dogajanja so se zasedrila v spomin intervjuvanih Grožnjancev kot velik strah pred »slavokomunisti«, pred zvermi, ki so sejele smrt in pred katerimi ni bil nihče varen. Sicer to predstavo bolj kot sama pričevanja izoblikuje avtorica sama.

Pogosto avtorica vsiljuje bralcu svoje vzporednice npr. partizanske likvidacije kot Stalinove čistke, istrski komunizem kot nacionalna revansa, pred katero so bili Grožnjanci nemočni, vsekakor žrtve, z izjemo tistih, ki so postali del oblasti. Slednji so razprodali svojo nacionalno identiteto za ideologijo. V pricujoči knjigi nedvomno preseneča, da so begunci kot pričevalci vojnega in pojnega časa sposobni kompleksnejšega branja zgodovinske stvarnosti kot avtorica sama, da se v njihovih pripovedih ohranja kompleksnost političnega istrskega dogajanja, ki jo avtorica v večji meri spregleda ali pa hote zabrisa. Analiza, ki nam jo Nemceva ponuja v svojih spremnih tekstih, je shematična, poenostavljena, nesposobna premostiti etnocentričnega pogleda in hkrati ujeta v interpretativno mrežo, tistega zgodovinskega, ko pojasnjuje, ne da bi prej raziskalo.

Za zgodovinarico mlajše generacije bi pričakovali, da je sposobna pogledati onkraj togih nacionalnih shem, da bo tisto drugo, ki se ji vseskozi kaže v ozadju in o katerem daje sode, tudi preučila. In ne samo to. Pričakovali bi tudi razmislek, ki ga »oral history« med drugim podrazumeva, v kolikšni meri je raziskovalka usmerjala in pogojevala pričevanja in pričevalce. S kakšnimi spomini bi postregli pričevalci, ce bi jih, denimo, intervjuval potomec Grožnjancev, ki se niso odselili? Bi tudi ob takem sogovorniku bil odhod nujna posledica vojnega dogajanja in zlega zmagovalca?

In končno ali je tudi namestitev istrskih beguncev in optantov v trzaskem okolju nujna linearna zgodba nelagodnega vključevanja v trzasko družbeno tkivo. Marsikateri spominski segment daje vtis, da je tudi v zadnjem delu knjige avtorica med kompleksnim in enostavnim izbrala drugo. Ob skromni pomoči krajevnih oblasti, ob nenaklonjenosti trzaska prebivalstva, seveda predvsem slovenskega, Istrani se enkrat nastopajo kot žrtve, skromni, pridni delavci in pravi patrioti, ne ker bi bili v to sami prepričani, temveč zato, ker jih take vidi tisti, ki o njih piše.

Marta Verginella

Nova komedija

VIDEOKASETE

rezija: O. Stone,
igrata: W. Dafoe in

T. Berenger
Film Platoon je v drugi polovici 80. let izval velik odmev, saj je prvič prikazoval tabu-

argument o Vietnamu iz povsem različnega zornega kota, kot so ga do tedaj predstavljali ostali filmi. Režiser Stone je film posnel kot neke vrste autobiografsko izpoved mladenica, ki se je podal v Vietnam prostovoljno z namenom, da se bori za svojo domovino ter da brani svet pred komunizmom; kaj kmalu pa se je zavedel, da je bil prevaran in da je v Vietnamu vihrala vojna z nekim tretjim ciljem.

THE SCARLET LETTER
(La lettera scarlatta)

TMC, 20.40, v četrtek, 11. marca
rezija: R. Joffé;
igrajo: D. Moore, G. Oldman, R. Duvall

Po romanu Nathaniel Hawthorne je režiser Roland Joffé posnel film, ki se odvija v Bostonu v 17. stoletju. Junakinja Hester (Demi Moore), je poročena z nekim starejšim angleskim znanstvenikom, ki so ga ujeli krajani. Med tem ko caka, da se moški vrne, se pregreši z mlajšim moškim, s katerim tudi zanosi. Ker pa noče razodeti njegovega imena, jo skupnost obsodi in jo primora, da si zasije na prsi rdečo crko A, ki bo dokazovala njeno presuštvo.

AS GOOD AS IT GETS
(Qualcosa è cambiato)

rezija: J.L. Brooks
igrajo: J. Nicholson, H. Hunt, G. Kinnear

Protagonista tega filma, J. Nicholson in Helen Hunt sta za svoji vlogi prejela oskar. Gre za ljubezensko zgodbo med pisateljem, ki je sicer pravi posebnec, obseden z raznovrstnimi manijami in idejami, ter natakario, ki mora skrbeti za svojega bolnega sina. Zgodba nam med drugim predoci probleme, ki jih v ZDA lahko ustvari pomanjkanje denarja že samo na zdravstveni ravni. Junakinjin sin boleha namreč za redko boleznijo, ki jo lahko zdravijo samo pod plačilom. Za to, bo seveda ob srečnem koncu, poskrbel sam protagonist.

APRILE

rezija: N. Moretti
igrajo: N. Moretti, S. Orlando, S. Nono

Rimski režiser, ki je obenem tudi protagonista filma, nam prikazuje raznovrstne vsakdanje prijetljaje, ki so se mu dogodili v obdobju med 27. marcem 1994, ko je na volitvah zmagal Pol svoboscin, in 21. aprilom 1996, ko so izidili volitev pripadli oljki. Ze iz samega naslova filma pa lahko razumemo, da mu je ta četrty mesec v letu pome-niki nekaj vec; aprila se mu je namreč rodil tudi prvorojenec Pietro. Na filmskem platnu nam Moretti poda bolj ali manj prikrito kritiko italijanske družbe in njenih idej. Veckrat graja »njegovo« levaro, ki ga je žal v marsicem razocarala.

FOKUS

LUCIGNOLO

rezija: Massimo Ceccherini;
igrajo: A. Paci, C. Gerini, T. Brass

Toskanski pleskar, Massimo Ceccherini, ki smo ga lahko srečali v Pieraccionijem prvencu »Il Ciclon« , se tokrat preizkuša kot režiser. Svojemu prvemu filmu je dal naslov »Lucignolo«, postavil ga je v cudovito toskansko pokrajino ter ga seveda opremil z narečjem, ki je tako pri srcu Benigniju, Nutiju in Pieraccioniju. Protagonist, Lucignolo, je posebne vrste pobalin, ki isče neko zaposlitev, ne da bi se pri tem posebno trudil; ker pa mu stvar ne uspe, se domisli in s prijateljem uprizori predstavo na improviziranem odru bliznjega zdravilišca.

V filmu nastopajo, poleg samega Ceccherinija, se Claudia Gerini v vlogi lepe in privlačne bolniške sestre, Alessandro Paci kot Lucignolov prijatelj ter režiser Tinto Brass, ki pooseblja junakovega odvetnika. K sodelovanju je režiser povabil tudi dva znana nogometaša, kot sta Paolo Rossi in Giancarlo Antognoni.

TELEVIZIJA

PLATOON

Rete 4, 22.40, v torek, 9. marca

KOSOVO / NADALJUJEJO SE PRIZADEVANJA ZA REŠITEV KRIZE

NATO »povabil« kosovske Albance in Srbe na posvet

OVK preprečila rešitev 200 beguncev - Spopadi se nadaljujejo

BRUSELJ/PRISTINA/BEOGRAD - Generalni sekretar zveze NATO Javier Solana je poveljnika sil zveze NATO za Evropo, ameriskega generala Wesleya Clarka, pooblastil, da kosovske Albance in Srbe na sedežu poveljstva v Monsu seznanj s tehničnimi vidiki predvidene namestitve kopenskih enot zveze NATO na Kosovu. Zveza NATO odgovora od povabljenih se ni dobila, ga pa kmalu pričakuje. Če bosta strani zainteresirani, bi se zavezniški vojaški predstavniki z njima utegnili sestati že jutri. O »vabilu« v Mons bodo s kosovskimi Albanci in predstavniki oblasti v Beogradu govorili odposlanci mednarodne skupnosti, ki so ves čas na območju; predvsem ameriški odpo-

slanec Christopher Hill in odposlanec EU Wolfgang Petritsch.

Srbija je včeraj obljubila udeležbo na nadaljnjih mirovnih pogajanjih o Ko-

sovu 15. marca v Franciji pod pogojem, da se med drugim spoštuje mednarodno pravo in »deset nacer« kontaktne skupine. Na katera »nacela« je mislil Beograd, niso pojasnili.

Vodja vojskega odbora zveze NATO, general Klaus Neumann, pa je v Bruslju izjavil, da mora jugoslovanski predsednik Slobodan Milošević doumeti, da se bodo spopadi na Kosovu nadaljevali, vse dokler ne bo privolil v mirovno misijo pod vodstvom zveze NATO.

Albanski viri v mestih General Janković in Kacani na Kosovu v bližini meje z Makedonijo pa so včeraj poročali, da na območju ni spopadov, vendar opozarjajo na kopčenje jugoslovanskih sil in vojaške opreme na kosovsko-makedonski meji ter na težke humanitarne razmere na območju, od kod je zaradi vednevnih spopadov civilno prebivalstvo zbežalo z domov. Po neuradnih podatkih lokalnih albanskih

du pripadnikov OVK v bližini Magure v središču Kosova (na sliki AP) pa je bilo ranjenih enajst policistov, pet med njimi huje, so poročali srbski viri.

Zunanja ministra Francije in Velike Britanije, Hubert Vedrine in Robin Cook, sta Srbe in kosovske Albance pozvala k dokončnemu soglasju glede rešitve kosovskega vprašanja. V novem krogu mirovnih pogajanj v Franciji morata biti obe strani pripravljeni, da se o sporazumu dokončno dogovorita, sta v skupni izjavi zahtevala soperedsejajočo mirovno konferenco. Pri tem je »neobhodno potrebna« namestitve mednarodne mirovne enote na Kosovu, ki jo je Beograd doslej zavračal. Vedrine in Cook naj bi v prihodnjih dneh odpovala v Beograd, da bi dosegla napredek pri iskanju rešitve za kosovsko krizo. Evropska komisija je medtem sporočila, da naj bi območje Balkana v prihodnjih dneh obiskala tudi nemški zunanji minister Joschka Fischer in evropski komisar za zunanje zadeve Hans van den Broek.

V ponedeljek bo Helena Renta, predsednica komisije finskih izvedencev za sodno medicino, ki so pristojni za avtopsijsko 45 kosovskih Albancev, ki so bili ubiti v pokolu v vasi Racak, izročila poročilo predsedujoči EU, Nemčiji. Poročilo izvedencev je težko pričakovano, saj naj bi pomagalo osvetliti poboj albanskih civilistov. Beograd zanj krivi OVK, vodja misije OVSE na Kosovu William Walker pa jugoslovanske varnostne sile.

NOVICE

Carlos Westendorp odstavil predsednika RS Poplasena

SARAJEVO - Visoki civilni predstavnik za BiH Carlos Westendorp je odstavil predsednika Republike srbske (RS) Nikolo Poplasena. Kot so sporočili iz Westendorpovega urada, je odločitev v veljavo stopila takoj. Westendorp je Poplasena odstavil zaradi zlorabe pooblastil, neupostevanja volje prebivalstva RS, izrazne preko poslancev, oviranja uresničitve izidov volitev in stalnega delovanja v smeri izzivanja nestabilnosti v RS. Poplasena naj bi v skladu z ustavo nasledil podpredsednik srbske entitete BiH Mirko Sarović, je sporočil Westendorpov tiskovni predstavnik. Sarović je član Srbske demokratske stranke.

Atentat v Turčiji zakrivil maoisti

ANKARA - Odgovornost za napad na guvernerja mesta Cankiri v osrednjem delu Turčije so prevzeli maoisti, pripadniki ilegalne skrajne levičarske organizacije, je sporočil vodja turške policije. Po njegovih besedah naj bi bili skrajneži pripadniki organizacije TIKKO - Osvobodilne vojske kmetov in delavcev Turčije, ki je nastala v sedemdesetih letih v pokrajini Tunceli na vzhodu države. V eksploziji bombe, ki je bila nameščena pod neko vozilo, so umrle tri osebe, deset pa je bilo ranjenih, med njimi tudi tamkajšnji guverner Ayhana Cevik.

V Severni Koreji od leta 1995 zaradi lakote tri milijone žrtv

PARIZ - V Severni Koreji naj bi od leta 1995 zaradi lakote ali podhranjenosti umrlo tri milijone ljudi, je sporočil predstavnik južnokorejske človekoljubne organizacije (Korean Buddhist Shalin Movement). Po besedah predstavnika organizacije naj bi Severna Koreja nazadovala za sto let. Leta 1995 je v državi umrlo 400.000 ljudi, 800.000 leta 1996, leto kasneje 1, 5 milijona in lani 800.000. Do tega navideznega upada smrtnosti pa ni prišlo zaradi izboljšanja stanja, marveč je ta le pokazatelj dejstva, da so najranljivejši ze mrtvi. Prebivalstvo Severne Koreje naj bi se v iskanju hrane selilo po državi ali lastnino prodajalo na "prostih trgih", ki so se pojavili v mestih in ob cestah, je dodal predstavnik in mednarodne organizacije pozval, da naj Severni Koreji kljub nasprotovanju oblasti se naprej pomagajo.

Umrli eden najbolj spomih britanskih sodnikov

LONDON - V stotem letu starosti je umrl lord Alfred Thompson Denning, eden najbolj spomnih britanskih sodnikov tega stoletja. Denning je bil dvajset let vrhovni revizijski sodnik, mednarodno znan pa je postal, ko je leta 1963 vodil preiskavo v zvezi s skandalom Profumo. O objektivnosti Denningovega poročila o spolnem skandalu obrambnega ministra iz leta 1963 je bilo veliko govora in hvale, čeprav je bila v nasprotju s številnimi njegovimi izjavami, v katerih je med drugim zagovarjal smrtno kazen. Poleg tega je tudi obžaloval, da "sesterica iz Birminghama" - obsojeni pripadniki Irske republikanske armade niso bili usmrčeni. Njihova obsodba se je leta 1991 izkazala kot zmota britanskega pravosodja, zato so jih po 17 letih izpustili.

PRAGA / SLOVENIJA-ČESKA

Drnovšek in Zeman o sodelovanju na vseh področjih

Tesni gospodarski stiki - Govor tudi o zvezi Nato in vključevanju v EU

PRAGA - Predsednik slovenske vlade Janez Drnovšek se je med enodnevnim obiskom v Pragi včeraj sestel s češkim kolegom Milošem Zemanom. Osrednjo pozornost sta namenila gospodarskemu sodelovanju - tako dvostranskemu kot regionalnemu - v okviru Srednjeevropske pobude (SEP) in Srednjeevropskega sporazuma o prosti trgovini (CEFTA).

Premiera sta ugotovila, da med državama na gospodarskem področju ni odprtih vprašanj. Državi sta najpomembnejše sporazume ze podpisali, zato so bili pogovori Drnovška in Zemana usmerjeni na možnosti nadgradnje obstoječega sodelovanja, predvsem v obliki mešanih podjetij, vlaganj in naložb. Precej pozornosti sta namenila transportnim povezavam, pri čemer sta govorila o možnosti sklenitve sporazuma o koriscenju Luke Koper. Strani sta tudi poudarili, da je treba najti rešitev za ekološko sanacijo papirnice Videm-Krsko. Sogovornika sta izrazila pripravljenost za skupne projekte, pri čemer Česko zanimajo projekti na področju energetike, železniskih povezav in ekoloških projektov.

Gospodarsko sodelovanje med Slovenijo in Česko sta predstavila slovenski minister za ekonomske odnose in razvoj Marjan

Senjur ter češki minister za industrijo in trgovino Miroslav Greg. Blagovna menjava med državama je v prvih enajstih mesecih leta 1998 znašala 380, 4 milijona dolarjev, pri čemer Česka beleži 110 milijonov dolarjev presežka.

Slovenski in češki premier sta govorila tudi o vključevanju v evroatlantske povezave. Slovenija je Česki cestitala za uspešno vključevanje v zvezo NATO - Česka bo postala članica Severnoatlantske zveze 12. marca - in se ji zahvalila za podporo pri slovenskem pridruženju k zvezi NATO. Sogovornika sta poudarila, da sta državni partnerici tudi pri vključevanju v Evropsko unijo, pri čemer med njima ni konkurence.

Premiera sta obravnavala tudi razmere na Kosovu. Drnovšek je českemu gostitelju predstavil slovenski prispevek pri reševanju kosovske krize. Premiera sta soglasala, da je treba uresničiti oba dela mirovnega sporazuma za Kosovo, tako političnega kot vojskega. Predsednik slovenske vlade je poudaril, da je za uspešno rešitev kosovskega vprašanja nujna navzočnost vojskih sil se najmanj tri leta po sklenitvi sporazuma.

Premier Drnovšek se je v Pragi sestel se s predsednikom češkega parlamenta Vaclavom Klausom. (STA)

EVROPSKA UNIJA / PO DVODNEVNI RAZPRAVI ŠE BREZ KOMPROMISA

Usklajevanje o kmetijski reformi tudi prihodnji teden

Pogajanja se bodo nadaljevala v torek, ko naj bi po napovedih nemškega predsedstva sklenili dogovor

BRUSELJ - Kmetijski ministri Evropske unije so včeraj v Bruslju končali dvodnevno razpravo o reformi skupne kmetijske politike. Po pričakovanjih tudi tokrat niso dosegli kompromisa o prihodnji podobi skupnega kmetijstva, za katerega gre iz proračuna EU približno polovica denarja, pogajanja pa bodo nadaljevali prihodnji terek, ko naj bi po napovedih nemškega predsedstva končno sklenili načelni dogovor o reformi.

Ena osrednjih ovir za napredovanje v pogajanjih je bil nemško-francoski spor o financiranju skupne kmetijske politike po letu 2000. Nemčija je trdno stala za predlogom, naj v prihodnje del skupnega kmetijstva članice sofinancirajo iz nacionalnih proračunov, saj je v tem videla način za zmanjšanje svojih prispevkov v skupni proračun EU. Francija se je tem pobudam ostro uprla, saj bi jo kot kmetijsko velesilo ukrep finančno precej prizadel.

Potem ko je z zasedanja kmetijskih ministrov pršla novica, da Bonn glede predloga o nacionalnem sofinanciranju skupnega kmetijstva popuša, je prevladalo mnenje, da je petnajstera blize dogovoru. Nemčija sicer doslej ni potrdila, da se je sofinanciranju povsem odpovedala, vendar so dose-

danja dogovarjanja Francoze ocitno do določene mere zadovoljila. Francoski kmetijski minister Jean Glavany, ki je doslej do Bonna precej ostro nastopal, je včeraj nemški nastop opisal kot »pozitiven« ter izrazil »močno voljo«, da petnajstera prihodnji teden sklene sporazum.

Poleg načina financiranja skupnega kmetijstva, za katerega naj bi EU v obdobju od 2000 do 2006 namenila po 40, 5 milijarde evrov na leto, predlog reforme predvideva tudi znižanje garantiranih cen za govedino, zita in mleko. Evropska komisija, avtorica predloga reforme, je predvidela 30-odstotno zmanjšanje cen za govedino, 20 za zita in 15 za mleko, vendar pa se članice nagibajo k temu, da cen teh kmetijskih izdelkov ne bi tako drastično znižale.

Evropska komisija je takšno dogovarjanje ze kritizirala, češ da reforma ne bo dovolj globoka ter da bo na ta način poraba za kmetijstvo presla nacrtovano zgornjo dovoljeno mejo. Predlog reforme skupnega kmetijstva EU je zacrtan v Agendi 2000, ki predvideva tudi reformo načina financiranja EU in skladov, iz katerih črpajo revnejše članice povezave. Petnajstera naj bi po nacrth dokončni dogovor o Agendi 2000, s katero se pri-

pravlja tudi na siritev, dosegla do konca meseca, ko se bodo v Berlinu sesli voditelji članic EU. (STA)

(Na sliki AP: pogajanja v Bruslju spremljajo protesti kmetov na eni od avtocest v Franciji.)

SOVODNJE / ODLOK PREDSEDNIKA REPUBLIKE SCALFARA

Sovodenjska občina dobila grb in prapor

Dvojezična simbola je občinski svet sprejel junija 1997

Občina Sovodnje ima svoj grb in svoj prapor. Na obeh je občina označena v dveh jezikih, italijanskem in slovenskem. Zadeveni dekret je podpisal v Rimu predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro 8. januarja letos. Pismo so registrirali v heraldičnem uradu pri predsedstvu vlade v Rimu 18. februarja, v Sovodnjah so ga prejeli v teh dneh.

S tem se zaključujejo nekajletna prizadevanja občinskih upraviteljev v Sovodnjah. Svojsca je bilo vprašljivo, če bodo v Rimu sprejeli sklep občinskega sveta, ker so Sovodenjci zahtevali dvojezičen napis. Na začetku devetdesetih let so občinski upravitelji izdelali občinski statut, kot

je veleval nov občinski zakon. Tako v Sovodnjah kot v Doberdobi in Steverjanu je bil statut dvojezičen in je bil v njem slovenski jezik označen kot enakopraven z italijanskim. Deželni nadzorni odbor ni sprejel teh statutow, trdeč, da italijanska zakonodaja ne predvideva slovensčine. Zastopniki treh občin so se pritožili na deželno upravno sodišče in zmagali. V deželni upravi so najprej nameravali temu oporekati, potem so namero opustili in v statutu uzakonjena dvojezičnost je postala polnoveljavna.

Sledili so koraki za izdelavo občinskega grba in prapora, sredi katerega je narisana grb. Na predlog župana in odbornikov je načrt za grb in prapor na-

redil arhitekt Danilo Ančič iz Nabrezine. Župan Petecan je oba predloga predstavil v občinskem svetu 30. junija 1997. Sprejeta sta bila soglasno. Zakonodaja predvideva, da mora take sklepe potrditi predsedstvo vlade v Rimu, ki se posvetuje s heraldičnim uradom. Predlagali so nekatere manjše spremembe, kar so v Sovodnjah sprejeli in o tem sklepali 26. maja 1998. V predsedstvu vlade so o tem dokončno sklepali 14. oktobra lani, predsednik Scalfaro je, kot omenjeno, dekret podpisal 8. januarja letos.

Župan Igor Petecan ter odbornika Leopold Devetak in Zdravko Kustrin so seveda izrazili zadovoljstvo in povedali, da bodo poskrbeli, da se prapor iz-

dela čimprej.

Grb je na modri podlagi, na njem je stilizirano sotočje dveh rek, Soče in Vipave, zaradi česar je vasi tudi slovensko ime Sovodnje. V spodnjem delu grba je stiliziran grad, ki spominja na rubijskega. Ob straneh sta mlinsko kolo, ki spominja na nekdanji mlin ob Vipavi in hrastovi listi, ki označujejo krasko področje. Kot pri vseh drugih občinskih grbih v Italiji je nad grbom krona (označuje nekdanja obzidja občin), pod njim pa dve veji. Nad grbom je napis »Comune di Savogna d'Isonzo - Občina Sovodnje ob Soci«. Prapor je rdeče barve, v njegovi sredini je občinski grb z dvojezičnim napisom.

Marko Waltritsch

SREČANJE Z AVTORJEM / DR. ANTON VRATUŠA

Spomin na dogodke, ki jih ne gre pozabiti

Pogovor ob knjigi o taborišču na Rabu in drugih izkušnjah iz časa osvobodilne vojne

Dr. Anton Vratuša in drugi udeleženci predstavitev (foto Bumbaca)

Osebnost napovedane predavatelja in vsebina njegove najnovejše knjige sta v četrtek zvečer privabili v Kulturni dom veliko poslušalcev. Dr. Anton Vratuša je namreč med zadnjo vojno bil večkrat v naših krajih, saj je v severni Italiji vzdrževal zvezo med OF in CLN, kasneje je bil diplomat, jugoslovanski predstavnik pri OZN, podpredsednik jugoslovanske in predsednik slovenske vlade. Bil pa je tudi med mnogimi, ki jih je italijanski okupator zajel v Ljubljanski pokrajini in odpeljal na Rab v zloglasno taborišče, v katerem je umrlo nekaj tisoč Slovencev in Hrvatov.

Večer je priredila Slovenska kulturna gospodarska zveza, katere predsednik Rudi Pavšič je orisal Vratuševo osebnost. Z

njim sta za to priloznost v Gorico pršla tudi vodilna člana Zveze borcev, Lado Pohar in Andrej Petelin.

Vratuševo knjigo z naslovom Iz verig svobode se uvršča med tiste slovenske publikacije, v katerih je govor o taboriščih za Slovence na Rabu, v Gonarsu, v Viscu in drugod po Italiji. Dopolnjuje pa marsikatero vrzel na tem področju, kajti v zelo podrobni obliki nam prikazuje življenje v taborišču na tem otoku v Kvarnerskem zalivu ter nastanek Rabske brigade, ki so jo, takoj po 8. septembru, ustanovili slovenski, hrvaški in židovski zaporniki in ki se je prebila na kopno. Vratuša je podčrtal dejstvo, da so osvobodjeni interniranci, ki so prevzeli orožje italijanskih strazarjev, njihove

dotedanje mučitelje spravili na ladje in jih varno prepeljali na Cres, ne da bi komu od njih skrivili las. Na Rabu ljudje niso umirali v plinskih celicah, je se dejal Vratuša: tam so ljudje umirali zaradi žeje in lakote, ziveli so poleti v neznosni vročini, pozimi pa v hudem mrazu.

Njegova izvajanja je dopolnil Andrej Petelin, nakar se je razvila diskusija, v kateri je prislo do izraza marsikatero tudi neznano dejstvo o dogajanju med vojno na Slovenskem, v rabskem taborišču in tudi sirom Italije. V svojem nastopu je dr. Vratuša iznesel tudi marsikaj, kar je aktualno v sedanjem času, ko se skušajo tako v Sloveniji kot v Italiji izmisliti pridobitve narodnoosvobodilnega boja. (mw)

NOVICE

V Trzinu posvet o prostovoljskem delu

V trziški bolnišnici bo danes posvet o prostovoljskem delu ter združenjih, ki delujejo na tem področju. Posvet prireja Forum za socialno volonterstvo in Občina Trzin v sodelovanju z Zdravstveno ustanovo. Prišel se bo ob 9.30. Zasedanje bo, po uvodnih posegih, potekalo po delovnih skupinah.

Prešernova proslava na Vrhu

KSD Danica vabi drevi ob 20. uri na prireditev ob dnevu slovenske kulture. Spored bodo oblikovali recitatorji KSD Danica in članice dekliskega pevskega zbora, kot gost pa bo nastopil Godoviški oktet. Prireditev bo v kulturno-sportnem centru Danica.

Kitarist Massimo Gatta

Združenje Agimus vabi danes ob 17.30 v dvorano pokrajinskih muzejev na gradu na koncert kitarista Massima Gatta. Izvajal bo baročne skladbe, kompozicijo M. Ponca, v zaključnem pa bo nastopil ob spremljavi pianista Walterja Sivilottija.

Koncerta v Gradišču in Mošu

V stolnici v Gradišču se drevi ob 20.30 pričena ciklus postnih koncertov polifonskega zbora iz Rude. Izvajali bodo pet skladb beneškega avtorja Bartolomea Cordansa. Na orglah bo igral Mauro Macri, vokalni solisti pa bodo Federico lepre, Livio Gallet in Young Ki Kwon. Jutri bo zbor pel v cerkvi v Mošu, v soboto v Ronkah in v nedeljo v Gorici.

V Braniku srečanje z A. Ruplom

Kulturno društvo Franc Zgonik vabi drevi ob 20. uri na srečanje z Aldom Ruplom. Srečanje z avtorjem bo v mali dvorani Kulturnega doma v Braniku.

Drzni tatovi v Ronkah

Za neznanke, ki so v četrtek ponoči prisli v stanovanje družine Marussi v Ronkah lahko recemo, da so bili res predržni. Podvig so uresnili kljub temu, da je bila cela družina doma. Po prvih ugotovitvah so ukradli le okrog 30 tisoč lir. Zgleda, da so stanovalce najprej uspavali s posebnim razpršilom in sele nato stopili v akcijo. Med žrtvami uspavalnega sredstva naj bi bil tudi hišni cuvaj - pes.

ROMJAN / KORISTNO DARILO

Učenci te dni že vadijo na novem računalniku

Učenci osnovne sole v Romjanu so te dni prejeli koristno darilo. Imajo namreč na razpolago nov računalnik. Sredstva so zbrali člani Sindikata slovenske sole v spomin na Jozka Pahorja, nekaj sta priložila Zadrzna kreditna banka v Doberdobi in Didaktično ravnateljstvo. Računalnik so prejeli sele pred kratkim, zato bo prvo obdobje namenjeno predvsem spoznavanju programov, da bi nato hitreje in uspešneje začeli uresničevati načrte, ki so jih pripravili že pred meseci, prav v pričakovanju nove opreme. Glavni načrt, ki ga bodo vsekakor uresnili do konca solskega leta, pa je sestava knjige, ki bo na najbolj viden in trajen način prikazala rezultate posebnega programa, ki so ga zastavili skupaj z likovno oblikovalko Jasno Merku. Publikacija bo pestra, tako po vsebini, kakor glede predstavitev tekstov in ilustracij, nam je v telefonskem pogovoru napovedala učiteljica Sonja Božičeva, ki se v imenu celotne sole zahvaljuje za lepo darilo. Na sliki (foto Bumbaca) učenci ob novem računalniku

VRH / PREŠERNOVA PROSLAVA V ŠOLI

Kultura so tudi stare pravljice

Učenci so se razveselili srečanja z ilustratorjem Frankom Žerjalom

Vrhovski otroci so slavili Prešernov dan, na katerega so povabili Franka Žerjalo, profesorja likovne vzgoje, gledališkega in radijskega igralca in likovnega ustvarjalca, ki je opremil več knjig Goriske Mohorjeve družbe, sedaj pa oblikuje knjižno obliko »prav'ce« Edka Mozetka, vrhovskega pravljicnega junaka.

Učenci so gosta sprejeli s kulturnim programom ob spremljavi flaut in petja. Žerjal je nato predstavil pravljico Edka Mozetka v knjižni obliki z besedilom in z

risbicami, ki so mu jih posredovali učenci. Povedal je, kako je tudi on rad poslušal in prebiral pravljice, ki so nastale iz ljudskega pripovedovanja. Nato je na res izviren način pripovedoval staro pravljico učitelja Ferda Plenica iz zbirke Venec domačih pravljic - Povest o strukljih, ki jo bodo učenci naslikali.

Prireditve se je zaključila s »panceto«, ki so jo učenci dobili kot najlepša skupina v maskah na pustnem sprevodu v Sovodnjah.

IDRIJA / V SREDO

Kurilno olje v Idriji

Po poročilu Operativno komunikacijskega centra v Novi Gorici, so v sredo, okrog 12. ure občani v Idriji opazili oljnate madeže na gladini reke Idrijce in obvestili policijo. Med preiskavo so ugotovili, da je kurilno olje pritekalo v reko po kanalizaciji. Kmalu so ugotovili tudi točen kraj kjer je prislo do onesnaženja in sicer na Gorski poti. Do izlitja kurilnega olja naj bi prislo med pretakanjem goriva iz cisterne, ko naj bi se snela cev za prekanje. Prevoznik ni nikogar obvestil o nesreči, kar dokazuje skrajno neodgovorno ravnanje. Gasilci so med sanacijo nalovili okrog 50 litrov kurilnega olja, v okolici cisterne in blizini kleti pa se okrog 100 litrov. Zgleda, da je bil poseg gasilcev pravčasen in da reka v spodnjem toku ni bila onesnažena.

ZDRUŽENJE PEVSKIH ZBOROV PRIMORSKE
ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE
ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV
ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV
RADIO TS A
RADIO KOPER

vabijo

na 30. jubilejno

PRIMORSKO POJE '99

Jutri, 7. marca 1999, ob 17. uri

Standrež, župnijska dvorana Anton Gregorčič

POKRAJINA / NAGRAJEVANJE BO V PONEDELJEK

Glas žensk o meji v obeh jezikih

Na natečaju ob 8. marcu slovenščina
in italijanščina povsem enakopravni

Na Pokrajini zaključujejo v teh dneh s pregledovanjem in z ocenjevanjem prispevkov dijakin in studentk, ki so sodelovale na natečaju Glas ženske 1998/1999 na temo Meje nimajo meja. Natečaj je razpisalo pokrajinsko odborništvo za enake možnosti v sodelovanju z uradom za mlade pri Mestni občini Nova Gorice in z goriskim sodelskim skrbništvom ter pod pokroviteljstvom ministrstva za enake možnosti. Namenjen je bil dijakinjam višjih srednjih sol in univerzitetnim studentkam z obeh strani meje na Goriskem, ki naj bi prispevale svoje poglede na pomen in vpliv meje v tem prostoru in v zavesti tukajšnjih ljudi. Kot smo izvedeli, je bil

odziv zelo dober na italijanski strani. S spisi v slovenščini - saj sta bila uradna jezika natečaja oba in so lahko udeleženke prispevale spise tako v slovenščini kot v italijanščini - je sodelovalo tudi precej dijakin slovenskih višjih srednjih sol. Nekoliko manjši pa je bil odziv na Novogoriskem, kjer morda ni bilo dovolj informacije ali stimulacije k sodelovanju. Svecanost ob nagrajevanju bo v ponedeljek, 8. marca, v okviru praznovanja mednarodnega ženskega praznika. Ob 17. uri bodo v pokrajinski sejni dvorani razglasili zmagovalke in jim podelili denarne nagrade, vse udeleženke pa bodo prejele diplomu za sodelovanje. Poleg predsednika

Brandolina in odbornic za enake možnosti Di Dato ter za kulturo Masa Dan se bodo slovenski udeležile tudi novinarke, pisateljice in pesnice, ki so ocenjevale spise: Patrizia Artico, Kenka Lekovic, Marija Mercina, Klavdija Voncina, Gabriella Ziani, Dora Bassi, Marina Bressan, Anna Bombig, Maura Bozzini, Chiara Corbato, Paola Cosolo, Rosaria De Vitis, Annamaria in Gloria Fabbioni, Clara Facco, Antonella Gallarotti, Elisabetta Loricchio, Dorica Makuc, Valeria Marzini, Vida Mokrin, Irene Navarra, Maria Pia Pavan, Mariza Perat, Gianna Pirrella, Lucia Pinat, Marjana Remijas, Elena Tortul, Liliana Visintin in Milojka Zizmond.

8. MAREC / ŽENSKÉ V OLJKI

Ženske vabijo k povezovanju v levi sredini

Srečanje v Kulturnem domu

Napetosti med posameznimi komponentami levosredinskega zaveznistva niso ovira, ki bi ženskam v gibanju Oljke preprečile skupno praznovanje mednarodnega ženskega praznika. Nasprotno, prav težave v levi sredini so bile za ženske dodatna spodbuda za skupno prireditev ob 8. marcu, na kateri želijo ob značilnih vsebinah ženskega praznika poudariti tudi sporočilo v prid združevanju različnih osebnih in političnih izkušenj za skupni levosredinski projekt, ki naj temelji predvsem na skupnih namenih, izbihih in programih. To povezovalno vlogo žensk v politiki so zelele poudariti tudi z novim geslom gibanja, ki se glasi: Zen-

ske skupaj za jutrišnje Oljko.

Praznovanje osmega marca pa bo seveda tudi in predvsem priložnost za skupno preverjanje vloge ženske v današnji družbi in za družabno srečanje. V goriskem Kulturnem domu bo v ponedeljek, 8. marca, ob 20.45 najprej predvajanje filma »Ballando a Lughnasa« režiserke Pat O'Connor (v glavni vlogi nastopa Meryl Streep). Sledilo bo družabno srečanje z zdravico, ki jo bo ponudila potrošniška zadruga Coop-Nord, ob pokušnji sladice, ki jih bodo prispevale same ženske. Vabilo na srečanje je namenjeno vsej goriski javnosti, se posebno toplo pa so vabljeni ženske in dekleta.

GORICA / PROGRAM ZA 1999

Center »Punto Giovani« odskočna deska za mlade

Sodelovanje med občino, združenjem »Gorizia giovane« ter centrom »Punto Giovani« bo tudi v letu 1999 razvejano. »Punto Giovani« postaja pomembno zbirališče mladih, ki tu najdejo možnosti uveljavljanja na različnih področjih kulturne dejavnosti. Center je nekakšna odskočna deska, kjer se mladi preizkusajo, najprej sami med sabo. Velikokrat je odločen prav ta prvi korak.

Včeraj so na srečanju z novinarji, ki so se ga udeležili predstavniki združenja »Gorizia giovane« ter Občine z odbornikom Devetogom, predstavili program mladinskega centra v letu 1999, ki ga je občinska uprava osvojila in podprla.

Posebno pozornost namenja koncertom in glasbeni dejavnosti. Tako bo predvidoma v juliju koncert amaterskih skupin rock glasbe, napovedujejo drugo izvedbo likovnega, fotografskega in slikarskega natečaja, do pozne pomladi bodo v prostorih

v Kapucinski ulici prirejali koncerte, predviden je niz srečanj z avtorji in pomembnimi osebnostmi, obeta se bogata razstavna dejavnost, nadaljevanje filmskih večerov, razni natečaji itd. Program sega tudi na področje, ki ga v tradicionalnih oblikah umetniškega ustvarjanja sicer redko upoštevajo. Mladim, ki se ukvarjajo z murali, bodo omogočili možnost ustvarjanja na zidovih nekdanje tovarne COMG. Dejavnost pa bo v septembru dobila tudi mednarodno dimenzijo: na prostoru pri Rdeči hiši bodo v sodelovanju z mladimi iz Nove Gorice priredili koncert rock glasbe.

Posebno pozornost bodo, tudi z objavo pisnega gradiva, namenili informiranju mladih o možnosti zaposlovanja, počitništvu, sluzenja vojskega roka, studija na Univerzah itd. 17. marca bo prvo informativno srečanje kjer bodo predstavili prav možnosti in izkušnje glede zaposlovanja, studija, potovanja na tuje.

Koncert godalnega orkestra Slovenske filharmonije

Na povabilo Slovenskega centra za glasbeno vzgojo »Emil Komel« in Kulturnega centra »Lojze Bratuž« je v sredo zvečer gostoval v Gorici Komorni godalni orkester Slovenske filharmonije. Na odru velike dvorane Bratuževega centra so člani orkestra pod vodstvom dirigenta Andreja Petrača ponudili zanimiv spored, ki ga je uvedel Mozartov Diverzimento v B-duru, nadaljeval kon-

cert za kontrabas (kot solist je igral Zoran Markovic) Urosa Kreka, nato simfonija za godala st. 10 Felixa Mendelssohna, koncertni spored pa se je sklenil s Simple symphony skladatelja Benjamin Brittna. Koncert je lepo uspel in zadovoljil poslušalce.

Na sliki (foto Bumbaca) godalni orkester na koncertnem odru Bratuževega centra

KINO

GORICA
VITTORIA 1 17.45-20.00-22.10 »Il giocatore«. I. Matt Damon, John Malcovich, John Turturro.

VITTORIA 3 16.50 »A bug's life«. Walt Disney. 18.40-21.40 »La sottile linea rossa«. I. Sean Penn, George Clooney, Nick Nolte.

CORSO Rdeca dvorana: 17.30-19.45-22.00 »Shakespeare in love«. I. Gwyneth Paltrow.

Modra dvorana: 16.45-18.30-20.20-22.15 »Il fuggitivo della missione impossibile«. I. Leslie Nielsen.

Rumena dvorana: 16.00-17.45-20.00-22.00 »Babe va in città«. I. Mickey Rooney.

TRZIC
EXCELSIOR 18.00 »A bug's life«. Walt Disney. 20.00-22.15 »Nemiche amiche«. I. Susan Sarandon in Julia Roberts.

COMUNALE 18.00-21.00 »La sottile linea rossa«. I. Sean Penn, George Clooney, Nick Nolte.

PRIREDITVE

30. JUBILEJNA PRIMORSKA POJE '99 bo jutri ob 17. uri v župnijski dvorani A. Gregorčica v Standrežu.

ZUPNIJA V STEVERJANU in SKPD »F. B. SEDEJ« vabita jutri ob 17.30 na poklon Vinku Vodopivcu: Josko Kragelj bo predstavil svojo najnovejšo knjigo o Vodopivcu, sodelovali bodo mesani in moski pevski zbor Sedej in dekliska skupina z recitalom o V. Vodopivcu.

SKD DANICA vabi na Presernovo proslavo nocoj ob 20. uri v centru Danica na Vrhu. Nastopili bodo Godovski oktet, dekliski zbor Danica in recitatorji.

KD BRISKI GRIC prireja v petek, 12. marca, ob 20.30 družabnost ob 8. marcu v gostilni Dvor. Prijave: Maja (tel. 0481-884187) v večernih urah in Tamara (tel. 0481-884035).

SKD DANICA organizira praznovanje ob dnevu žena z večerjo in glasbo v petek, 12. marca, ob 20. uri v centru Danica na Vrhu. Prijave pri Dolores (tel. 0481-882222) in Kristini (tel. 0481-882195) do 10. marca.

OBVESTILA

DRUŽBA se dobi v ponedeljek, 8. marca, ob 19.30 v Steverjanu.

GLASBENA MATICA GORICA sporoča, da je od 1. marca urnik tajništva naslednji: ob delavnikih od 11.30 do 13. ure in od 15.30 do 17. ure (sreda zjutraj zaprto), tel. 0481-531508.

IZLETI

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV sporoča, da bosta avtobusa za izlet 8. marca v Cedad odpeljala: 1. avtobus ob 9. uri s Palkišca skozi Sovodnje v Standrez, drugi ob 9. uri izpred gostilne Primozic skozi Podgoro v Standrez.

ZDRUŽENJE KRVO-DAJALCEV IZ DOBERDOBA prireja z agencijo Nevenar od 19. do 26. junija krizarjenje po Egejskem morju (Korčula, Delfi, Santorini, Mikonos, Rodos, Pirej). Vpisovanje do 26. marca: Enrico Cecchini (tel. 0481-78380) in Jozef Ferletic (0481-78103) v večernih urah.

SEKCIJE VZPI/ANPI v občini Doberdob prirejajo 8. aprila izlet v Marzabotto. Prijave in pojasnila pri Mili do 25. marca.

ČESTITKE

V Standrežu danes 70 let ima dragi LOJZKO PASKULIN, a se to mu prav nič ne pozna. Vedno je vesel, mlad in cil, zato zdaj dragi Lojzko pozabi na delo, leta vsa in še uživaj v zdravju in veselju. To ti želijo vsi, ki te imajo radi.

ČRPALKE

Danes popoldne in jutri so na Goriskem dežurne naslednje bencinske črpalke

GORICA
AGIP - Ul. d'Aosta
ESSO - Ul. Brass
IP - Ul. Lungo Isonzo
ERG - Ul. Brig. Re
GRADISCE
IP - Trg Unità
TRZIC
ESSO - Ul. Boito
API - Ul. Cosulich
MONTESHELL - Ul. Boito
AGIP - Ul. Duca d'Aosta
RONKE
MONTESHELL - Ul. Redipuglia
ZAGRAJ
API - Trg Garibaldi
KRMIN
API - Drev V. Giulia

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI - MORANDINI, Ul. Crispi 23, tel. 533349.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU - ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 711315.

POGREBI

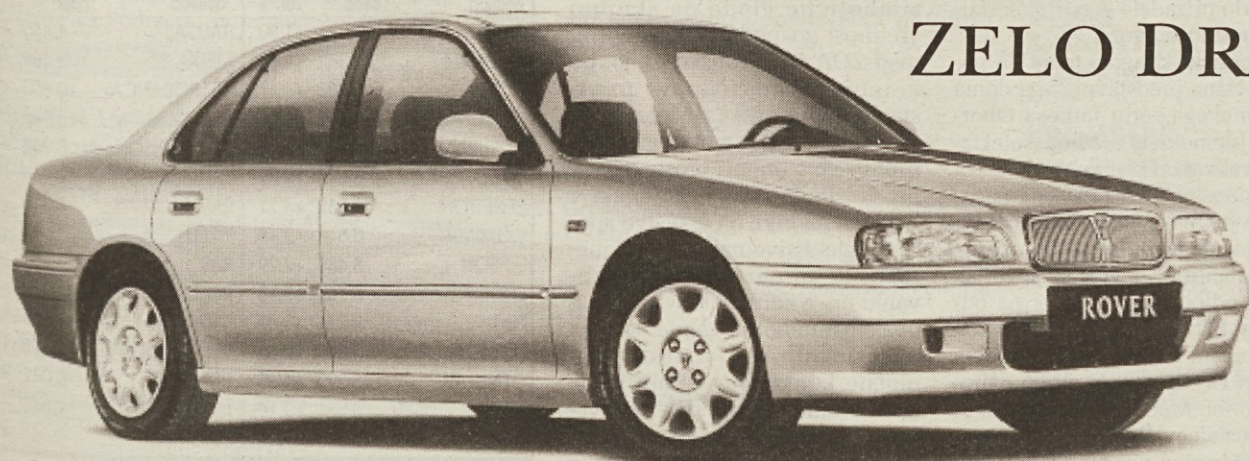
DANES - V Trzicu: 9.40, Lidia Levi vd. Visintin iz mrliške veže pokopališča v cerkev sv. Miklavža; 12.40, Adele Diana vd. Trevisan iz splosne bolnišnice; 13.00, Marino Cechet iz splosne bolnišnice v Poljan.

OBIČAJNO JE LUKSUZNI AVTOMOBIL

ZELO DRAG. OBIČAJNO.

ŽE ZA 33.900.000 LIR.

PRIČAKUJEMO VAS ODPRTI TUDI DANES IN JUTRI ZJUTRAJ.

ROYAL CAR • Gorica, ul. IIIa Armata 121, tel. 0481/522034

600

Vaš bančni partner
v poslovanju
s Slovenijo
in drugimi državami.

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

gospodarstvo in finance

Sobota, 6. marca 1999

Vse zunanje trgovinske
in bančne storitve.
Finansiranje domačih
in tujih
partnerjev.

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

ANALIZE / OPOZORILA IN NAPOVEDI EKONOMISTOV BANKE ITALIJE

Brez posegov za spodbujanje rasti ogroženi javni računi in zaposlovanje

V sedanjih razmerah rast BDP letos le 1,5% - Potreben dodatni manever?

RIM - Javnoproračunski manever za letošnje leto morda ne bo zadostoval zaradi izredno nizke gospodarske rasti (lani 1,4%), ki brez dodatnih ukrepov tudi letos ne bo preseгла poldruga odstotka. Proračunski posegi, ki jih je predvidela vlada, v tem primeru namreč ne bi omogočili znižanja deleža primanjkljaja na bruto domaći proizvod na za letošnji predvidena dva odstotka. Novo svarilo o gibanju javnih financ je vsebovano v najnovejšem ekonomskem biltenu Banke Italije, ki je ocitno zaskrbljena zaradi šibke gospodarske rasti, opozarja pa tudi na vrsto drugih negativnih pojavov, kot je na primer selitev italijanskih podjetij in kapitalov v tujino ter nezmanjšana brezposelnost, za zniževanje katere centralna banka terja spodbude za podjetja in vlaganja za gospodarsko rast.

Potem ko je z velikimi prizadevanji izpolnilo cilj evra, bi bilo italijansko gospodarstvo moralo prav toliko prizadevanj vložiti v živahnejšo rast in hitrejši razvoj, ugotavlja Banka Italije (BI), ki sibo rast utemeljuje s poslabšanjem mednarodnega konjunkturnega ciklusa in z učinkovanjem regionalnih finančnih kriz. V takih okoliščinah si Italija ne smore dovoliti zmanjšanja obrambnih mehanizmov, ampak mora, nasprotno, povečati investicijska vlaganja, če se hoče izogniti številnim pastem, ki prežijo nanjo v tem letu. Opozorilo BI je utemeljeno z mnogimi negotovostmi glede srednjeročnih perspektiv, medtem ko je leto 1999 orisano kot možno leto zasuka, a tudi polno skritih nevarnosti. Ekonomisti centralne banke menijo, da bi bili lahko posegi, ki jih predvideva finančni zakon, nezadostni

za znižanje proračunskega deficita in stopnje brezposelnosti, kot tudi ne bi zaježili vse markantnejšega preseljevanja proizvodnje in kapitalov v tujino. Birokratska počasnost, infrastrukturne pomanjkljivosti in previsoka cena dela so po mnenju centralne banke glavni vzroki za emigracijo podjetij (prav te dni je Marzotto, največja italijanska industrija tekstilnih vlaken, napovedala preselitev 70% svojih dejavnosti v Brno na Češkem).

In kakšen recept ponuja Banka Italije? Uvesti je treba ukrepe za spodbujanje notranjega povprasevanja, kajti zaradi zmanjševanja tujega povprasevanja se proizvodna dejavnost v nasprotnem primeru ne bo mogla razvijati. Vlada bi torej morala pripraviti sveženj ukrepov za pospeševanje zasebne porabe, za kar je seveda potrebna rast razpoložljivega dohodka. Drugo

poglavje usmerjene ekonomske politike pa je neposredno ukrepanje za spodbujanje investicijskih vlaganj. Ekonomisti BI predlagajo bolj pogumne olajševalne ukrepe za procese restrukturiranja podjetij, svetujejo odpravo negotovosti glede velikosti davčnih olajšav za proizvodna vlaganja in pospešitev postopkov za načrtovane javne investicije. Napadalna investicijska politika ima torej v receptu centralne banke središčno vlogo, in to ne samo v funkciji gospodarske rasti in zaposlovanja, ampak posredno tudi za nadaljnjo sanacijo javnih financ na stabilnih in zanesljivih temeljih. Bilten BI dopolnjuje ugotovitve o pokojninskem sistemu in o trgu dela, s katerimi je v celoti potrjena analiza, ki jo je guverner Antonio Fazio nedavno podal v proračunski komisiji poslanske zbornice.

BANKE / V OKVIRU OPERACIJE B. ROMA - ABN AMRO

Antonveneta kupuje BNA in prerašča v velikanko

Grupa iz Padove, lastnica NTKB, bo odštela 1.350 mld

RIM - Banca Antoniana Popolare Veneta, lastnica Nove Trzaskne kreditne banke, je z večrainsno formalizacijo operacije Banca di Roma - ABN Amro naredila ogromen skok in se uvrstila med deset največjih italijanskih banknih grup. Prek svojega strateškega partnerja, nizozemskega oziroma svetovnega kolosa ABN Amro Bank je namreč od grupe Banca di Roma odkupila zgodovinsko italijansko banko Banca Nazionale dell'Agricoltura, za kar bo odštela 1.350 milijard lir. Po sporazumu bo morala Antonveneta po prevzemu nadzora nad BNA razpisati javno nakupno ponudbo za vso delniško glavnico. Banca di Roma je namreč v okviru sporazuma z ABN Amro o vstopu nizozemske banke med njene stalne delničarje z 8,75-odstotnim deležem (v vrednosti 1.288 milijard lir) podelila svojemu novemu delničarju tudi opcijo za odkup lastnega kapitalnega deleža (48,73%) v BNA z glasovalno pravico. Opcijo, ki zapade 31.

decembra letos, je ABN Amro odstopila Antonveneti, s katero že dolgo partnersko sodeluje in je z minimalnim deležem (0,5%), ki ga namerala povečati, tudi njen delničar.

Z uradno objavo operacije, ki ustvarja novo bankno os Amsterdam-Rim-Padova, doživlja italijanski bankni sistem dokaj nepričakovan zasuk, saj se že lep čas govori o »poroki« med rimsko banko in Comitom (Banca Commerciale Italiana), do katere pa nikakor ne pride. Prihod ABN Amra te poroke sicer popolnoma ne izključuje, vendar bodo stvari odslej bolj zapletene. Po drugi strani pa poteza Antonvenete, ki si namerava pripojiti BNA, pomeni nadaljnjo krepitev severovzhodnega banknega pola na italijanski bankni sceni. Antonveneta bo po operaciji BNA razpolagala z mrežo okrog 900 agencij, njene neposredno zbrane vloge se bodo povečale na 56 tisoč milijard, posojila na 51 tisoč milijard, globalne vloge strank pa na 105 tisoč milijard lir.

BORZA / TELECOM V SENCI

Piazza Affari poletela v višave kot ostale evropske borze

Mib-30 je pridobil skoraj 4 odstotke

RIM - Tako kot ostale evropske borze, je tudi Piazza Affari včeraj poletela, delno zaradi odličnega izida na tokijskem trgu in živahnega začetka sestanka na Wall Streetu, se bolj pa zaradi velikega skoka bačnih delnic. Uradno sporočilo rimske Banca di Roma o vstopu nizozemskega kolosa ABN Amro med njene delničarje je namreč relansiralo temo banknih agregacij, poskocile pa so tudi zavarovalniške delnice, tako da je indeks Mib-30 dvignil za 3,47% (Mibtel +2,91%). Med ostalimi evropskimi borzami se je najbolje odrezala nizozemska v Amsterdamu z 2,64%, ki se je tudi okoristila s potezo svojega banknega velikana, Frankfurt je pridobil 2,50%, Pariz 2,48%. Telekomunikacijske delnice, ki so bile do četrtka protagonistke trga, so doživele močan upad zanimanja. Tako bo najbrž vse do novih premikov v zadevi Telecom-Olivetti, potem ko četrtkov upravni svet telefonske družbe ni sprejel nobenega strateškega sklepa.

Carine in concord, ceprav le simbolično glede na skupno vrednost gospodarskih odnosov med ZDA in Evropsko unijo, po mnenju Americanov predstavljajo njihovo odločenost, da ne bodo privolili v evropsko manipulacijo s pravili proste trgovine. Gospodarski strokovnjaki v ZDA pa menijo, da je bistvo spora drugje. Krive naj bi bile napečnosti, ki so narasle ob oblikovanju nove združene Evrope in z uvajanjem enotne valute, kar pri Americanih zbuja strah pred močno konkurenco. Politiki na obeh straneh cutijo pritiske svetovne finančne krize in zmanjševanja izvoza, zaradi česar se niso sposobni dogovoriti niti o tako banalnih zadevah, kot so banane. (STA)

SVETOVNA TRGOVINA / KAJ SE SKRIVA V OZADJU »VOJNE BANAN« MED ZDA IN EU

Bistvo spora niso banane, ampak konkurenčni boj

Kongresnik slovenskega rodu James Oberstar je kot protiukrep zahteval prepoved pristajanja concordov

NEW YORK - Ameriška vlada in kongres sta v četrtek sprejela vsak svoj ukrep kot odgovor na gospodarske spore med ZDA in Evropsko unijo. Clintonova vlada je uvedla 100-odstotne carine na uvoz nekaterih evropskih izdelkov do vrednosti 520 milijonov dolarjev, kolikor bi naj ameriški pridelovalci banan izgubili zaradi evropskih zascitnih ukrepov. Predstavniki doma kongresa pa je izglasoval prepoved pristajanja letal vrste concord na ameriških tleh.

ZDA in Evropska unija sta se zaradi na videz banalnega spora o trgovini z bananami zapletli v prepire, ki že kažejo prve znake nečesa, čemur bi lahko rekli gospodarska vojna. Američani so pri Svetovni trgovinski organizaciji (WTO) vložili tožbo proti EU, WTO pa se je že dvakrat v šestih letih postavila na stran ZDA, vendar sankcij proti EU se ni izrekla. ZDA so tožile zato, ker evropski

predpisi pri uvozu banan dajejo prednost proizvajalcem iz karibskih držav in nekdanjih francoskih ali britanskih kolonij po svetu, zanemarjajo pa južnoameriške proizvajalce, ki so po večini v lasti ameriških korporacij.

Ceprav se je WTO postavila na stran ZDA, naj bi Evropska unija se vedno izvajala diskriminatorno politiko. Clintonova vlada je kot odgovor na »diskriminacijo banan« uvedla 100-odstotne carine na večino luksuzne izdelke (razen vina), kot so na primer nekatere vrste sirov, sunk, izdelki iz kašmirja, določene znamke izdelkov iz usnja... Carine pa za zdaj se ne bo pobirala, ker bo počakala na razsodbo WTO glede skupne vrednosti blaga, ki bo ocarinjeno. WTO bi naj v roku nekaj tednov ugotovila, koliko so dejansko izgubile ameriške »bananske« korporacije, kot sta Dole in Chiquita.

Ameriški ukrepi, ki jih je EU označila za nesprejemljive in ne-

zakonite, ker so bili sprejeti pred odločitvijo WTO, pa se ne predstavljajo resne gospodarske vojne. ZDA so iz EU lani uvozile za okrog 170 milijard dolarjev blaga, omenjene nove carinske dajatve pa bodo prizadele le odstotek skupne vrednosti uvoza.

Ameriški kongres pa je na pobudo člana predstavnikega doma slovenskega rodu Jamesa Oberstarja (demokrata iz Minnesote) izglasoval zakon o prepovedi, da bi na ameriških tleh pristajala nadzvočna potniška letala concord, ki omogočajo najhitrejšo potovanje čez Atlantik. Kongres se je za tak korak odločil kot odgovor na odločitev EU, da bodo po 29. marcu iz prometa izločena letala boeing 727 in DC-9, starejša od 20 oziroma 30 let. Modela letal ameriških proizvajalcev Boeing in McDonnell-Douglas naj bi povzročala preveč hrupa. Glede na hrup, ki ga povzroča concord, pa je povratni ukrep prav tako razumljiv.

Letališča, na katerih pristaja concord, že od vsega začetka prejemajo številne pritožbe ljudi, ki zahtevajo prepoved za »Francoza s povešenim kljunom«.

Carine in concord, ceprav le simbolično glede na skupno vrednost gospodarskih odnosov med ZDA in Evropsko unijo, po mnenju Americanov predstavljajo njihovo odločenost, da ne bodo privolili v evropsko manipulacijo s pravili proste trgovine. Gospodarski strokovnjaki v ZDA pa menijo, da je bistvo spora drugje. Krive naj bi bile napečnosti, ki so narasle ob oblikovanju nove združene Evrope in z uvajanjem enotne valute, kar pri Americanih zbuja strah pred močno konkurenco. Politiki na obeh straneh cutijo pritiske svetovne finančne krize in zmanjševanja izvoza, zaradi česar se niso sposobni dogovoriti niti o tako banalnih zadevah, kot so banane. (STA)

TEČAJNICE

1 EVRO = 1.936,27 LIRE

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

5. MAREC 1999	V EVRIH POVPREČNI TEČAJ	
VALUTA	5.03.	4.03.
ameriški dolar	1,0834	1,0866
japonski jen	133,19	133,92
grška drachma	321,95	321,90
danska krona	7,4324	7,4344
švedska krona	8,9355	8,9600
britanski funt	0,6739	0,6759
norveška krona	8,5800	8,6155
češka krona	37,283	37,518
ciprska lira	0,5794	0,5795
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski florint	253,16	254,62
poljski zlot	4,2490	4,3093
slovenski tolar	190,5755	190,3300
švicarski frank	1,5912	1,5883
kanadski dolar	0,6489	0,6609
avstralski dolar	1,7329	1,7494
novozelandski dolar	2,0498	2,0670

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

5. MAREC 1999	NAKUP/PRODAJA 1 EVRO
VALUTA	
portugalski escudo	200,482
nizozemski gulden	2,20371
belgijski in luksemburški frank	40,3399
francoski frank	6,55957
nemška marka	1,95583
finska marka	5,94573
španska pezeta	166,386
avstrijski šiling	13,7603
irski funt	0,787564
italijanska lira	1936,27

OSTALE VALUTE	EVRO	
	NAKUP	PRODAJA
ameriški dolar	1,0894	1,0724
britanski funt	0,6774	0,6640
švicarski frank	1,6046	1,5717
danska krona	7,5780	7,2920
norveška krona	8,7775	8,3839
švedska krona	9,1614	8,7232
kanadski dolar	1,6769	1,6151
grška drachma	338,00	294,21
japonski jen	137,26	128,96
avstralski dolar	1,8128	1,6934
slovenski tolar	193,72	188,90
hrvaška kuna	8,0719	7,3104
češka krona	45,052	36,552
slovaška krona	55,35	44,028
madžarski florint	298,04	242,15

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA
Zadruga zo.z.
TRST

KMEČKA BANKA GORICA

4. MAREC 1999	EVRO		LIRE	
VALUTA	nakup	prodaja	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,0958	1,0767	1767	1798
britanski funt	0,6844	0,6675	2829	2901
kanadski dolar	1,6842	1,6425	1150	1179
japonski jen	135,2407	131,6062	14,32	14,71
švicarski frank	1,6015	1,5729	1209	1231
norveška krona	8,7819	8,5403	220	227
švedska krona	9,1391	8,9051	212	217
grška drachma	326,9724	318,1739	5,92	6,09
danska krona	7,5551	7,3471	256	263,5
avstralski dolar	1,7750	1,7296	1091	1119
slovenski tolar	193,627	189,8303	10,00	10,20
hrvaška kuna	8,067	7,45	240	260

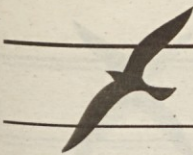
FIKSI TEČAJI VALUT EVRA	EVRO	LIRE
nemška marka	1,95583	989,998
francoski frank	6,55957	295,182
nizozemski gulden	2,20371	878,641
belgijski frank	40,3399	47,998
avstrijski šiling	13,7603	140,741
finska marka	5,94573	325,657
španska pezeta	166,386	11,637
portugalski eskudo	200,482	9,658
irski funt	0,787564	2458,555
lira	1936,27	

MILANSKI BORZNI TRG

5. MAREC 1999	INDEKS MIB 30: +3,47%	
delnica	cena €	var. %
ALITALIA	3,376	+1,80
ALLEANZA	10,372	+9,69
COMIT	5,881	+6,67
BCA DI ROMA	1,402	+1,66
FIDEURAM	5,367	+6,38
INTESA	5,040	+4,39
BENETTON	1,532	+4,71
COMPART	0,617	+2,48
EDISON	8,485	+2,29
ENI	5,740	+2,75
FIAT	2,714	+1,87
FINMECCANICA	1,060	+2,02
GENERALI	36,390	+4,65
HDP	0,551	+3,19
INA	2,418	+7,41
ITALGAS	4,445	+4,02
MEDIASET	8,489	+0,22
MEDIOBANCA	10,603	+5,63
MEDIOLANUM	5,945	+9,32
MONTEDISON	0,908	+3,23
OLIVETTI	2,964	+0,44
PARMALAT	1,318	+4,52
PIRELLI SPA	2,683	+3,95
RAS	9,761	+5,77
ROLO BCA 1473	22,970	+3,14
SAIPEM	3,338	+2,48
SAN PAOLO IMI	15,898	+3,89
TIM	6,042	+2,04
TELECOM ITA	9,643	+1,65
UNICREDIT	4,841	+7,03

Podružnica Milano

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Nuova Scena/Arena del Sole in Stalno gledališče iz Bologne bosta podala delo »Un'aria di famiglia«. Avtorja Agnes Jaloui in Jean Pierre Bacri. Režija Michele Placido. Predstave bodo: danes, 6. marca ob 20.30 in jutri, 7. marca ob 16.00.

9., marca ob 20.30, 10. marca ob 16.00, 11., 12. in 13. marca ob 20.30 ter 14. marca ob 16.00, - Ferdinando De Rojas »Celestina«. Režija Cristina Pezzoli.

Od 16. do 21. marca Stalno gledališče iz Bocna »L'aralda« Giovannijs Testorija. Režija Marco Bernardi. Predstave: v torek, 16. marca ob 20.30, v sredo, 17. marca ob 16.00, 18., 19. in 20. marca ob 20.30, v nedeljo, 21. marca ob 16.00.

Stalno gledališče iz Trsta - La Contrada

Gledališče Cristallo

William Douglas in Marc Gilbert Sauvajon, »L'anatra all'arancia«. Režija Patrick Rossi Gastaldi. Predstave: danes, 6. ob 20.30 in jutri, 7. marca, ob 16.30.

Od 19. do 28. marca, Graham Greene »Na potovanju s teto«. Režija Patrick Rossi Gastaldi. Predstave: 19. in 20. marca ob 20.30, 21. in 23. marca ob 16.30, 24., 25., 26. in 27. marca ob 20.30, 28. marca ob 16.30.

Slovensko stalno gledališče

Gledališče Cristallo

Arthur Miller »Vsi moji sinovi« - režija Zvone Sedlbauer: v ponedeljek, 8. marca ob 20.30 (izven), v torek, 9. marca ob 20.30 (red E), v sredo, 10. marca ob 20.30 (red D), v četrtek, 11. marca ob 16. uri (red C), v petek, 12. marca ob

20.30 (red A in F) in v soboto, 13. marca ob 20.30 (red B).

Gledališče »Silvio Pellico«

Danes, 6. ob 20.30 in jutri, 7. marca ob 16.30 gledališka skupina »Ex allievi del Toti«, bo podala delo »Una fiaba de rena«, režija Bruno Cappelletti.

Kinodvorana Alcione (Ul. Madonizza 4)

V sredo, 10. marca, filmi v francoskem originalu: Claude Lelouch »Per caso o per azzardo« (*Hasard ou coïncidences*). V sredo, 24. marca zadnji film v francoskem originalu: Marion Vernoux »Love etc«.

GORICA

Kulturni dom

Kinoatelje predstavlja »Pomlad 1999«. V četrtek, 11. marca ob 20.45 »Slam«. Režija Marc Levin. V četrtek, 18. marca ob 20.45 »Festen«. Režija Thomas Vinterberg.

Kulturni center »Lojze Bratuž«

V četrtek, 11. marca ob 20.30, Urica s klepetuljama Vanko in Tonco.

V ponedeljek, 15. in v torek, 16. marca ob 20.30, v okviru gledališke sezone bo SSG podalo delo Dušana Jovanovica »Klinika Kozarcky«.

VIDEM

Gledališče Zanon

Danes, 6. marca ob 21. uri bo skupina Katzenmacher podala delo Antonia Petita »Petito Streng«.

V petek, 19. marca ob 21.00 bo gledališka skupina Pippo Delbono izvedla delo »Barboni«. Režija Pippo Delbono.

Gledališče Palamostre

12. marca ob 21.00 v izvedbi gledališča Leo. W. Shakespeare »Lear Opera«. Režija Leo De Berardinis.

SLOVENIJA

KOPER

Gledališče

V ponedeljek, 8. marca ob 20.00 glédališka predstava v izvedbi Mestnega odra Koper »Mandragola«. Režija Andrej Jelacin.

NOVA GORICA

Kulturni dom

Gostovanje SLG iz Celja - V. Möderndorfer: »Vaja zbora«. Predstave: danes, 6., 10., 11. in 12. marca ob 20.00.

Jutri, 7. marca ob 18.00 gostovanje komedije, uprizorjene v produkciji Cankarjevega doma - B. Slade: »Ob letu osorej«.

LJUBLJANA

Mestno Gledališče

9. marca ob 15.30 in 19.30, v sredo, 10., 12. in 13. marca ob 19.30 Evghène Ionesco, »Zavratne igre«.

Danes, 6. marca ob 19.30, Curth Flatow, »Moz, ki si ne upa«.

V ponedeljek, 8. marca ob 19.30, Bostjan Tadel, »Policija, d. d.«.

Lufkovno gledališče

Danes, 6. marca ob 11.00 in 17.00 gostuje SSG iz Trsta z otroško predstavo J. in W. Grimma - M. Kosute »Palček«. Režija Marko Sosic.

KRANJ

Teden slovenske drame

Jutri, 7. marca, ob 17. uri gostuje SSG iz Trsta z mladinsko predstavo Frana Milcinskega »Butalci«. Priredba in režija Jasa Jamnik.

Ob 20.00 bo SSG iz Trsta gostovalo s Sošicevo »Balerina, balerina« v interpretaciji Lucke Pockaj. Priredba romana in režija Branko Završan.

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Abonmaji

Gledališče Verdi sporoča, da se nadaljuje prodaja abonmajev za vse predstave pri blagajni gledališča od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

Danes, 6. marca ob 20.30, »Labodje jezero« v izvedbi baleta Kirov iz SanktPeterburga. Ponovitve: jutri, 7. marca ob 16.00, 9., 10., 11. in 12. marca ob 20.30 ter v soboto, 13. marca ob 15.30 in 21.00. V nedeljo, 14. marca ob 16.00.

Dvorana Tripcovich

V ponedeljek, 15. marca ob 18.0 »Eno uro z ... Elisabetto Fiorillo«.

Gledališče Rossetti

V ponedeljek, 8. marca, vedno v okviru tržškega koncertnega društva bo ob 20.30 nastop Orchestra da Camera di Mantova, Alexander Lonquich.

V ponedeljek, 15. marca, v priredbi tržškega koncertnega društva bo ob 20.30, V. Schneider - Ensemble Recherche Trio.

Glasbena matica

V dvorani Deutscher Hilfsverein v Ul. Coroneo 15, bo v torek, 9. marca ob 20.30, 5. abonmajski koncert v priredbi Glasbene matice iz Trsta. Nastopil bo Komorni godalni orkester Slovenske

filharmonije. Umetniški vodja Andrej Petrac, solist Zoran Marković - kontrabas.

Gledališče Miela

V sredo, 17. marca ob 21.00, ob dnevu sv. Patricija, nastop irske skupine The Birkin Tree.

Pomorska postaja

Danes, 6. marca ob 20.30, slavnostni uvodni koncert 30. mednarodne zborovske revije Primorska poje 1999. Ob 19.30 predstavitev nove zbirke skladb Ignacija Ote.

Bar »Il posto delle fragole« (Ul. de Pastrovich 4)

Danes, 6. marca ob 21.30 nastop dveh slovenskih skupin »Sirup« iz Zeleznikov in »Bloodsuckers« iz Kopra.

V petek, 12. marca ob 21.30 nastop skupin »Urlaut« in »Harry den Hartog« iz Rotterdama.

GORICA

Kulturni center »Lojze Bratuž« - Velika dvorana

V sredo, 10. marca ob 19.30, v okviru srečanja z glabo, »Bach in njegovi«, E. Michelazzi, M. Favento in L. Antoni.

Kulturni dom

V ponedeljek, 15. marca ob 18.00, koncert za dva klavirja in enega pianista - Alfredo Tisocco, klavir.

Deželni avditorij

Deseta izvedba goriskih srečanj z jazz glasbo. 8.

marca, nastop pevke Rachel Gould, 10. marca večer z naslovom Es Tensioni, 16. marca nastop skupine Charlie Quartet West, 22. marca nastop kvinteta Steva Swallowa.

VIDEM

Novo gledališče »Giovanni da Udine«

V sredo, 10. marca ob 20.30 nastop Filharmonicnega orkestra iz Vidma. Pianist Francois - Joël Thiollier. Režija Anton Nanut.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

SNG Opera in balet

V sredo, 10. marca ob 20.00, premiera klasičnega baleta, Peter Iljič Čajkovski, »Trnuljčica«. Dirigent Aleksandar Spasić.

V četrtek, 11. marca ob 19.30, gostovanje SNG Opera in balet Maribor - »Tango«.

V petek, 12. marca ob 19.30, Léo Délibes »Coppélia na Montmartru«

V soboto, 13. marca ob 20.00, slavnostni večer ob 80. obletnici slovenskega baleta, v programu odlomki iz raznih baletov.

V sredo, 17. marca ob 19.30, Marjan Kozina »Ekvinokcij«.

Cankarjev dom

V sredo, 10. marca ob 19.30, Mladi mladim, glasbeno srečanje.

V četrtek, 11. in v petek, 12. marca ob 19.30, nastop Orkestra slovenske filharmonije. Dirigent Uros Lajovic.

PORTOROŽ

Avditorij - kavarna

V ponedeljek, 8. marca ob 20.30, koncert ob dnevu zena, Zoran Predin in kvartet Mardjango.

NOVA GORICA

Kulturni dom

V ponedeljek, 8. marca ob 18.30 - Glasbena sola Nova Gorica v sodelovanju s PDG Nova Gorica - P. I. Čajkovski, »Hrestač«.

V ponedeljek, 15. marca ob 20.15 bo v veliki dvorani Kulturnega doma klavirski recital Dmitrija Baš Kirova iz Moskve

DOBROVO

Grad Doborovo

V petek, 19. marca ob 20.00 violinski duo Pavel Berman - violina, Boris Bekhterev - klavir.

AVSTRIJA

CELOVEC

Mestno gledališče

Danes, 6. marca ob 19.30 bo opera »Schreber« (P. Androsch).

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Postna palaca na Trgu Vittorio Veneto: odprt je postni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko pokličete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Muzej Revoltella: do Velike noci bo odprta obsežna razstava Avgusta Cernigoj - poetika spremembe. Istocasno so pripravili tudi razstavo arhitekta nacrtov Borisa Podrecca, ki je poskrbel za postavitev Cernigojeve razstave. Obe razstavi si je mogoce ogledati vsak dan, razen ob torkih, od 9. do 19. ure. V petek, 12. marca ob 18.00 v avditoriju srečanje z Borisom Podrecco. Tema pogovora »Tukaj in drugje«.

Gostilna »Stalletta«, Ulica Giuliani, 36: do 3. aprila sesto »Srečanje umetnikov«.

Galerija N. Bassanese, (Trg Giotti 8): do 19. marca razstavlja Arnaldo Milanese »La stanza dei ricordi«. Razstava je odprta od torka do petka od 17. do 20. ure.

Galerija Nadia Bassanese (Ul. Giotti): do 19. marca na ogled razstava instalacij La stanza dei ricordi (Soba spominov) Arnalda Milaneseja. LipanjePuntin Artecontemporanea: razstava z naslovom Atlante furlanskega umetnika Paola Toffotuttija. Razstava bo odprta do 14. aprila.

GORICA

Goriski grad, do 30. junija, razstava o življenju v srednjem veku »La spada e il melograno - vita

quotidiana al castello medioevale 1271 - 1500«. Urnik: do 31. marca od 9.30 do 18.00 od 1. aprila dalje pa od 9.30 do 13.00 in od 15.00 do 19.30. Ob ponedeljkih zaprto.

Kulturni dom (Ul. Brass 20): »Zarek ustvarjalnega duha«, umetniki v spomin na Avgusta Cernigoja. Urnik: ob delavnikih od 9. do 13. ure in od 16. do 18. ure.

VIDEM

Nekdanja cerkev sv. Franciska: velika razstava o neolitiku z naslovom »Bilo je pred 7000 leti ... Prvi kruh«. Razstava bo odprta do 2. maja in sicer vsak dan, razen ponedeljkov od 9. do 12.30 in od 15.30 do 19. ure.

VENETO

BENETKE

Palaca Grassi: do 16. maja 1999, bo na ogled razstava o kulturi Majev.

Muzej Correr, Napoleonska hala: do 7. marca bo odprta razstava »Benetke 48«. Razstava bo odprta od 9. do 17. ure.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avditorij: do 7. marca prodajna razstava »Istrski pejsazi '98« slikarja Zvesta Apollonia. Urnik ogleda: od 9. do 12. ob delavnikih in v casu vecernih predstav.

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Spacala in Kraske hise: razstava Goriskega muzeja. Odprta ob petkih, sobotah in nedeljah od 11. do 16. ure.

Razstavišče Stolp na vratih: do konca marca razstavlja akademski slikar Ivan Rob. Informacije na tel. 00386-67-79112.

AJDOVŠČINA

Pilonova galerija: stalna razstava slikarja in fotografa Vena Pilona. Urnik: od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00.

LIPICA

Kobilarna Lipica - ogled stalne razstave v Galeriji Avgusta Cernigoja je možen ob urah ogleda kobilarne.

KROMBERK

Grad Kromberk: na ogled so lapidarij, galerija starejše umetnosti, kulturnozgodovinski oddelek in galerija primorskih likovnih umetnikov.

Do aprila je na ogled etnološka razstava »Spomini naše mladosti« ali »Zivljenje pod zvezdami«. Urnik: ob delavnikih 8.-14., ob nedeljah in praznikih 13.-17., ob sobotah zaprto.

Grad Kromberk: do 5. aprila razstava slik, pastelov in risb Karla Plestenjaka.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je stalna muzejska zbirka »Primorska 1918-1947«. Urnik: od pon. do pet. 8.00 - 16.00, ob sob., ned. in praznikih 13.00 - 17.00.

Peter
in volk
se vračata
v Cristallo

NOVICE

Schifferer prvič letos, Kjus mali globus

KVIFTJELL - Avstrijec Andreas Schifferer je bil najhitrejši na prvem od dveh smukov za svetovni pokal na olimpijski progi v Kviftjellu. Schifferer je za desetinko sekunde premagal rojaka Stephana Eberhartera, tretje mesto pa je zasedel Norvežan Kjetil Andre Aamodt (+0, 32), ki je s tem povečal vodstvo v skupnem seštevku svetovnega pokala. S četrtem mestom si je zmago v smukaški razvrstitvi že zagotovil Aamodtov rojak Lasse Kjus, saj je bil njegov edini konkurent Avstrijec Werner Franz pet mest slabši.

Slovenci so se odrezali najslabše letos, saj se nihče ni uvrstil med najboljših trideset. Najbolj je bil razočaran Ales Brezavšek, ki ima zdaj le še eno priložnost (jutri), da si zagotovi nastop na zadnjem smuku, na finalu v Sierrri Nevadi, kamor bo odpotovalo najboljših 25 v posameznih razvrstitvah svetovnega pokala.

Izidi: 1. Schifferer (Avt) 1:46, 36 102.727 km/h; 2. Eberharter (Avt) +0, 10; 3. Aamodt (Nor) +0, 32; 4. Kjus (Nor) +0, 48; 5. Knauss (Avt) +0, 51; 6. Trinkl (Avt) +0, 83; 7. Cuche (Svi) +0, 88; 8. Jaerbyn (Sve) +1, 01; 9. Franz (Avt) +1, 06; 10. Kernen (Svi) +1, 24; 11. Ghedina (Ita) +1, 34; 26. Fattori (Ita) +2, 87; 28. Cattaneo (Ita) +3, 02; 29. Seletto (Ita) +3, 05; 30. Runggaldier (Ita) +3, 13.

Vrstni red v svetovnem pokalu: 1. Aamodt (Nor) 1190; 2. Kjus (Nor) 1139; 3. Maier (Avt) 1118; 4. Eberharter (Avt) 837; 5. Knauss (Avt) 754; 6. Schifferer (Avt) 621.

Izidi lige NBA

NEW YORK - Izidi kosarkarske NBA lige: Miami - Denver 95:87; Cleveland - Detroit 84:99; Atlanta - Toronto 77:86; New Jersey - Charlotte 82:96; Dallas - San Antonio 79:95; Houston - LA Clippers 96:77; Seattle - Phoenix 93:101; Vancouver - Minnesota 93:102.

Lestvice: Vzhod, atlantska skupina: Orlando 12:4; Miami 11:4; Philadelphia 10:5; New York 9:6; Boston 6:7; Washington 5:9; New Jersey 3:12. Centralna skupina: Indiana 11:4; Detroit 10:6; Milwaukee 8:5; Atlanta 8:8; Cleveland 6:8; Toronto 5:9; Charlotte 4:10; Chicago 4:12. Zahod, srednjehodna skupina: Utah 12:3; Minnesota 10:5; Houston 9:7; San Antonio 8:8; Dallas 6:11; Denver 5:11; Vancouver 4:12. Pacifiška skupina: Portland 11:3; LA Lakers 11:6; Seattle 9:5; Phoenix 9:7; Sacramento 7:9; Golden State 6:9; LA Clippers 0:14.

ZSSDI deležen podpore iz Fundacije za šport

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji je bilo v preteklih dneh deležno finančne podpore s strani novonastale Fundacije za šport iz Slovenije. Gre nedvomno za razveseljivo vest, potem, ko je kazalo, da zamejske športne organizacije v Italiji in Avstrije ne bodo mogle biti deležne koristi, ki jih nudi Fundacija. Podpora je sicer minimalna, vendar pomembnost te odločitve ni toliko v sami višini podpore, ampak v tem, da sta bili ZSSDI in Slovenska športna zveza iz Celovca vključeni v seznam organizacij, ki lahko crpajo sredstva iz Fundacije. S tem je postavljena osnova za to, da bi lahko bila pomoč v bodoče še večja.

Obvestila

SK BRDINA sporoča, da ob priliki Zimskih športnih iger, odpelje avtobus za Trbiz, ob 6.30 z Opcin, (Bar Centrale), jutri, v nedeljo, 7. marca.

SPDT organizira jutri, v nedeljo, 7. marca, avtobusni izlet ob priliki Zimskih športnih iger v Trbiz. Avtobus odpelje ob 6.30 izpred sedeža RAI (ul. Fabio Severo). Vabimo vse člane naj se udeležijo izleta.

SK DEVIN sklicuje v center, 11. t.m. redni občni zbor. Odvijal se bo v novih društvenih prostorih v Slivnem, v bivši osnovni soli, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Vabljeni!

SD POLET sklicuje v ponedeljek, 26. marca, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju redni letni OBC-NI ZBOR, in sicer v dvorani Zadrzne kraske banke na Opcin.

ATLETIKA / SVETOVNO DVORANSKO PRVENSTVO

Bukovčeva šele na četrtem mestu

Nastopila je poškodovana - Paolo Dal Soglio v metu krogle daleč od kolajne

MAEBASI - Japonski cesar Akihito je v športni dvorani Green Dome v Maebasiju odprl 7. dvoransko svetovno prvenstvo (SP) v atletiki; prvi dan SP so podelili osem kompletovali, skupaj pa jih bodo do jutri razdelili 28.

Na 3000 metrov je Etiopijec Haile Gebrselassie (7:53, 57) varčeval z močmi za naslednja nastopa na 1500 metrov. Zadovoljil se je z drugo zaporedno zmago na dvoranskih SP na tej razdalji in je več kot 18 sekund zaostal za svojim rekordom prvenstev in svetovnim rekordom Kenijca Daniela Komna. Sprva je bilo videti, kot da se igra z ognjem, saj je bil večji del teka v strjeni skupini, nato pa je stiri sto metrov pred ciljem gladko presel na celo in zanesljivo zmagal. Najboljši Evropejec je bil Italijan Gennaro di Napoli na nevaležnem četrtem mestu, vendar daleč od bron (7:55, 60).

Ukrajinec Aleksander Bagac je ponovil zmago v suvanju krogle iz SP na prostem leta 1997. Pred dvema letoma pa so pri njem odkrili sledove nedovoljenega poživila efedrina, zato je izgubil naslov. Branilec svetovnega dvoranskega naslov Ukrajinec Juri Belonog je bil tretji (20, 89), Italijan Paolo Dal Soglio, ki je po tišem računal na medaljo, pa šele sesti. Na 60 metrov ovire je po treh ponesrečenih finalnih startih svetovni rekorder Britanec Colin Jackson (7, 38) za dve stotinki z rekordom prvenstev ugnal ameriškega prvaka Reggieja Toriana.

Nemec Charles Friedek, zmagovalac lanskega svetovnega pokala, je osvojil zlato v troskoku z izenačenim osebnim rekordom že v prvi seriji (17, 18), favorizirani Kubanec Yoelbi Quesada pa je bil šele peti (16, 92).

Drugo zlato za Nemčijo je v skoku s palico presenetljivo osvojila Nastja Ryshich z rekordom prvenstev (4, 50).

Najboljša slovenska športnica in srebrna z olimpijskih iger leta 1996 v Atlanti Brigita Bukovec je v finalu teka na 60 metrov ovire zasedla šele četrto mesto. Zlato je osvojila Kazahstanka Olga Sisigina (7, 86), srebro Nigerijka Glory Alozie (7, 87), bron pa Kanadčanka Keturah Anderson (7, 90). Bukovčeva, ki je nastopila z injekcijo proti bolečinam zaradi poškodbe na zamašni nogi, je imela v finalu drugi rekacijski start, Sisigina pa najslabšega. Slovenska tekmovalka pa tega ni povsem izkoristila in je že po prvi oviri nazadovala na četrto mesto. Po prehodu zadnje ovire se je v ciljnem sprintu najprej prebila na tretje mesto, vendar pa jo je v zadnjih osmih metrih Andersonova prehitela. Sprinterka Alenka Bikar je izpadla v polfinalu teka na 200 metrov.

Četrta je bila tudi Rumunka Monica Iagar Dinescu (1, 93), lani nedvomno prva skakalka na svetu v višino. Presenetila je Bolgarka Kristina Kalceva, ki je na najpomembnejši dvoranski tekmi v sezoni kar za sedem centimetrov izboljšala svoj najboljši letosnji rezultat in zmagala z 1, 99 metra.

Za SP na Japonskem so sprva najavili 123 držav s 717 športniki in športnicami, vendar pa so morali tik pred otvoritvijo organizatorji sporeciti znatno nižje število držav udeleženk (118) in športnikov (508).

Finalne odločitve
Zenske, 60 m ovire: 1. Sisigina (Kaz) 7, 86; 2. Alozie (Nig) 7, 87; 3. Anderson (Kan) 7, 90; 4. Bukovec (Slo) 7, 92. **Višina:** 1. Kalceva (Bol) 1, 99; 2. Hlavonova (Ces) 1, 96; 3.

Waller (ZDA) 1, 96. **Palica:** 1. Ryshich (Nem) 4, 50; 2. Flo-sadottir (Isl) 4, 45; 3. Humbert (Nem) in Szabo (Mad) 4, 35. **Peterboj:** 1. Nathan (ZDA) 4.753 (60 m ovire: 8, 26; višina: 1, 86 m; kroglja: 15, 10 m; daljava: 6, 24 m; 800 m: 2:18, 98); 2. Belova (Rus) 4.691 (8, 38; 1, 74; 13, 76; 6, 45; 2:09, 29); 3. Włodarczyk (Pol) 4.596 (8, 32; 1, 80; 14, 39; 6, 20; 2:19, 62).

Moški, 3 000 m: 1. Gebrselassie (Eti) 7:53, 57; 2. Bitok (Ken) 7:53, 79; 3. Wolde (Eti) 7:53, 85; 4. Di Napoli (Ita) 7:55, 60. **60 m ovire:** 1. Jackson (VBr) 7, 38; 2. Torian (ZDA) 7, 40; 3. Balzer (Nem) 7, 44. **Troskok:** 1. Friedek (Nem) 17, 18; 2. Dimitrov (Bol) 17, 05; 3. Carter (ZDA) 16, 98. **Krogla:** 1. Bagac (Ukr) 21, 41; 2. Godina (ZDA) 21, 05; 3. Belonog (Ukr) 20, 89; 6. Dal Soglio (Ita) 20, 10.

FORMULA ENA / VN AVSTRALIJE

Prosti trening v znamenju McLarnov

Hakkinen se je zabil v zid Precej težav za »Schumija«

MELBOURNE - Petkov prosti trening v formuli ena je nekaj let ni več tako pomemben, kot včasih, vseeno pa je za prvi »neposredni« boj med dirkalniki na dirkališču Albert Park pred jutrišnjo uvodno prvenstveno tekmo za VN Avstralije v Melbournu vladalo veliko pričakovanje, boljši pa je bil - že spet - McLaren, saj je najboljši čas dosegel Skot David Coulthard pred timskim tovarišem Miko Hakkinenom. Ferrarijevec Michael Schumacher je bil šele sedmi z 1, 6 sekunde zaostanka, kar je pravo brezno. Okoli Ferrarija so se že porodili prvi dvomi. V prvi uri treninga je Schumacher prevozil vsega tri kroge, nato pa se ustavil ob izhodu iz boksov z blokiranim menjalnikom. Drugo uro je opravil 17 krogov, na novem dirkalniku pa se je pojavilo še nekaj »otroških boleznih«. Schumacher je vse težave minimiziral. Preprčan je, da bo slo na uradnem treningu boljše. Pred Nemcem so se včeraj uvrstili še Barichello (Stewart-Ford), Frentzen (Jordan-Mugen Honda), Herbert (Stewart-Ford) in Hill (Jordan-Mugen Honda).

Toda tudi pri McLarnu si ne delajo velikih iluzij. »Med nami in njimi razlika absolutno ni tako velika,« je dejal predstavnik sponzorja Mercedes Norvert Haud. Poleg tega se je Hakkinen na treningu zabil v zid pri hitrosti 150 km na uro in močno poškodoval dirkalnik, tako da je vprašanje, ali ga bodo usposobili do uradnega treninga.

Tik ob zidu je zapeljal tudi Alesi, Frentzen se je »sprehodel« po travi, Zanardiju je začel goriti motor, Zonti (Saubler) pa je motor (znamke Ferrari) pocil.

KOŠARKA / DREVI V C LIGI

Jadranovci doma proti »slavnemu« Reyerju

»Upajmo, da bomo tudi tokrat dobro igrali v obrambi kot na zadnjih dveh tekmah in da nam bo tudi v napadu slo od rok, kajti naš nasprotnik, ekipa Reyerja je vreden vsega spoštovanja,« je začel nas kratek pogovor pred drevisnjo tekmo C2 lige Jadranov trener Walter Vatovec.

»Za nas bi bila ta zmaga zelo važna, saj bi tako imeli ugoden obračun s tem nasprotnikom, ki smo ga že preamgali na prvi tekmi, sicer samo z dvema točkama razlike. Reyer je v prejšnjem kolu izgubil z vodilnimi Roncadami samo za tri točke, kar pomeni, da je to solidna ekipa, ki bo prislila k nam absolutno z namenom, da zmaga. Ta teden smo končno, po dolgem času, trenirali v popolni postavi. Odigrali smo dve trening tekmi proti Boru in Don Boscu. Slisal sem tudi, da Reyer, z novim trenerjem, igra večji del tekme s consko obrambo. Zato bomo morali primerno ukrepati. Mislim pa, da bomo lahko zmagali, le ce bomo imeli pravi pristop do tekme in bomo dobro

Michel Grbec

igrali zlasti v obrambi,« je se dodal Vatovec.

V prvem delu so jadranovci v gosteh premagali Reyer z 78:76. Na tistem srečanju so se v Jadranovih vrstah najbolj izkazali Grbec, ki je dal kar 21 točk, Arena s 23 točkami in Slavec, ki je zelo dobro zamenjal poškodovanega Cerneta. V beneski ekipi pa sta bila najboljša center Silvestrin (22 točk) in playmaker Busolini (19 točk).

Resnici na ljubo, sedanjí Reyer ima skupnege z nekdanjim slavnim beneskim mostvom, ki je

kar 43 let igral v italijanski A ligi, le ime. Kot je znano, je po sezoni 1995/96 klub sel v stecaj. V tem prestižnem društvu, ki je tudi osvojilo dva državna nalsva leta 1942 in 1943, so igrali med drugim Dalipagić, Kotnik in v sezoni 1990/91 tudi jadranovec Boris Vitez.

Reyer sedaj nastopa v C ligi, je sedmi na lestvici z 18 točkami. Po slabih rezultatih v prvem delu so pri klubu zamenjali trenerja Albanesejem z Melillo. Stebra mostva sta veteran Luca Silvestrin, letnik 1961, 208 cm visok, center in playmaker Nicola Barbiero, letnik 1972, visok 178 cm. Oba sta nastopila tudi, ko je ekipa se nastopila v A ligi. Ekipa je kar učinkovita v napadu, saj je v 20 kolih dosegla skoraj 1500 točk, ni pa najboljša v obrambi, saj je tudi prejela prav toliko število točk.

Drevi se torej v telovadnici doma »Ervatti« spet obeta hud boj in zanimiva kosarkarska predstava, na kateri bodo Jadranovi navijači imeli pomembno vlogo. (bl)

KOŠARKA / JUTRI V C2 LIGI

Borovci in domovci jutri na nevarnih gostovanjih

V D ligi bodo cicibonaši igrali doma - Nujna je zmaga

Borovce in domovce čaka drugo kolo skupine za obstanek v C2 ligi. Odveč je, da pristavimo, da je v tej skupini vsaka tekma pravi boj na nož, saj sta točki zlata vredni.

Tega mnenja je seveda tudi Borov trener Luka Furlan, ki pred jutrišnjim srečanjem v Gorici meni: »Na vsako tekmo se moramo pripraviti maksimalno. Ob takem sistemu igranja, ko je vsaka zmaga izredno važna, je vsako programiranje težko in tvegano. Treba je, kot se temu reče, iti korak za korakom. Na vsaki tekmi je zato treba dati vse od sebe. V Gorici bomo igrali s popolno postavo. Na to tekmo smo se dobro pripravili in kot že večkrat smo tudi ta teden igrali trening tekmo z Jadranom.«

Goriski Arte ste v regularnem delu prvenstva že dvakrat premagali, sedaj pa, ko ste se okrepiili se s Stefanom Samcem, naj bi bila naloga se lažja ...

»Ko gre za obstanek v ligi, igrajo vsi na vso moč. Ce smo jih že dvakrat premagali, to nič ne pomeni. Res je, okrepiili smo se z dobrim igralcem, ki je se zlasti učinkovit pod košema, važno pa je, da dajo vsi ostali vse od sebe. Le s skupinsko igro lahko zmagamo.«

Kateri pa naj b bil ključ za zmago v Gorici?

»Mislim, da bo ključ za zmago uspešen boj pod košema in da bomo v obrambi zaustavili njihove tri zunanje igralce, ki so tudi izraziti strelci.«

Tudi domovci bodo igrali jutri. V Porciji se bodo spoprijeli z mostvom, ki ga je v prvem kolu tesno in po ostrem boju premagala Borova ekipa. V Domovem taboru se zavedajo, da jih čaka tudi tokrat težak boj, na katerega so dobro pripravljeni. Seveda zmaga v Porciji bi bila zlata vredna, tako za lestvico kot za vzdušje v ekipi.

V D ligi bo danes že 3. kolo v skupini za obstanek.

Cicibonaši, ki so v v prejšnjem kolu po slabi igri zasluženno izgubili v derbiju s Kontovelom. Bolj kot poraz je bila zaskrbljujoca slaba igra vse ekipe, tako da je bilo med tednom potreben sestanek z igralci, na katerem so preučili sedanje stanje in si zacrtali program za naprej.

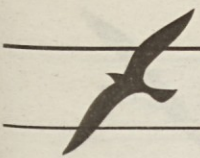
»Tudi tokrat bomo pred težko nalogo, saj je naš nasprotnik Duke Pub dopolnil ekipo tudi z igralci, ki v prvem dleu niso igrali. To so starejši in izkušeni igralci, proti katerim pa bo treba igrati s hitrim tempom. Ce jim bomo dopustili počasno igro, potem nam bo trda predla,« je dejal Cicibonin trener Rich Battilana.

Eurocar

Vas vabi na

košarkarsko tekmo ekipe

JADRAN Nuova Kreditna

ODBOJKA / V ŠTANDREŽU V MOŠKI C LIGI

Val Imsa bo moral ubraniti 3. mesto

Vivil ima le tri točke manj - Mima Eurospin v Fojudi, Agraria Terpin v Trstu, Unitecno v Prati

Osrednja tekma v moški C ligi bo drevi za nas v Standrežu, kjer se bo Val Imsa pomeril z Vivilom iz Ville Vicentine. Z zmago bi valovci utrdili svoje tretje mesto na lestvici (to je tudi njihov končni cilj), saj je Vivil (skupaj z Buio) njihov neposredni nasledovalec s tremi točkami zaostanka. Ekipa iz Ville Vicentine je po negotovem začetku dobro poprijela, to pa velja tudi za Jerončiceve varovance, ki igrajo iz tedna v teden bolj suvereno. Nasprotnika vsekakor ne gre podcenjevati, saj razpolaga z nekaterimi zelo kvalitetnimi in izkušenimi igralci.

Drugouvrščena Mima Eurospin bo gostovala v Fojudi pri ekipi s sredine lestvice. Na Opcinah so gostje nudili slogasem žilav

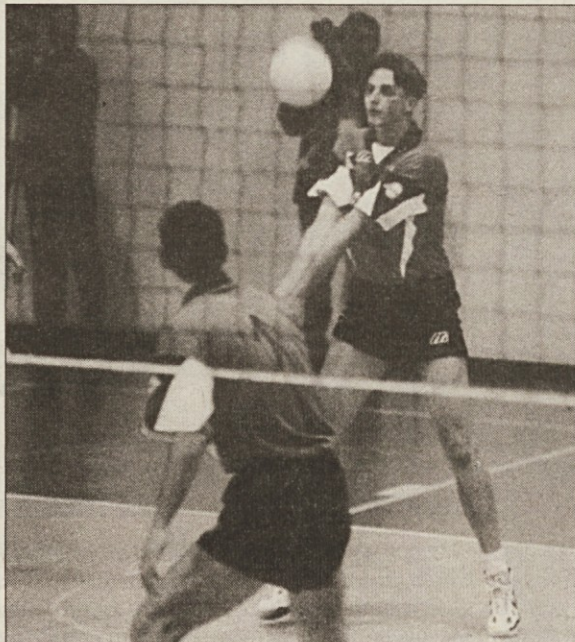
odpor, zato jih ne gre podcenjevati, seveda pa so Peterlinovi fantje na tem srečanju favoriti. Kot vedno pa bodo igrali pod pritiskom, saj si ne smejo privoščiti izgubiti niti ene točke. Slogasi, ki so med tednom odigrali zelo koristnotekmo za trening proti Prevenireju, bodo predvidoma nastopili v popolni postavi. Včeraj je operacijo meniskusa prestal Maurizio Stabile, ki je že sinoci zapustil bolnišnico in je obljubil, da bo prisel v Fojudo spodbujat soigralce s klopi.

Zanimivo bo tudi popoldan v Trstu, kjer se bo Olympia Agraria Terpin pomerila s Prevenirejem. Tržacani imajo na lestvici stiri točke manj od Klokočnikovskega mostva, praviloma pa so na do-

mačih tleh nevarnejši kot na gostovanjih, zato jih ne gre podcenjevati. V ekipo se bo vrnil Janez Terpin, se vedno pa bo manjkal Kristjan Grauner.

Soca Unitecno, ki je prebrodila doloceno krizo, bo igrala v Prati. Tamkajšnje mostvo ima na lestvici 13 točk. Z zmago proti Clubu Alturi je pordenonska sesterka nekoliko povečala svoje možnosti v boju za obstanek, zato je pričakovati, da bo skušala dati proti socanom vse od sebe. Doma igra boljše kot v gosteh, majhna telovadnica jo se nekoliko bolj favorizira. K sreči pa bodo sočani drevi po dolgem času spet nastopili v popolni postavi. Igral bo tudi Mitja Feri.

V moški D ligi se položaj naših sesterk po med-

Valovec Marino Buzzinelli v sprejemu

tedenskem kolu ni bistveno spremenil. Nas prapor bo danes igral v Majanu in se tamkajšnji ekipi skušal oddolžiti za neroden poraz iz prvega dela po vodstvu z 2:0. Borovce čaka mestni derbi z vodilnim Pallavolom Trieste.

Izidi D lige: Majano - Corno 3:1 (15:9, 6:15, 15:12, 15:4), Nas prapor - Casarsa 3:0 (15:8, 15:2, 15:9), Pallavolo Trieste prost, San Sergio - Porcia 3:2 (15:6, 15:11, 15:17, 14:16, 15:12), Bor - Mania-

go 0:3 (5:15, 13:15, 11:15), Nuova Pallavolo - Rigutti 2:3 (5:15, 8:15, 15:13, 15:11, 12:15), Mossa - Torriana 3:0 (15:11, 15:11, 15:8), Turjak - VBU Videm 1:3 (15:9, 8:15, 9:15, 11:15).

Vrstni red: Pallavolo TS 49, Maniago 46, VBU Videm 43, Rigutti 42, Mossa 36, Torriana 32, Nuova Pallavolo 31, San Sergio 28, Majano 26, Nas prapor 25, Porcia 15, Corno 11, Project Casarsa 6, Turjak 5, Bor 4.

NAMIZNI TENIS / A1 LIGA

Krasovke v Messini

Na tekmo 6. povratnega kroga v 1. zenski namiznoteniski ligi se podaja Kras Generali na gostovanje k mesinski postavi Che Lin kar z dvema poškodovanima igralčkama. Wang Xue Lan je igrala poškodovana že na domaći tekmi proti Cocagliu prejšnjo soboto, sedaj pa ima težave se Vanja Milic. Teoretično bi se morale krasovke z juga vrniti domov z 8. prvenstveno zmago, vendar vseeno ni tako lahko kot zgleđa. Čeprav ima Che Lin z zadnjim mestom na lestvici dva kroga pred koncem prvenstva izpisnico iz A-1 lige takorekoc že v rokah, si še vedno nada, da se na kakšen način reši. Zlasti računa na svoji mladinski reprezentantki Nicoletto Stefanovo in Deniso Zancaner.

V jesenskem delu prvenstva je Kras Generali tekmo s Che Linom dobil brez boja. Zbolela je Zancanerjeva. Zlahka pridobljene prvenstvene točke vseeno niso zadovoljile krasovk, ker so s tem izgubile priložnost, da spoznajo novo tujko Che Lina Rusinjo Larisso Lavroukhino. Mladinski reprezentantki (st. 9 in 10) sta prav tako postavljeni višje za nekaj mest od Krasove tretje igralke Katje Milic (st. 13), poleg tega pa se že dolgo ni srečala z njima za zelesno mizo. Dodatno oviro predstavlja tudi obrambna igralka Denise Zancaner, za sestrčnici Katjo in Vanjo Milic

(st. 7), se zlasti v tem trenutku za poškodovano Vanjo. V standardni taktiki, računajo na tri zmage Kitajke Wang, sta nujno potrebni se točki mlajših krasovk. Videli bomo kaj bodo napravile na jutrisnji tekmi, ki se bo pričela ob 11. uri dopoldne, kajti prav kmalu se bo redni del prvenstva končal in treba je misliti na play-off oziroma na ohranitev 4. mesta, ki se zagotavlja udeležbo v njem. Brez dvoma si bodo za takšen cilj nase prvoligasice prizadevale na jutrisnjem tekmovanju.

Proti Regaldijevi iz vrha lestvice je Kras Avalon v zenski A-2 ligi osvojil 3 točke. Po izredni zmagi nad vodilnim Ternijem bodo krasovke gostovale v Novari v okrnjeni postavi, ker je zbolela Martina Milic. Regaldi jih bo sprejel s standardno postavo: prvo Kitajko Castelgoffreda Chen Yun, Puricelli in Crespi. V zenski B ligi se bosta pomerili ekipi z dna lestvice Kras Activa in Adriatica Porto S. Elpidio. Varovanke Robija Milica obetajo hud boj proti izenaceni ekipi. Od Krasovega mostva v C1 pričakujemo, da v Padovi proti ekipi Q7 nadaljuje serijo prvenstvenih zmag, pa tudi mlajšim krasovcem v C2 bi se lahko nasmehnila sportna sreča v gosteh pri videmskem Rangersu. Od vseh ekip bo jutri dopoldne doma igrala le zenska postava v C1 ligi proti Latisani. (J.J.)

ODBOJKA / V ŽENSKI C LIGI DERBI KOLA V GORICI

Kmečka banka proti SGM nima kaj izgubiti

Nuova kreditna proti Fincantieriju, Val Siderimpes s Farro

Od naših treh zenskih odbojarskih tretjeligašev bo drevi pred najtežjo nalogo Olympia Kmečka banka, ki se bo na domaćih tleh pomerila s tržaško ekipo SGM Consulting (bivša OMA). Tržacanke so trenutno skubomo kaj bodo napravile z valovkami najresnejši konkurent slogasic v boju za napredovanje (v višjo ligo gre ena sama ekipa). Za njimi zaostajajo za stiri točke. Za Olympio gre torej za lepo priložnost za prestižno zmago, obenem bi se z uspehom oddolžile za nepricakovan poraz v Trziču, seveda pa bi naredile tudi lepo uslugo slogasicam. »Slabše kot v Trziču ne moremo igrati. Upam, da bodo dekleta dovolj sproščena, saj mi nimamo kaj izgubiti. Tržacanke so pretekli teden res izgubile v Tolmeču, vendar so imele smolo, saj so v tie-breaku vodile s 14:11, domaći navijajo pa so na stopniščih dobesedno obkrožili diskvalificiranega trenerja Manzina, ki tako ni mogel dati svojim igalkam nobenih navodil,« pravi trenerka Olympie Silva Meulja. Vanja Čermic je bila med tednom bolna, zato se se ne ve, ali bo lahko danes igrala.

Varovanke trenerja Caca proti Fincantieriju na Opcinah ne bi smele imeti težav, da vknjizijo nove tri točke. V ekipo se bo verjetno vmila tudi tolkačica Maxi Sricchia, ki pa se vedno občuti bolečine v hrbtu. Izgubljena točka v Villi Vicentini ni poslabšala položaja slogasic, ki so se vedno dokaj trdno na prvem mestu, čeprav njihova prednost ni tolikšna, da bi lahko počivale na lovorikah.

Se precej lažja je naloga Vala Siderimpes, ki se bo pomeril s Farro. Ta je z 10. točkami na 12. mestu začasne lestvice, vendar po kvaliteti že zaostaja za vsemi ekipami, ki so na lestvici pred njo.

V zenski D ligi bodo borovke po tesnem porazu z drugouvrščenim Cervinjanom gostovala pri Gonarsu, ki je 3. na lestvici s prednostjo starih točk pred Belfurto, pri čemer bodo v višjo ligo napredovale tri ekipe. Naloga plavih je torej zelo težka.

Izidi ženske D lige: Belfrutta - Paluzza 3:0 (15:7, 15:12, 15:9), Sattec Gomme - Tecnoinox 3:1 (15:8, 11:15, 15:11, 15:12), Spilimbergo - Gonars 0:3 (10:15, 11:15, 11:15), Martignacco - CUS Udine 3:0 (15:5, 15:2, 15:8), Bor Friulexport - Cervinjan

2:3 (15:12, 12:15, 15:13, 13:15, 9:15), Caffè Morocco - S. Andrea 3:1 (15:2, 15:3, 12:15, 15:4), Torriana - Emmezeta 3:2 (15:11, 11:15, 15:13, 9:15, 17:15), Il Pozzo - Cassacco 1:3 (15:4, 12:15, 6:15, 8:15).

Vrstni red: Il Pozzo 52, Chemiotecnica Cervignano 47, La Coloprea Gonars 46, Belfrutta 42, Sattec Gomme 41, Emmezeta 38, Caffè Morocco 34, Bor Friulexport 31, Torriana 26, Martignacco 22, Paluzza 20, Cassacco 19, Spilimbergo 17, S. Andrea 11, CUS Videm 7, Tecnoinox 3.

Danes krstni nastop Tanje Romano v novi sezoni

Danes se bo začel uradni del tekmovalne sezone v umetnostnem kotalkanju. Na kotalkališču tržaškega Jollyja bo pokrajinsko prvenstvo za najmlajše, kade-tinje in vse ostale starejše kategorije. Krstni nastop v letošnji sezoni bo opravila tudi naša najboljša kotalkarica, poletovka Tanja Romano, ki pa bo nastopila samo v obveznih likih, ker se ni docela sanirala poškodbe gleznja. Med kadetinjami bo tekmovala Dasa Hrovatin, med najmlajšimi pa Mery Petri. Tekmovanje se bo nadaljevalo jutri. Oba dneva pričetek ob 15. uri.

Borut Bogatez in Lara Prašelj z najboljšim časom

Organizator nedeljskega Tržaškega prvenstva v alpskem smučanju, društvo SCI CAI Trieste, je objavilo tudi uradno absolutno lestvico, ki upošteva rezultate prvega spusta. Med moškimi zaseda na tej lestvici prvo mesto Aaron Nider (SCI Club 70), ki je po finalnem nastopu 15 najboljših tekmovalcev pristal sicer sele na 3. mestu. Dosegel je čas 55,98. Od tekmovalcev slovenskih klubov je najvišje uvrščen Borut Bogatez (Mladina). Pristal je na 26. mestu v času 1:03,41. Uvrstitev v finale je »zgrešil« le za dobro sekundo. Veteran Stojan Sosic (Devin) je 46. (1:07,85), senior Claudio Peric (Devin) pa 51. v času 1:08,87. Skupno je nastopilo 166 moških tekmovalcev.

Med ženskami je prva Consuelo Pasetto (zanimivo: tudi ona ni po drugem spustu osvojila naslov tržaške prvakinja) s časom 42,27. Od naših tekmovalk je najvišje plasirana Lara Prašelj (Mladina). Bila je 19. s časom 50,55. Irene Zancanati (Devin) je bila 34. (1,03,55), Erika Ukmar (Devin) pa 44. (1:07,02). Nastopilo je 55 žensk. Gotovo bi na tej lestvici našli tudi Valentino Suber in Aleksa Praslija. Zal pa je prva odstopila, drugi pa se je poškodoval dan pred tekmo.

domači šport

Danes

Sobota, 6. marca 1999

ODBOJKA

MOSKA C LIGA

17, 45 v Trstu, Monte Cengio: Prevenire - Olympia Agraria Terpin; 18.00 v Prati: Demar Prata - Soca Unitecno; 20.30 v Standrežu: Val Imsa - Latterie Friulane; 20.30 v Fojudi: Itely Fojsa - Mima Eurospin

ŽENSKA C LIGA

20.00 v Sovodnjah: Val Siderimpes - Farra; 20.30 v Gorici, Slovenski sportni center: Kmečka banka - SGM Consulting; 20.45 na Opcinah: Nuova Kreditna - Fincantieri

MOSKA D LIGA

20.30 v Majanu: Majanese - Nas prapor

ŽENSKA D LIGA

20.30 v Gonarsu: Gonars - Bor Friulexport

1. ŽENSKA DIVIZIJA

15.30 v Trstu, Monte Cengio: CUS Trieste - Kontovel; 18.00 v Trstu, Don Milani: Altura Sima - Breg Alta Trade

2. ŽENSKA DIVIZIJA

19.30 na Proseku: Kontovel - OMA

NARASCAJNICE

15.30 v Trstu, Don Milani: Altura A - Bor Friulexport; 15.30 v Trziču: Fincantieri - Val; 17.00 v Gorici, Slovenski sportni center: Tipografia Budin - Azzurra; 17.30 na Proseku: Kontovel - Ricreatori A

KOSARKA

MOSKA C LIGA

20.30 pri Briscikih, Ervatti: Jadran Nuova kreditna - Reyer Mestre

MOSKA D LIGA

18.45 v Trstu, 1. maj: Cicibona Pref. Marsich - Duke Pub

DRŽAVNI NARASCAJNIKI

16.30 v Vidmu. Carnera: Lattecarso - Bor Friulexport

DEZELNI NARASCAJNIKI

15.30 v Gorici, Ul. Nizza: Ardita - Kontovel; 17.30 v Dolini: Jadran - Italmonfalcone

DECKI

18.00 v Krminu: Alba - Kontovel

PROPAGANDA DEKLICE

11.30 v Trstu: AIBI - Polet

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA A2 LIGA

17.00 v Novari: Regaldi - Kras Avalon

ŽENSKA B LIGA

21.00 v Portu S. Elpidiu: Pol. Adriatica - Kras Activa

MOSKA C1 LIGA

16.00 v Padovi: Q7 - Kras

ŽENSKA C2 LIGA

17.00 v Vidmu: Rangers - Kras

NOGOMET

MLADINCI

16.00 na Opcinah, Rocco: Opicina - Zarja/Gaja;

16.00 v Krizu: Vesna - Pro Romans

NAJMLAJŠI

15.30 v Doberdobu: Sovodnje - Piedimonte

CICIBANI

15.00 v Trstu, Ul. Felluga: San Luigi C - Primorje A;

16.00 v Trstu, Ul. Felluga: San Luigi D - Primorje B

Jutri

Nedelja, 7. marca 1999

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

15.00 na Proseku: Primorje - Aquileia; 15.00 v Manzanu, Ul. Olivo: Manzano - Vesna; 15.00 v Gradežu, Drevored sporta: Gradesse - Zarja/Gaja

1. AMATERSKA LIGA

15.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Futura; 15.00 v Rudi, Ul. Udine: Ruda - Juventina

2. AMATERSKA LIGA

15.00 v Turjaku, Ul. Gramsci: Turriaco - Breg;

15.00 v Doberdobu: Mladost - Torviscosa; 15.00 v Trebcah: Primorec - Azzurra GO

3. AMATERSKA LIGA

14.30 v Bazovici: Zarja/Gaja B - Fogliano; 14.30 v Dolini: Breg B - Kras

NAJMLAJŠI

10.30 na Padricah: Zarja/Gaja - Chiarbola

ODBOJKA

2. ŽENSKA DIVIZIJA

15.30 v Trstu, Petrarca: Nuova Pallavolo - Bor Friulexport

PLAY OFF DEKLICE

15.30 v Dolini: Breg - Sloga Pizzeria Veto

NARASCAJNIKI

9.45 na Opcinah, sola Visintini: Virtus - Sloga A

NARASCAJNICE

17.00 v Trstu, Petrarca: Nuova pallavolo - Nuova kreditna B

KOSARKA

MOSKA C2 LIGA

11.30 v Gorici, na Rojcah: Arte Bittesini - Bor Randeska; 20.15 v Porcii: Porcia Livenza - Dom

Kmečka banka

DRŽAVNI KADETI

10.30 v Gorici, Madonnina del Fante: Pall. Gorizia Carigo - Bor Friulexport; 17.30 v Fiumicellu: Fiumicello - Kontovel La Nuova edile

DEZELNI KADETI

16.00 v Gradiscu: Itala San Marco - Dom; 16.00 v Trstu, 1. maj: Bor Friulexport - POM

DECKI

11.30 v Trstu, 1. maj: Bor Friulexport - Dardi

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA A1 LIGA

11.00 v Messini: Che Lin - Kras Generali

ŽENSKA C1 LIGA

10.00 v Zgoniku: Kras - Latisana

KOLESARSTVO

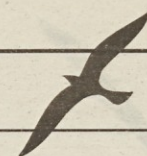
23. POKAL ZSSDI

13.00 v Barkovljah: prireja KK Adria (cilj v Lonjerju ob 16.35)

SMUCANJE

32. ZIMSKE SPORTNE IGRE

9.30 na Trbizu: prireja SPDT

126 dni na kitajskem - 1

katja kjuder

prihod

Naenkrat se je pod menoj razprostrla čudovita pokrajina, morje golih okraštih vrhov je odplavilo prejšnjo suhoparno sibirsko ravnino in naznanilo naš prihod na Kitajsko. Koliko zelja, koliko upov in hrepenenj je bilo izpolnjenih v tem trenutku. Letalo se je počasi začelo spuščati. Skozi okno sem uzrla siv trak, ki se je kot kača vil po gorati pokrajini: Kitajski zid, edino delo zgrajeno s človeškimi rokami, ki ga lahko vidimo tudi z Lune. Obsli so me spomini na otroštvo, na čas, ko sem prvič videla slike Kitajske; pisani paviljoni z usločnimi strehami, ki so se dvigale visoko nad komaj ozelenele vrbe, dišeči vrtovi magnolij, pravični vrhovi kitajskih gora, edinstvena arheološka bogastva, v katerih se skriva tisočletna kitajska kultura, in ljudje s širokimi slamniki na riževih poljih, tako skromni, preprosti in ljubeznivi. Vse to je bila moja Kitajska tega zimskega dne prvega februarja 1994.

Nesteto ur svojega prostega časa sem namenila pripravljanju tega potovanja, pravzaprav sem odrasla za neizmerno željo, da nekdanj običnem to deželo, in priznam, utrla se mi je solza sreče, ko se je letalo približevalo ogromni ravnini. Pristali smo. Izročila sem malega pisčka, katerega sva z ruskim sopotnikom nežno ujkala skoraj vso pot od Moskve do Pekinga, kitajskemu lastniku in izstopila iz letala. Mrzel veter me je pobožal po licih in mi edini zazel dobrodušlico.

Množica ljudi je stala na izhodu. Nekateri so v rokah držali napise z imeni oseb, na katere so čakali. Zaman sem med njimi iskala obraz svojega pekinskega prijatelja, katerega sem minulo zimo spoznala na eni od ljubljanskih ulic, kjer je prodajal svilene srajce. Za trenutke me je obsla jeza, kaj za vruga je toliko obljubljal, da me bo pričakal; bila pa sem preveč prevzeta z novimi okoliščinami in sem na to kmalu pozabila. Okrog mene se je zbralo precej taksistov in mi ponujalo prevoz. Malce preveč vsiljivo se mi je zdelo in zato sem se odločila za cenejšo možnost ter se do mestnega središča odpeljala z letališkim avtobusom.

Skromni stanovanjski bloki, golo drevesje, množica kolesarjev in občutek urejenosti. Da, to je Kitajska, ki sem jo pričakovala. Sonce se je že močno nagibalo proti zahodu in rdeče obarvalo Tiananmenov trg. Avtobus je zapeljal mimo veličastnega vhoda Nebeskega miru in nad vrati sem uzrla ogromen Maov portret, na moji levi strani pa je rdeča zastava krasila prostrani trg. V hipu me je spomin popeljal med krvave dogodke izpred nekaj let. Kmalu nato se je avtobus ustavil. Izstopila sem in ugotovila, da sem na neki drugi postaji, ki je moj Lonely Planetov vodnik po Kitajski ni omenjal. Obstala sem na pločniku z dvema nahrbtnikoma, z neuporabnim načrtom mesta, natisnjen je bil namreč samo v angleškem jeziku, in utrujenostjo. Veter je močno pihal in dvigoval pesek s tal, mimo mene so hitele ženske, ki so imele glave ovite v mrežaste rute, in na hrbtu nosile otroke, skrite pod tople plašče, ki so jih varovali pred nadležnim peskom in mrazom.

V hipu se je skupina riks zbrala okoli mene in mi ponujala prevoz. Zaman sem mimoi-doče spraševala, kje lahko počakam na avtobus številka dvajset, zato sem se kar peš odpravila proti svojemu hotelu. Da bi ubrala čim krajšo pot, sem zavila v neko stransko ulico in...ojoj! Pred menoj se je prikazala neverjetna drugačnost. Kot da bi me nekdo nenadoma pahnul v srednji vek, sem se znašla med neredom, umazanijo, starinami in najrazličnejšimi vonjavami. Ostrmela sem, pred menoj je bila Kitajska, zelo drugačna od tiste, ki je bila v mojih mislih. Toda to je bil šele moj prvi dan na Kitajskem.

Utrujena sem bila, nahrbtnika pa sta postajala čedalje težja. Zaman sem spraševala krošnjarja na pločniku, kako daleč je se do hotela. Naenkrat pa sem zaslišala besede: "Can I help you?" (Ti lahko pomagam?). Oh, kako odzvenjuje je zazvenelo. Mladi Kitajec mi je svetloval, naj se do hotela odpeljem s taxijem. In že sem sedela v zelo neudobnem rumenem kombiju, ki me je za deset juanov, kar je znašalo 2.000 lir, po krajši vožnji pripeljal do visoke novejšje zgradbe hotela Qiaoyuan (Caojuan). Osebe na recepciji ni bilo kaj prida prijazno in kar tri osebe so se izmenjale, preden sem lahko placala nočitev, ki

je znašala 35 juanov - 7.000 lir. V dvigalu je stalo mlado dekle, katerega dolžnost je bila pospremiti goste do različnih nadstropij. Njen obraz je bil mrk in nejevoljen, pravzaprav so razmeren službi, ki jo je opravljala. Niti odzdravila ni, ko sem izstopila iz dvigala. Dobila sem troposteljno sobo s strgano zaveso, v kateri sem bila edini gost. Skupno stranisce je imelo pokvarjeno žarnico, zamašeno školjko, in bilo tudi poplavljen, saj so cevi na več mestih puščale. Ob hrupu električnega ogrevanja sem zaspala. V sanjah so se prepletali dogodki izpred nekaj dni, ko sem se bila v domači vasi, in novi obrazi z Orienta.

Ponoci me je prebudil ropot, v sobo je vstopila mlada Angležinja in se namestila v sosednji postelji. Nekaj časa sva klepetali in izvedela sem, da poučuje angleški jezik v nekem mestu na jugu Kitajske. Predno sva se poslovili, saj je naslednje jutro morala že ob šestih odpotovati, mi je izročila svoj naslov rekoc: "Ves na Kitajskem je vselej veliko ljudi okoli tebe, toda so trenutki, ko se počutiš neverjetno sam. Malo čudna je ta dežela!" Zahvalila sem se ji za prijaznost in nasvete ter ji zazelela srečno pot. Zatisnila sem oči in se nekaj časa razmisllala o njenih besedah, nato pa sem končno utonila v globok spanec.

Zjutraj okrog sedmih me je prebudilo rožljanje ključev. Ne da bi potrkala, je v sobo vdrla sobarica in uredila sosednjo posteljo. Pri tem pa rjuh ni zamenjala. Čudno sem pogledala, saj je Angležinja dokončno zapustila hotel. Sobarica je nato natočila vročo vodo v rdečo termovko, ki je sestavni del opreme sleherne kitajske hotelske sobe, in se natanko dvakrat potegnila mokro junjo mimo postelj, zaloputnila vrata in odsla. Iz radovednosti sem pogledala pod postelje in ugotovila, da se tedne, če ne že mesece nabirajo prah in smeti. Očitno se je sobarica ravnala po pravilu, da tega, česar se na prvi pogled ne opazi, ni potrebno čistiti. Pojedla sem se zadnji kos potice, ki mi jo je mama pripravila za popotnico, in se z veliko radovednostjo podala v "novi svet".

Prvo, kar je na ulici pritegnilo mojo pozornost, so bili številni ljudje v zelenih, čisto prevelikih vojaških plaščih. Videti je bilo, kot da se vsepovsod sprehajajo vojaki. Toda, ko sem v enakih oblačilih uzrla tudi starejše ženske, mi je postalo jasno, da so ti plašči, zaradi svoje uporabnosti in nizke cene, del civilnega vsakdanjega oblačenja. Vstopila sem v natpan avtobus. Sprevodnica se je prerivala med potniki, da je lahko od vsakega iztržila denar za vozovnico. Cena vozovnice je odvisna od razdalje med posameznimi postajami, suče pa se od 2 jao (džao) kar je 40 lir pa do 300 lir. Avtobusi so največkrat zastarela, neudobna, poškodovana in umazana vozila, ki kot polzi lazijo po ulicah. Tudi takrat, ko promet ni gost, ne peljejo hitreje od 25 km na uro. Potniki vstopajo in izstopajo pri vseh vratih, kar povzroča pravo zmedo na vsakem postajališču, saj malo-kdo počaka, da bi potniki najprej izstopili. Prerivanje je torej običajen del kitajskega vsakdanjika. To pa se ni vse, kar lahko človek doživi v kitajskem avtobusu. Tu lahko mirno kadiš in pljuvas na tla in nihče ti ne bo nič rekel. Pljuvanje, ki ga spremlja prav nič diskretno pogrkovanje, je "vsekitajski" pojav, ki si mu lahko priča ob sleherni priloznosti in zlahka postane razpoznavni znak, s katerim ločiš Kitajca od ostalih Vzhodnjakov.

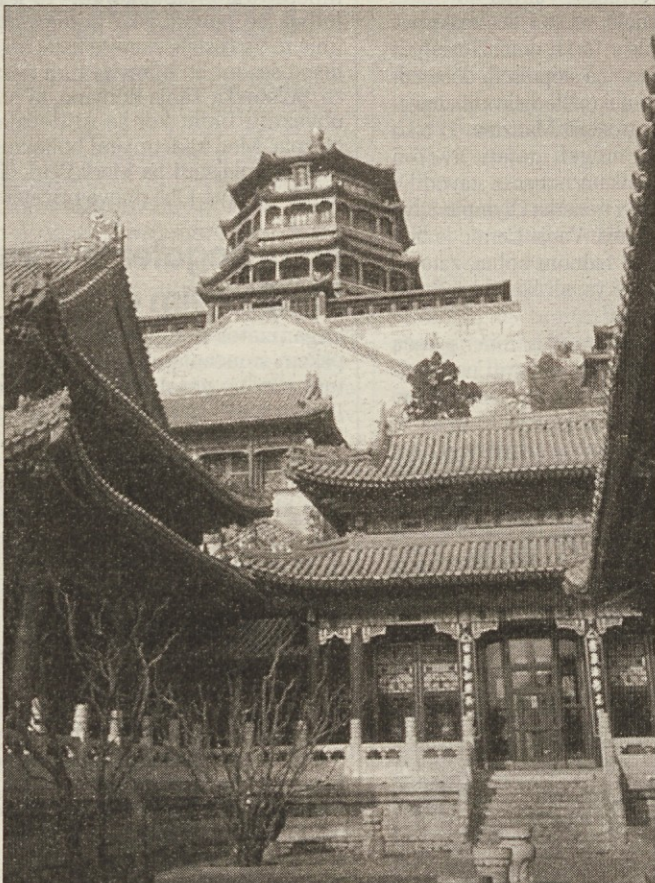
Sprehodila sem se po eni od glavnih ulic, ki vodijo na trg Tiananmen. Na pločniku so "obratovali" številni brivci, ki so v belih zamazanih haljah spretno vihteli škarje okrog uses svojih strank. Pod večer sem se ustavila na ogromni tlakovani ploščadi. Trg Nebeskega miru je bil že v

prejšnjih stoletjih prostor, kjer so se zbirali ljudje in kjer so se gradila državna poslopja. V času kulturne revolucije se je na tem mestu na paradi zbral nad milijon ljudi. Leta 1976 se je tu zbrala prav tako številna množica, da bi se poslovila od svojega vodje Mao Ze Donga. Mislim pa, da je trg ostal v našem spominu predvsem po vesteh in televizijskih prenosih iz leta 1989, ko je trg Nebeskega miru postal prizorišče nemirov in krutega nasilja. Več kot mesec dni je na tisoče studentov, ki so se jim pridružili tudi delavci, zasedlo trg in zahtevalo demokratične svoboščine, konec korupcije in nepotizma. V zgodnjih jutranjih urah 4. junija 1989 so vojski tanki zapeljali na trg Tiananmen in poteptali "pekinsko pomlad".

Počasi sem stopala po tej veliki ploščadi, ki je v tem poznem in mrzlem popoldnevu izgledala kot puščava. In vendar sem imela občutek, da okrog mene sedi na tisoče studentov, med njimi tudi moj prijatelj, ki danes živi na Madžarskem. Sam je namreč na lastni koži občutil nasilje, ki je v tistih dneh preplavilo ne samo Peking, temveč tudi druga vzhodnokitajska mesta.

Na severnem delu trga je na visokem drogu živo plapolala rdeča zastava in množica se je začela zbirati okrog nje. Se sama sem pohitela v to smer, da bi videla, kaj se dogaja. Medtem je policaj zaustavil promet in preko ceste je iz vhoda Nebeskega miru slavnostno prikorakala četa vojakov in se postrojila ob drogu. Kar dolgo so vojaki kot pribiti čakali na začetek rituala, ki spremlja spuščanje državne zastave. Navelicala sem se cakanja, pa se mrzaj je pritisnil. Zapustila sem vojake, množico Kitajcev in zastavo ter jo mahnila čez trg na avtobus številka 20 in kmalu postala bogatejša se za eno odkritje: v kitajskih avtobusih se zvečer potniki prevažajo v temi, le na postajah sprevodnica začasno prižge luc, da lahko proda vozovnice. Takšne okoliščine so med drugim ugodne za znikavce, ki jih baje kar mrgoli po avtobusih. Toda osebno takšne izkušnje na srečo nisem doživela.

Predno sem odsla v svojo sobo, sem si v hotelskem predverju ogledovala kitajske suvenirje. K meni je pristopil starejši prodajalec in me vprašal od kod prihajam. "Iz Slovenije." sem mu odgovorila. Čudno me je pogledal in pobrskal po svojem albumu, v katerem je hranil novce iz najrazličnejših držav sveta. Zaman je iskal. Povedala sem mu, da je bila Slovenija do leta 1991 del Jugoslavije, in da je danes čisto majčkna dežela v srcu Evrope. Razumel je in vso stvar povezal s pokojnim predsednikom Titom. Daroval mi je star kitajski kovanec in predno sem odsla, sem mu obljubila, da mu od doma pošljem nekaj naših kovanec, s katerimi bo lahko obogatil svojo zbirko.

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

EDINOST

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO

V tem tednu se Edinost vsaj dvakrat posveča perečim problemom sožitja med Slovenci in Italijani na Primorskem. »Lahi se vedno bolj zavedajo, da se trajno ne more vzdrževati vladanje manjšine, nad večino in da mora temu vladanju biti konec, čim se večina zave svoje narodnosti in se z resnično odločnostjo zavzame za svoje pravice«. Rešitev Lahom ponuja gospod Ascoli, profesor na vseučilišču v Milanu, ki je v uglednem italijanskem listu objavil daljši članek o položaju Lahov na Primorskem. Profesor zaznava napredovanje Slovencev in Hrvatov, ki bi znali v kratkem postati odločujoči faktor v tej deželi, zato ker bi se po njegovem moralo Primorsko preurediti tako, da se ustanovi nova pokrajina, kjer Slovenci ne bodo več v večini. Istra naj bi se ločila od otokov, Goriska od Soške doline, obe pa naj bi se združile s Trstom v deželo, kjer bi se Slovenci laže utopili v italijanskem morju.

V rubriki Politični pregled pa lahko 25. februarja zasledimo zanimiv primer jezikovnega vprašanja na tržaškem sodišču. Odvetnik nekega slovenskega obtoženca je pri razpravi zahteval tolmača, toda sodniki ki so očitno razumeli tudi slovensko, so mu zahtevano zavrnili z utemeljitvijo, da je slovenski jezik deželni jezik. Odvetnik je še nekaj časa trmasto vztrajal, da to ni deželni jezik, naposled pa nemočen zbežal iz dvorane. »Ministrstvo, upravno in državno sodišče so izrekli in narava sama govori, da je slovenski jezik tu deželni jezik, laški odvetniki, juristi pa pravijo, da nil! Če je to deželni jezik, potem je tudi jezik deželnega sodišča in v tem slučaju očitno nimajo tolmači tu, kaj iskati. Ali laški juristi res ne poznajo tega določila zakona?«

V torek, 28. februarja je do Edinosti prispela pretresljiva novica, da je minuli petek umrl barkovljanski župnik, gospod Černe, rojen v Barkovljah leta 1842. Komaj so ga izročili »materi zemlji«, že se krešejo kopja okrog njegovega naslednika. Nek gospod Cesare, ki se ima za velikega prijatelja Barkovljanov, v resnici pa »Barkovljanom leži na zelodcu«, bi jim rad vsilil novega župnika, a Barkovlje niso Rojani in se ne dajo. Vodstvo občinske šole pa je orokom prepovedalo, da se udeležijo maše zadušnice za gospoda. A cerkev je vseeno bila polna otrok.

2. marca se društvo Edinost predstavlja s poročilom o javnem shodu, ki so ga priredili minulo nedeljo v Šmarjah na Pomjanskini. Slovenska politična stranka je s tem stopila v politično borbo za občinske volitve v novih občinah Marezige in Pomjan. Medtem (Politično društvo Edinost tudi nabira članarino, ki je po novem razdeljena v tri razrede, »kar morda nekaterim ne bo bo pogodu toda to ni bilo primerno, da sta priprosti delavcev in imovitejši razumniki dolej plačevala čisto jednako svoto. Apellujemo torej do patriotizma vseh rodoljubov naših...«) Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda vabi prihodnjo nedeljo vse svoje simpatizerje na občni zbor, ki bo v prostorih Slovenske čitalnice v Ulici sv. Frančiška.

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

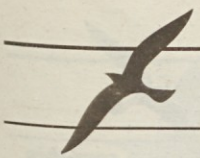
GLASILO OSVOBODILNE FRONTA SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Iztekačji se teden je na Trzaskem minil v znamenju splošne stavke in trzaski ladjedelnic Sv. Marka. Vse se je začelo z grožnjo vodstva CRAA, da odpusti 250 delavcev, nekatere druge pa premesti v Tržic. Delavci, naveličani pogajanj, so zahtevali takojšnjo ukinitve ukrepa o začasnih odpustih z dela ter uresničitev upravičenih zahtev. Po uspehi sobotni stavki zaradi suspenzije stotih delavcev, se je stavka nadaljevala še ves teden in se celo razširila na ostale ladjedelnice in podjetja CRAA. Za naslednji teden pa so svoj pristop napovedali tudi delavci ostalih trzaskih podjetij različnih sektorjev.

Trzaska luka pa te dni gosti »Partizanko«, ponos nove jugoslovanske trgovinske mornarice. Stodvajset metrov dolga ladja, »opremljena z najmodernejšimi navigacijskimi aparaturni in celo z radarjem«, se bo v Trstu zaustavila le toliko, da se vkrcajo vsi potniki, potem pa odplula proti Avstraliji.

Medtem je bila sola ponovno pod udarom. Tokrat so za to poskrbeli Mazzinijevi učenci, s člankom v glasilu v trzaskih republikancev »L'Emancipazione«, v katerem ugotavljajo, da je na naših solah »123 učiteljev odveč«. Pisec podtika slovenskim solam privilegirani položaj in ugotavlja, da je med učitelji mnogo beguncev, »saj hodijo ti čez počitnice v Jugoslavijo.« Primorski dnevnik pa ob tej priliki razlaga svoje razlikovanje dveh skupin beguncev, na domače emigrante iz fašističnega obdobja, ki imajo svoje družine še vedno v Jugoslaviji in na »izkoreninjenje našega naroda, ki nikakor ne spadajo na slovenske sole. Trzaski Slovenci bi bili zelo veseli, če bi se vsi ti ljudje odpravili s prvim parom svojih zaščitnikov Simoni - Baraga čez široko lužo«.

Dvojica Simoni - Baraga ravno v teh dneh spet buri duhove. John Simoni namreč v Miljah ubil stiranjstletnega fanta in ranil druga dva. - Počasi se tudi iztekajo pripave na praznovanje blizajočega se 8. marca. Antifašistične žene pozivajo vse, da bi bilo letošnje praznovanje, razdorom navkljub, izraz enotnosti vsake antifašističnega ljudstva v borbi na mir in demokracijo.

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugli) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

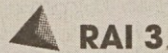
20.25 Prvi aplavz: Otroški pevski zbor «Rupa - Pec»
 20.30 TV dnevnik, nato Utrip evangelija

RAI 1

6.00 Euronews
 6.40 Nan.: Il cane di papà
 7.30 Otroški variete La Banda dello Zecchino (vodi Alessandra Bellini), vmes risanke Sandokasn in nan. Punky Brewster
 10.00 Variete: Zgodbe «Plavega drevesa»
 10.30 Aktualna odd. o TV programih: LaRaichevedrai
 10.45 Nan.: Družina kot druge
 11.30 Aktualna odd. o zdravju in dobrem počutju: Chek-up
 12.25 Vremenska napoved in dnevnik
 13.30 Dnevnik
 14.00 Aktualna odd. o kulturnih dobrinah: Made in Italy (vodi Federico Fazzuoli, 12. del)
 15.20 Sedem dni v parlamentu
 15.50 Variete: Disney Club, vmes risanke
 18.00 Dnevnik
 18.10 Aktualno: Nabozna oddaja - A sua immagine
 18.30 Variete: In bocca al lupo! (vodi Carlo Conti)
 19.30 Vremenska napoved
 20.00 Dnevnik
 20.35 Sport
 20.40 Variete: Per tutta la vita (vodita Fabrizio Frizzi in Romina Power)
 23.15 Dnevnik
 23.20 Aktualno: Serata Tg1 (vodi Lamberto Sposini)
 0.10 Nočni dnevnik
 0.20 Zapiski, horoskop, vreme, izzrebanje lota
 0.35 Film: Racconti di vittoria (kom., It. '95, i. Enzo Moscato, Enzo Decaro)
 1.50 Variete: Segreti
 2.20 Nočni dnevnik
 2.30 Variete: Helzacomic
 2.50 Nan.: Villa Arzilla

RAI 2

7.00 Jutranji dnevnik
 7.05 Družinski jutranji variete: Mattina in famiglia
 7.30 8.00, 9.00, 9.30, 10.00 dnevnik
 11.00 Aktualno: Evropski dnevi
 11.30 Variete: Ventanni
 13.00 Dnevnik
 13.25 Rai Sport Dribbling
 14.00 Vremenska napoved
 14.05 Film: Amori miei (kom., It. '78, i. M. Vitti)
 16.00 Aktualno: Millenium, 16.35 Racconti di vita
 18.15 Sereno variabile
 18.55 Vremenska napoved
 19.05 Nan.: Kamaleon Jarod
 20.00 Loto ob 8-ih
 20.30 Dnevnik
 20.50 TV film: Morte in paradiso - Tod im Paradies (thriller, Nem. '96, i. J. Klante, M. Gruber), vmes (22.45) dnevnik
 23.00 Gledališče: Parlano da sole (M. Missiroli, i. Anna Marchesini)
 0.50 LaRaichevedrai
 1.00 Film: Il boia arriva all'alba (dram., VB '46, i. Eric Portman, Ann Todd)
 2.20 Brezdelje utruja?

RAI 3

7.00 Aktualna odd. o soli
 9.00 LaRaichevedrai
 9.15 Ciak, zivali v filmih
 10.55 Nan.: Alf
 11.50 Dnevnik
 11.55 SP v smucanju: zenski superveleslalom
 13.00 Avtobusna postaja
 13.30 Aktualno: Okkupati
 14.00 Dezelne vesti, dnevnik
 14.50 Tgr - Okolje Italija
 15.50 Sport: rugby, Irska-Skotska, avtomobilizem, dvoranska atletika, odbojka
 18.50 Vremenska napoved
 19.00 Dnevnik, dezelne vesti
 20.00 Kulturni in umetnostni zbornik: Art'é
 20.10 Nan.: Ellen
 20.40 TV film: Don Milani, il Priore di Barbiana (biog., It. '97, i. S. Castellitto)
 22.30 Dnevnik in dezelne vesti
 22.55 Vremenska napoved
 23.55 Aktualna odd.: harem
 0.05 Dnevnik, vreme
 0.05 Grand Prix v umetnostnem drsanju
 1.35 Fuori orario, vmes film L'ultima minaccia ('52)

RETE 4

6.00 Nad.: Un volto, due doA-roma de café
 7.50 Pregled tiska
 8.10 Film: Vacanze ad Ischia (kom., '57, i. V. De Sica)
 10.00 Variete: Sabato 4
 11.30 Dnevnik
 11.40 Aktualno: Forum
 13.30 Dnevnik
 14.00 Kviz: Kolo sreče
 15.00 Aktualne odd.: TV moda, 15.30 Chi c'è c'è, 16.30 Naturalmente su Rete 4
 17.00 Variete o svetu filma: Affetti speciali
 18.00 Aktualno: Es medicine...
 18.55 Dnevnik in vreme
 19.30 Nan.: Colombo
 20.35 Film: Giovani, carini e disoccupati - Reality Bites (kom., ZDA '93, i. W. Ryder, E. Hawke)
 22.40 Film: Città violenta (krim., It. '70, i. C. Bronson, T. Savalas)
 0.40 Iz parlamenta

CANALE 5

6.00 Na prvi strani
 8.00 Jutranji dnevnik Tg5
 8.45 Jutranja oddaja o dobrem počutju: Vivere bene magazine, 10.05 Vivere bene - Zdravje
 10.35 Variete: Affare fatto
 10.55 Aktualno: Nonsolomoda
 11.25 Nan.: Robinsonovi - Pullover
 12.00 Variete: La canzone del secolo
 13.00 Dnevnik TG 5
 13.30 Sgarbi quotidiani
 13.45 Aktualno: Informativni tednik Metropolitan (vodi Benedetta Corbi)
 14.15 Film: In amore nessuno è perfetto (kom., ZDA '89, i. Chad Lowe, Gail O'Grady)
 16.10 Nad.: Vivere (i. Fabio Mazzari, F. Marchegiani)
 18.30 Variete: Passaparola (vodi Claudio Lippi)
 20.00 Dnevnik TG 5
 20.30 Variete: Striscia la notizia
 21.00 Variete: La sai l'ultima? (vodita Gerry Scotti in Natalia Estrada)
 23.15 Aktualna odd.: Sali & Tabacchi
 0.00 Nanizanka: New York Police Department (i. Jimmy Smits)
 1.00 Dnevnik

ITALIA 1

6.10 Nan.: Ocean Girl
 6.40 Otroški variete, vmes risanke, Ciao ciao mattina
 10.00 Sport: Rally in racing
 10.25 SP v smucanju: moski smuk
 11.35 Variete: Benny Hill Show
 11.50 Nan.: Mr. Cooper
 12.20 Sport, 12.25 Odprti studio, 13.00 Sport
 13.30 Risanke
 14.00 Aktualna odd.: Tempi moderni
 15.30 Glasb. odd.: Rapido
 16.00 Variete za najmlajše, vmes risanke
 17.30 Nan.: Baywatch (i. David Hasselhoff)
 18.30 Odprti studio, 18.55 Sport studio
 19.00 Nan.: Plavolaska za očeta (i. Patrick Duffy) 19.30 Tata (i. Fran Drescher)
 20.00 Variete: Sarabanda (vodi Enrico Papi)
 20.45 Nan.: Walker Texas Ranger (i. Chuck Norris), 22.30 Highlander (i. Adrian Paul)
 23.30 Aktualna odd.: Inviato speciale
 0.00 Sport studio, Italija 1 sport
 0.40 SP v nordijskem smucanju: 10 km, zenske

TELE 4

19.30 22.45 Dogodki in odmevi
 17.25 Carneval de mia nona
 20.05 Konjske dirke
 20.30 Zoom sport
 21.00 Od A do Z
 23.35 Glasb. odd.: Musichiamo
 1.45 Film: Concorde affaire (dram., '79, i. M. Farmer)
 3.25 Film: Dietro la porta

MONTECARLO

13.00 19.30, 22.45, 1.15 Dnevnik, 19.50 TMC Sport
 8.45 SP v smucanju: zenski superveleslalom
 14.00 Film: Gandhi (biog., VB '83, i. Ben Kingsley)
 18.00 Variete: Zap Zap TV
 20.35 Aktualno: Giocamondo
 20.40 Film: Old Gringo (western, ZDA '89, i. G. Peck, J. Fonda)
 23.00 Montanellijev teden
 1.55 Film: Rapina al computer

Slovenija 1

7.25 Napovedniki
 7.30 Oddaja za otroke: Zgodbe iz skole, 8.30 Nesrečniki (ris. nan.)
 8.55 Otroška oddaja
 9.20 Risana nan.: Don Kihot (24. epizoda)
 9.55 Otroška oddaja
 10.20 Tedenski izbor: Sportni kviz
 11.35 Nan.: Seinfeld (ZDA, 8. ep.)
 12.00 Tednik
 12.50 Dobrodošli doma
 13.00 Porocila, vreme, sport
 13.15 Vremenska panorama
 13.40 Tedenski izbor: Homo turisticus, 13.50 Duhovni utrip, 14.20 Polnočni klub
 15.30 Mini serija: A Woman named Jackie (ZDA 1991, r. Larry Pierce, i. Roma Downey, 1. del)
 17.00 Pomp
 18.00 Obzornik, vreme, sport
 18.10 Na vrtu, oddaja TV Maribor: Na vrtu
 18.35 Ozare
 18.40 Dokumentarna odd.: Velike romance 20. stol.
 19.15 Risanka
 19.30 Dnevnik, vreme, sport
 19.55 Utrip
 20.15 TV genij
 21.15 Rolada
 21.50 Dokumentarna serija: Zivali na filmskem platnu
 22.30 Porocila, vreme, sport
 23.00 Nan.: Cetica modrih (VB, 4. ep.)
 23.30 Nad.: Ples na glasbo casa (VB, i. Eileen Atkins, Alan Bennett, 1. del)
 Film: Nova nočna mora Wesa Cravna (ZDA 1994, r. i. Wes Craven, R. Englund, M. Hughes)

TV PRIMORKA

8.00 17.00 Videostrani
 17.00 Razbojnik iz Kardemome (OS in KD Deskle)
 18.10 Srečno vožnjo
 18.40 Lokalne TV: TV Ptuj
 19.10 Videostrani
 20.00 Dovolite, nasmejmo se
 20.10 Duhovna misel
 20.20 Pred dnevom žena
 21.20 Gala show program v Idriji
 22.50 Hitove odrske luci: Amerika latina (1. del)

Slovenija 2

7.45 0.50 Teletekst
 8.00 Vremenska panorama
 9.25 Nostalgija z beatniki: Tadej Hrušovar & Bele vrane
 10.25 SP v smucanju: moski smuk
 11.25 TV prodaja
 11.55 SP v smucanju: zenski superveleslalom
 12.30 Sportni portret
 13.00 Kosarka NBA Action
 13.30 Teniski magazin
 13.55 Kosarka NBA: Utah - Dallas
 15.25 Atletika SP v dvorani
 16.25 Rokomet: Barcelona - celje Pivovarna Lasko
 18.00 Nogomet: Hit Gorica - Maribor Teatonic
 19.30 Videoring z Natalijo
 20.00 Opera: Traviata (G. Verdi, poje Angela Georghiu, posnetek iz Covent Garden)
 22.20 Cik cak
 22.50 Sobotna noc
 Koncert: Babewatch
 Garth Brooks, rokumentarec

Koper

14.30 Euronews
 15.00 Gugalnica
 15.30 SP v smucanju: moski smuk
 16.30 Dok.: Potopis
 17.00 Sredozemlje
 17.30 Vsedanes
 18.00 Program v slovenskem jeziku
 18.45 Primorska kronika
 19.00 TV Dnevnik, vreme, sport
 19.30 Jutri je nedelja
 19.40 Risanke: Shogun
 20.00 Odmev
 20.30 Rokomet: Barcellona - Pivovarna Lasko Celje
 22.00 TV dnevnik, Odmev
 22.15 Kosarka NBA Action
 22.45 Kosarka NBA: Los Angeles Lakers - Huston
 Vsedanes - TV dnevnik

R A D I O**Radio Trst A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Country; 9.10 Od Milj do Devina; 9.50 Made in Italy; 10.10 Koncert: klarinetist A. Dressler, pianistka I. Fliter; 11.30 Filmi na ekranu; 11.45 Kanfartorji; 12.00 Iz Rezije; 12.45 Utrip Kanalske doline; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Iz Benečije; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi va; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Pihalni ansambel GŠ Città di Gorizia; 18.00 Igra: Strček Vanja A.P. Čehov, r. J. Povše; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 10.00 Foyer; 13.00 Lestvica slov. moderne gl.; 15.00 Glasba po željah; 17.10 Zmo v etru (vsakih 14 dni), prenos Jadranovih košarkarskih tekem.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 7.30, 8.30, 10.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.05 Primorska poje; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 7.40 Agencijske zanimivosti; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.15 Sobotni kviz; 8.50 Kulturni koledar;

9.00 Jingle, napoved; 9.15 Ne bojte se klasi-ke; 10.50 - 12.00 RK na obisku; 13.00 Pomorstvo; 13.30 Turistična poročila; 14.00 Glasba po željah; 15.30 DIO; 16.15 Glasbena lestvica; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00-19.00 Intervju; 19.30 Glasba in šport; 22.00 Zrcalo dneva; do 0.00 iz naše diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 8.35 Nogomet; 8.40 Izbirali ste; 9.33 Sabato insieme; 10.00 Pregled tiska; 10.15 Lucianova pisma; 10.33 Fonorizzonte; 11.15 Doroty in Alice; 12.55 Pesem tedna; 13.00 Glasba po željah; 13.40 Bella bellissima; 14.00 Martina's attic; 14.33 Sigla single; 16.00 Hot hits; 18.00 Fun clubs; 18.45 Folk studio; 19.25 Sigla single; 19.30 Dnevnik in šport.

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.25 Dobro jutro, otroci; 8.05 Sobotna raglja; 10.05 Kultura; 11.30 S knjižnega trga; 12.10 Poslušalci čestitajo; 13.20 Obvestila; 14.05 Poslušalci čestitajo; 15.30 DIO; 16.30 Naš gost; 17.05 Mozaik; 18.15 Življenje kot izziv; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Besede, besede, besede; 22.00 Zrcalo dneva;

lo dneva; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nočno; 23.30 Igra; 0.00 Poročila.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 8.40 Koledar prireditve; 9.35 Pop-evki tedna; 10.00 Strokovnjak svetuje; 11.35 Obvestila; 13.30 Glasb. želje; 14.00 Kinobluz; 15.00 Gost izbira glasbo; 15.30 DIO; 16.00 Pop-evki tedna; 18.45 Črna kronika; 19.30 Šport; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba J. Webra.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 10.05 Jazz, blues...; 11.05 Naši umetniki; 11.25 Koncert; 13.05 Zgodnja dela; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Zborovska glasba; 15.30 DIO; 16.15 Baletna glasba; 16.40 Umetni svetovi; 17.00 Tradicija glasbe 20. st.; 18.00 Roman; 18.30 V podvečer; 20.00 Opera: Mojzes in Aron (A. Schoenberg, dir. J. Levine); 21.55 Do polnoči; 23.55 Glasba za konec dneva in napoved; 0.00 Poročila.

Radio Koroška

18.10-19.00 Od pesmi do pesmi - Od srca do srca; dnevno Radio Korotan; 2.00/10.00; Radio Agora 10.00-14.00/18.00-2.00 (105.5 MHz).

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik s o.z. - Trst
 Izdajatelj: DZP - PRAE d.o.o. - Družba za založniške pobude
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
 Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
 Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
 e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
 Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cene oglasov

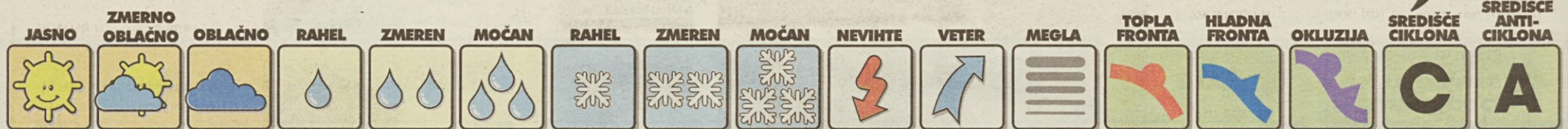
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, visina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozljaja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 100 SIT
 Naročnina za Italijo 480.000 LIT
 Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 22.000 SIT plačljiva preko
 DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-32147
 ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
 Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad Evropo je osbežno območje nizkeka zračnega pritiska. Nad naše kraje doteka z jugozahodnimi vetrovi nekoliko hladnejši in še vedno vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 6.35 in
zatone ob 17.57.
Dolžina dneva 11.22.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 22.16 in
zatone ob 8.43.

MORJE

Morje rahlo razgibano,
temperatura morja 7,3
stopinje C.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv na splošno
počutje in razpoloženje
bo zmerno obremenjen.
Občutljivi ljudje bodo
občasno še imeli vremensko
pogojene težave.

PLIMOVANJE

Danes: ob 5.31 najnižje -29 cm, ob 11.16 najvišje 23 cm,
ob 17.12 najnižje -32 cm, ob 23.39 najvišje 37 cm.
Jutri: ob 6.04 najnižje -26 cm, ob 11.46 najvišje 15 cm,
ob 17.28 najnižje -24 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C	°C
500 m.....	5	2000 m.....-6
1000 m.....	0	2500 m.....-9
1500 m.....	-3	2864 m.....-12

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Občasno bodo krajevne padavine, deloma kot plohe in posamezne nevihte. Meja sneženja bo na 800 metrih. Pihal bo jugozahodnik. SOSEDNJE POKRAJINE: V sosednjih pokrajinah bo pretežno oblačno z občasnimi padavinami, ki jih bo najmanj ob Jadranu, kjer bo pihal jugo.

JUTRI

V nedeljo bo spremenljivo do pretežno oblačno. Pojavljale se bodo plohe, lahko tudi snežne. Nekoliko hladneje bo. V ponedeljek bo delno jasno s spremenljivo oblačno.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA SE RES JE

Za zaključek še skok v četrto tisočletje in barvita sedanost

MILAN - Na tokratnih milanskih prikazih pripravljene ženske mode, ki so se zaključili sinoči, so modni ustvarjalci največ pozornosti namenili mladi ženski, ki naj bi z golim popkom in nagajivimi modeli zakorakala v tretje tisočletje. Niso se vsi zgledovali po razvpiti Barbie, vendar tokrat drži, da »je moda mlada«, predvsem zato, ker bi lahko samo mlada in vitka dekleta brez večjih problemov oblekla večino modelov. Sicer pa so prikazi pretežno namenjeni velikim prodajnim grupam, ki so za »modo made in Italy« v glavnem ameriške in japonske. Ob zaključku dni milanske mode pa so nastopili tudi nekateri uveljavljeni moštvi, ki ustvarjajo bolj za žensko kot mladenko: med slednje prav gotovo sodi Gianfranco Ferrè, ki je s svojo kolekcijo kar preskočil tisočletje, ki se najavlja, in že razmišlja o naslednjem. Zato so njegovi modeli »iz nekega drugega sveta«, ki ga se ni, ob tem pa velja spet poudariti, da se tudi glede tehnologije Ferrè vselej poslužuje najnovejših oz. stalno uvaja novosti (na desni sliki eden od njegovih prikazanih modelov).

Kolekcije Versace pa se tudi pod vodstvom sestre umrlega Giannija Donatella drži starega pravila, da so namenjene predrzni sodobni ženski, ki želi izstopati (na levi sliki tokratni

model Versace, f. AP).

Ob modelih, novih usmeritvah, manekenkah in stalnih zamudah, nad katerimi se je tokrat se po-

sebej razburil Romeo Gigli (manekenke so vezane na posamezne predstavitve in se zato zamude prenašajo z ene na drugo), pa je bil tudi

tokrat govor o podpori, ki naj bi jo užival sektor mode. Zahtevi, da bi morala biti »oblast« pozornejša do tega donosnega področja,

pa so letos modni ustvarjalci dodali ugotovitev, da je vlada z ministrom za zunanjo trgovino Fassinom le bila konkretna.

50.000 dolarjev za jajčno celico, vendar ne za vsako...

NEW YORK - Neki ameriški par brez otrok ponuja 50.000 dolarjev za eno samo jajčno celico. Seveda pa darovalka ne more biti kdorkoli - biti mora vitka, zelo inteligentna in sportna. Odvetniki para so se iskanja lotili z ustrezno oglaševalsko kampanjo v glasilih najuglednejših ameriških univerzitet, je poročal časnik New York Times.

Doslej naj bi se na oglas odzvalo že 200 voljnih žensk. Darovalke, ki merijo manj kot 1,75 metra, ki niso dosegle dovolj visokega števila točk na testu za vstop na Harvard, Yale ali Princeton, ali imajo bolehe družinske člane, so že takoj na začetku izpadle iz igre. V zamenjavo za izvrstno dedno zasnovo pa par ne ponuja le omenjene gotovine in povračila vseh stroškov, marveč tudi »ljubeco družino« za podarjenega naslednika. Po navedbah New York Timesa naj bila cena za jajčno celico v ZDA trenutno približno 7500 dolarjev. Izvedenci menijo, da bi se lahko »trzišče« s 50.000-dolarskimi ponudbami izognilo kakršnemukoli nadzoru. Neka pravica pa se boji, da otroci počasi postajajo potrošno blago.

Zivali imajo svoj način sporazumevanja

WASHINGTON - Zivali se sporazumevajo z zapletenimi vizualnimi in slusnimi sporočili ter s pomočjo voha, pišejo znanstveniki v časniku Science. Z zvijanjem prednjih nog želijo psi pokazati, da bi se radi igrali, trdijo avtorji članka o obnašanju zivali. Če pa želijo svoje sporočilo prenesti še bolj jasno, začno psi tudi rencati, kar je zanimivo, saj je sicer rencanje znak nezadovoljstva. Tudi druge zivali se v svojih sporočilih poslužujejo dodatnih elementov. Samci nekaterih vrst metuljev (Cynthia tenera), ki želijo pritegniti pozornost samice, pri tem izločajo posebne kemijske snovi - feromone, pošiljajo pa tudi ultrazvočna sporočila. Najuspešnejši so tedaj, ko uporabljajo obe metodi hkrati. Če mravlje vrste *Aphaenogaster* feromonima želijo pomoč pri prenosu plena, zavrcijo in na pomoč jim priskoči več mravelj kot sicer. Samec morskega raka *Alpheus heterochaeli* se na odprte klešče kaksnega drugega raka odzove zelo agresivno, ne odzove pa se na kemijsko reakcijo. Ko ima odprte klešče samica, pri tem pa izloča feromone, samec ni niti malo agresiven, piše Sarah Partan in Peter Marler z Univerze California iz Davisa. (STA)